Chemarea vremii

Joi 17 Septembrie 1940
An. XIV-Seria II-Nr. 16

Director
Prof. Ion Sân Giorgiu
Şef redactor
D. I. Cucu

Săptămânal de actualitate
Inscris sub Nr. 53/940 în reg. pub. periodice al trib. Ilfov. S. I com.

Exemplarul 5 Lei

ABONAMENTE
Pentru susţinători 2000 lei
Instituţii 1000 lei
Particulari 250 lei

BIROURILE
Str. Belvedere 6, Et. V
(Palatul „Curentul")
Telefon 4.79.95.

Oglinda zilei

Contribuabilul: — Vai, ce de viermi! Şi cine ştie câţi s'or mai găsi până în fundul sacului!

După biruinţă

Se caută de către unii tâlcul transformărilor din ultimele zile şi fiecare interpret se socoate îndreptăţit să dea revoluţiei naţionaliste o altă interpretare. Ceea ce trebue însă reţinut din vălmăşagul evenimentelor care s'au succedat vertiginos în ultimele zile, e faptul că România s'a înoit înlăuntru şi s'a consolidat în afară. Iar consolidarea externă, asigurarea prin garanţia Axei a graniţelor actuale nu se puteau face fără o radicală înnoire înlăuntru.

Cel dintâi pas spre înnoire s'a făcut în noaptea de şase Septembrie când fostul Rege a înţeles că nu mai poate domni, după ce se năruise odată cu un regim de împilare şi minciună, autoritatea sa regală. Urcarea pe tron a tânărului Rege Mihai şi reîntoarcerea în ţară a Domniţei pribege, au smuls dinastia noastră din umbra unei vinovate tiranii şi au readus-o subt cerul larg şi liber al ţării. Revoluţia din noaptea de 5 spre 6 Septembrie a redat dinastia de Hohenzollern inimei româneşti. Fiindcă Românii au chemat pe tronul ţării acum aproape o sută de ani o dinastie străină spre a ridica prestigiul monarhiei şi fiindcă la o naţie tânără, needucată încă şi lesne coruptibilă, Regele trebue să fie un om cu desăvârşire moral, o pildă de abnegaţie, de corectitudine şi de sobrietate. Noul Rege, înconjurat de dragostea Augustei Sale mame şi de pilda ei covârşitoare, este pentru România nădejdea unei reabilitări morale a dinastiei.

Dar revoluţia din noaptea de 5 spre 6 Septembrie nu putea fi o simplă răsmeriţă palatistă. Ar fi fost tragic, ar fi fost jalnic dacă la atât s'ar fi redus lovitura de stat din aceea istorică noapte. Fiindcă să nu se uite un lucru. Innoirea statului şi purificarea naţiei nu se puteau înfăptui decât de către aceia, care atât în politica internă, cât şi în cea externă au luptat şi au suferit pentru izbândirea idealului lor. Era deci cu totul normal, ba deadreptul logic şi necesar ca revoluţiei din palat să-i corespundă revoluţia din sânul statului şi al naţiei şi să ducă la întemeierea României legionare.

Lucrurile s'au petrecut însă firesc şi logic. Garda de fier, care a căzut acum doi ani pentru ideea de înnoire a naţiei şi pentru aceea a colaborării cu Axa, era singura îndreptăţită să ducă până la capăt revoluţia începută pe trepte palatului. Orice imixtiune străină ar fi avut semnificaţia unei uzurpări. Şi revoluţia începută de Legiune a fost dusă la bun sfârşit tot de Legiune. Rapiditatea cu care s'a creat statul legionar a fost dovada spontaneităţii cu care revoluţia naţionalistă s'a realizat pe deplin, înfăptuind moştenirea lui Corneliu Codreanu. Statul legionar înseamnă aşa dar nu numai realizarea României naţionaliste, dar totodată şi încadrarea României în Axă. Radicalism naţionalist şi identitate cu ideologia Axei, iată ce înseamnă crearea statului legionar.

Rămâne acum de văzut aplicarea pe teren a acestor două principii. D. Horia Sima, comandantul mişcării legionare, a amintit principiile directive care decurg din testamentul lui Codreanu. Statul legionar înainte de orice program de lucru, va avea la temelia lui o concepţie etică. Numai schimbând omul şi dându-i altă morală, se va putea preface statul românesc din temelii. Şi acesta este întâiul ţel al Legiunii, din care automat vor decurge toate celelalte prefaceri de doctrinar şi tehnic. Iar în ce priveşte colaborarea cu Axa, statul legionar va trebui să aruncе o adevărată punte de cunoaştere reciprocă, de înfrăţire şi de dragoste între România şi ţările Axei.

Dar toată această nouă clădire politică se va putea ridica numai dacă în rândurile armatelor legionare vor domni armonia şi dragostea.

Ion Sân-Giorgiu

Noi nu ne-am frânt...

de I. U. Soricu

I-am văzut pornind în vulturesc avânt, la chemarea Ţării. Ochii lor se încruntau la cerul, care nu le-a dat aripi, ca să ajungă mai repede la hotarul ameninţat de furtună.

Şi acum se întorc cu durerea scăpărând în ochii lor de oţel. Chipul lor, pe care înflorea, atunci, soarele încrederei s'a îmbrobodit în umbra toamnei triste. Pentru întâiaşdată de o mie de ani însa se desfăşoare, căci deastădată nu pot să'şi arate, în sfinte fâşii dovada bărbăteştei treceri prin sabie şi foc.

Şi pentru ei, soli ai vitejiei româneşti, întinaţe de becisnici, n'avem flori, să le aruncăm în cale. Inaintea lor, a celor mai vrednici ostaşi, nu ieşim cu fanfare şi cu ramuri verzi. Căci Ţara, sfânta lor Ţară, pe urma lor rămâne mai micşorată decum le-au lăsat-o luptătorii dela Oituz, dela Mărăşti, Mărăşeşti şi Tisa.

In urma lor pasări de pradă cad în nour negru, cernind sufletele celor rămaşi să strige cu Cel răstignit:

— Dumnezeul nostru, pentru ce ne-ai lăsat?

Strigătul de durere al pământului lui Gelu le pătrunde în inimi ca junghiul de moarte.

Cu noaptea în suflet se întorc astăzi cei plecaţi să învingă sau să moară. Şi nu este vina lor, că, în loc de glorie sunt învăluiţi în durere şi în ruşine. Căci ei n'au avut pământ de dat şi nici steaguri de închinat. Ii văd în lungi coloane, şoimi, cărora o ticăloasă orânduială le-a retezat aripile. Feţi frumoşi, cărora minciuna uzurpatoare a gloriei strămoşilor le-a întunecat soarele.

Ostaşi credincioşi ai României însângerate de crimă, binecuvântată să fie virtutea voastră, în care laşitatea libidinoasă n'a crezut!

Eroi, a căror dragoste a fost pusă în cumpănă cu un hoit buhăit de putreziciune, a căror credinţă a fost dată în schimb pentru linguşirea josniciei, sus frunţile! Veniţi! Adâncul durerii noastre vă înţelege. Adâncul dragostei noastre vă spală cu lacrimi fierbinţi ruşinea de care nu sunteţi vinovaţi!

Aţi dus acolo la hotare avânt. Aţi dus bărbăţie. Aţi dus încredere. Aţi dus virtute românească. In urma voastră nu rămâne pământul sfânt singur, cotropit de duşmani. Rămân virtuţile voastre

(Continuare în pagina 2-a)

5 1296

Comerțul cu sclavi a îmbogățit Anglia

Literatura bănățeană

Noi nu ne-am frânt…

(Continuare din pag. 1)

I. U. Soricu

Culmi și abise

O. P.

Altă răspundere

Tineret fără ideal

Cine i-a numit?

Dumitru Imbrescu

Revizuiri și demascări

de D. I. CUCU

Dece au fos asasinați conducătorii mișcării legionare?

In Maiu 1938 funcționam încă, în calitate de consilier de presă, la soc. de Radio-difuziune și în noaptea de 27 spre 28 mi se dăduse însărcinarea de a prelungi emisiunea, peste ora obișnuită de închidere, spre a transmite sentința în procesul, ce se judeca la tribunalul militar al corpului II armată, împotriva lui Corneliu Zelea Codreanu. Desbaterile au continuat târziu. Către ora două mi s'a telefonat dela serviciul de presă anume organizat la proces, că tribunalul a intrat în deliberare și că sentința nu se va cunoaște decât spre ziuă. Am închis emisiunea și am plecat. In drum spre casă, la întretăierea străzilor Știrbey Vodă cu Plevnei, mi-a apărut în cale un lugubru convoiu, venind dinspre Malmezon: un camion plin de jandarmi: „duba" poliției având pe bancheta șofeurului pe Gabriel Marinescu, atunci prefect al poliției Capitalei și câțiva ofițeri de jandarmi de pază pe platforma de pază din spate; alte două camioane cu bănci ale poliției pline de ofițeri și jandarmi încheiau cortegiul. Șofeurul taxiului în care mă aflam a încetinit mersul, lăsând să defileze prin fața noastră trista, lugubra procesiune, care a cotit prin hudița azi dispărută, dintre Casa Studenților și terenurile de sport din jurul arenei Venus, a ieșit în bulevard, a trecut peste podul dela Sf-tul Elefterie și a cârnit scurt la stânga pe cheiu, spre Văcărești.

Urmarăm, eu și șofeurul taxiului, preț de 100 de metri, întunecatul alai, care ducea pe Corneliu Zelea Codreanu spre necunoscut. Și am avut atunci sguduitoarea senzație, că întâmplarea ni-a sortit, pe amândoi, să fim, în noaptea pustie, martorii anonimi ai unei lugubre ceremonii: înmormântarea unui om viu.

Peste șase luni Corneliu Zelea Codreanu a fost asasinat în închisoare.

nu s'a clarificat", iar în presa cehoslovacă, mareșalul Jähm(?) Fr. Bauer proclama în „Narodny Politika", că „România nu mai este pentru nimeni o enigmă și un izvor de nesiguranță, în timp ce în „Ceske Slovo" se afirma că „Vizita are o deosebită importanță nu numai pentru România, ci și pentru întărirea desvoltare a raportului de forțe în Europa Centrală și Orientală".

Mai bine de o săptămână a durat acest ciudat concert de laude și mărturisiri resimțite, exprimând exuberanța unei bucurii care n'avea comun cu România decât că România a consimțit să ofere o nouă victimă neputinței poftei de răsbunare a lui Israel.

INTREVEDEREA DELA DRESDA ȘI ATENTATUL DELA CLUJ

Reintoarcerea în țară a ex-Regelui Carol II a prilejuit însă marea satisfacție, pe care o aștepta Israel. Se pare că inițiativa fostului Suveran, de a se opri în drum spre țară în Germania, după vizitele din Anglia, Belgia și Franța, n'a fost pe placul unor cercuri internaționale. Un diplomat democrat, spune într'un cerc de prieteni, aici la București: „Și-a în sus rolul de mare Rege". Ceea ce exprima destul de limpede realitatea de după decorul fastuos al aparențelor. Un fapt pozitiv însă s'a petrecut atunci sub ochii mei. La postul de ascultare pe care îl instalasem la ziarul „România", telegrafistul de serviciu a recepționat o telegramă din Berlin, care relata întâlnirea dintre ex-Regele Carol II și mareșalul Goering la Dresda, înainte de plecarea suveranului român spre țară. Fostul Suveran a luat masa în vagonul special al mareșalului Goering, fără martori. Ce s'a discutat în această întrevedere? Telegrama nu spunea, dar însuși faptul, relatat de transmisiunea berlineză a produs îngrijorare în cercurile agenților dela noi ai iudeo-democrației. Din ordinul lui Armand Călinescu, cenzura a oprit publicarea ei.

E în această simplă întâmplare începutul unei serii de fapte, cari apoi s'au succedat vertiginos, într'o macabră înlănțuire.

Armand Călinescu executorul poruncilor lui Israel

Luni 28 Noembrie 1938, ex-Regele Carol II a sosit în Capitală și a fost primit cu mare alai. De la gara Mogoșoaia și până la Palatul Regal au fost scoase școalele, asociațiile de tot soiul, formațiile premilitare, străjeria și mulțime să aclame. A fost adus până și Petrache Lupu să ofere flori și să-și bâlbâie urarea. Era alt semn. Alaiul a ținut două ore, de la 11 dimineața până la 1 după amiază.

La orele 17.30, în aceeaș zi, s'a produs atentatul de la Cluj împotriva rectorului universității, d. Florin Ștefănescu-Goangă [...] era mai mult decât un semn: era un act de provocare pentru tot ceea ce trebuia să urmeze. Faptele sunt de o temerară cutezanță. Din senin, fără să se fi produs până atunci un singur indiciu, că „Garda de fier" iese din rezerva, pe care i-a ordonat-o din închisoare Căpitanul, fără ca între corpul profesoral și studenții universității din Cluj să se fi manifestat vre-un gest de neînțelegere, apare un [...]

Călinescu a explicat rostul acestei reuniuni, spunând aproximativ următoarele:

Ne aflăm din nou în fața unei foarte primejdioase ofensive teroriste legionare. Atentatul dela Cluj e numai un început. Are informații, că „Garda de Fier" încearcă să înece în sânge opera de regenerare internă începută și strălucitele succese diplomatice ale vizitelor fostului Suveran [...] Apus. E hotărît să procedeze cu ultima energie spre a paraliza această nouă ofensivă teroristă legionară, dar are nevoie de concursul neprecupețit al presei. De întregul concurs. La teroare vei răspunde cu represalii. Și a adăugat semnificativ:

„Aș fi putut proceda altfel. Țin să am concursul presei fără să fiu nevoit să vă constrâng a mi-l da.

Țin să aveți convingerea, pe care o am eu, că săvârșim împreună [...]"

Am rămas cu toții consternați. Armand Călinescu ne ceru să-i

(Continuare în pag. VII-a)

Coaliția iudeo-democrată pentru stârpirea naționalismului în România

Primul guvern al României legionare

D. general I. Antonescu, conducătorul statului național-legionar a alcătuit cu concursul neprecupețit al mișcării legionare primul guvern al regimului. O echipă de forțe tinere și curate în frunte cu d. prof. Horia Sima, comandantul mișcării legionare s'a angajat să deschidă prin muncă, cinste și devotament, perspectivele României însăși. Pentru lumea încă nelămurită de ceeace s'a petrecut la noi, acest guvern fără vedete, pare ciudat. Dar dacă s'ar sta să se judece lucrurile în rosturile lor temeinice, s'ar împrăștia toate nedumeririle. Unde ne-au dus vedetele vieții noastre politice de până ieri s'a văzut în toate desastrele de până acum. Ce erau acele așa zise competențe, cari își treceau mâna în guvernări succesive și fără continuitate în succesiunea lor, iarăși nu e nevoie să demonstrăm. Trecem peste persoane și lăsăm deoparte fapte, cari sunt încă proaspete în memoria tuturor. Ceeace credem că e necesar, absolut necesar, să intre în conștiința tuturor, este că azi e altceva în țară și altcum trebuie înțelese lucrurile.

E o profundă schimbare de metodă. In era democrată excesul de individualism paraliza orice efort creator, orice acțiune cu perspectivă în viitor. Actul de guvernământ era un act personal, aparent consimțit de mase, nu act de solidaritate în comunitatea națională. In regimul totalitar, comunitatea este elementul creator, nu individul. Guvernul e o echipă de lucru, un organ de execuție, trecător în alcătuirea lui, dar permanent ca expresie a Regimului, care rămâne mereu acelaș, cu aceleași ținte cari se adâncesc și se desfășoară în perspective. Prezența persoanelor în echipa de lucru a guvernului e condiționată de capacitatea lor de muncă și de înfăptuire. D. general I. Antonescu a spus:

„Am ales tot ce am găsit mai curat ca trecut și mai promițător ca viitor.

„Sunt de sigur, în această Țară, și alții tot așa de buni și alții și mai buni.

„Incepând cu mine și terminând cu cel mai tânăr din echipă, care nu va dovedi prin muncă, prin energie, prin pricepere, prin conștiință că a meritat locul ce i s'a dat, îl va ceda altuia".

Echipa se poate schimba în total și în parte. Regimul rămâne la postul lui de comandă. Și asta este însăși garanția biruinței noastre de mâine.

Cronica literară

Reactualizarea lui Octavian Goga

de G. C. Nicolescu

Inainte de a relua drumul obişnuitelor dări de seamă despre cărţile literare recent apărute, o problemă ar mai urma să fie limpezită, în complexul evenimentelor care au răsturnat o întreagă orânduire în întreaga ei adâncime şi care ne-au obligat să medităm. După cronica închinată, la cincizeci de ani dela moartea sa, memoriei lui Vasile Alecsandri, cel care, „cu inima lipită de ţara strămoşească", spunea, la 1888:

Vrem falsele hotare dintre Români să piară,

a urmat cronica în care jeleam pierderea cea mare şi adânc dureroasă a ţării noastre, pierdere care, departe de a fi una teritorială şi economică, este una spirituală, imposibil de înlocuit, de aceea cu neputinţă de uitat.

Intre timp fenomene noi au intervenit în vieaţa Statului nostru, fenomene a căror amploare, adâncime şi semnificaţie criticul, istoricul şi doctrinarul politic este îndreptăţit să le judece. Noi, din colţul nostru retras, al însemnărilor modeste şi al contemplaţiei, nu putem să trecem cu vederea efervescenţa puternică ce a avut şi poate, dincolo de privirea noastră, continuă a avea loc. Se pare că sub ochii noştri o lume întreagă se prăbuşeşte şi o alta, cu o altă mentalitate, cu un alt ideal vrea să-i ia locul şi să determine sen- [illegible]

Problema care se pune este, în momentul când facem o ultimă privire de ansamblu, înainte de a ne relua locul nostru de conştiincioşi însemnători ai fenomenului literar actual, dacă această totală schimbare, această răsturnare de lumi şi concepţii vor putea rămâne fără să influenţeze cu nimic asupra literaturii noastre şi asupra concepţiilor noastre despre ea. Fără să încercăm un excurs istoric, ni se pare imposibil ca literatura să nu se resimtă adânc de toate fenomenele petrecute în ultima vreme.

Am ajuns la un anumit punct în desvoltarea noastră spirituală şi evoluţia literaturii noastre părea că ne dă dreptul să privim cu indulgenţă şi ironie o întreagă serie de producţiuni literare, socotite de valoare estetică dubioasă, deşi jucaseră un rol hotărîtor în prefacerea noastră socială, culturală şi istorică. Suntem într'un moment în care împrejurările ne vor obliga se recunoaştem legătura literaturii cu istoria — istoria popoarelor, istoria claselor, istoria indivizilor — şi rolul ei însemnat în desvoltarea acesteia.

Suntem cu o bună parte din ţara noastră pierdută, din care mai adânc parcă tot pentru partea din Ardeal ne doare, cu o ţărănime pe care proclamaţiile din ultima vreme arată că e vroită mai sus decât la nivelul la care se află. Cum de am ajuns aici? Cauze se vor găsi multe. Cine va răscoli, va avea răbdare sau anumite puncte de vedere va putea învinovăţi oameni, doctrine sau numai concursuri nefaste şi neprevăzute de împrejurări. Dar acestea vor fi numai aparenţele unui rău adânc şi real: lipsa unui ideal comun care să însufleţească naţiunea în aceeaşi sforţare, cu acelaşi entuziasm, pentru aceleaşi ţeluri. Nimic nu evidenţiază mai mult lipsa aceasta, semnul unei teribile sărăcii sufleteşti a tuturor celor ce au fost, dela 1918 până astăzi, în măsură să dea colaborarea lor cât de modestă la consolidarea statului, decât cercetarea literaturii, în special a poeziei lirice româneşti. Nu ne vom ridica acum, aici, în contra inovaţiilor moderniste, care au tins necontenit la o îndepărtare de un ideal naţional. Dar constatăm absenţa oricărei preocupări de ideal naţional din lirica post-belică. Cunosc oprobiul aruncat asupra „poeziei patriotice", care dăinuieşte, dela Maiorescu încoace, ca o axiomă, fără să se mai intre în intimitatea fiecărui caz în parte. Intr'atât suntem sclavii unei anumite formule, fără să fim măcar tradiţionalişti. Aceasta însă n'a împiedicat producţii „patriotice" pline de talent, recunoscute, cum este în cazul Octavian Goga, chiar de către Titu Maiorescu. Inainte de război aveam: *La arme, Deşteaptă-te Române, Pe-al nostru steag* şi câte altele, de valoare inegală, dar care întreţineau o anumită tensiune sufletească, nelăsând niciun moment să amorţească setea după idealul comun. După război am avut: *Hotarele noastre, hotarele sfinte,* care nu putea juca niciun rol. Ea avea o semnificaţie de conservare şi nu există un ideal creator care să izvorască din conservatorism. Idealul creator este prin excelenţă dinamic şi nouă ne-a lipsit literatura care să nască dinamismul sufletesc din care să alimentăm idealul nostru.

Acum suntem în pragul unor prefaceri fundamentale a organizării naţiunei noastre, prefacere menită să înlăture răul în care ne aflăm înecaţi. Această prefacere nu este posibilă cu vechiul suflet şi un suflet primenit va lăsa ecoul său în literatură. In curând vom vedea apărând în literatura noastră bucăţi cu un caracter pe care l-am fi crezut până mai acum câtăva vreme cu desăvârşire apus. Vom avea literatura îmbărbătătoare, literatura de luptă, literatura care va izvorî din ceea ce este mai autentic în năzuinţele sufletelor ce se frământă astăzi. Nu vreau să mă ocup de literatura ideologică, programatică, ci de beletristica propriu zisă, care îşi va accentua înclinarea pe care o căpătase dela o vreme de a nu mai fi simplu joc de imagini, ci expresiune a unor adânci cerinţe obşteşti, naţionale.

Şi deasupra acestei literaturi, care treptat se va înfiripa pe buzele ei reale, fără discursivitate romantică, respectând cerinţele superioare de artă, ascultând poruncile pământului din care se înalţă, va apare din ce în ce mai puternică figura care în literatură fusese pe nedrept uitată a lui Octavian Goga.

Pare ciudat să vorbeşti la 1940 despre Octavian Goga şi mai ales despre o reactualizare a lui tocmai pe terenul poeziei. Şi totuşi este o realitate. In momentul de faţă, opera lirică a acestui mare poet este poate cea mai actuală din toate. Teoretic-literar vorbind, fără să intrăm în domeniul care depăşeşte specialitatea noastră al doctrinei politice, el este foarte actual şi lucruri vechi spuse de el, dar spuse astăzi, ca şi cum în mormântul său dela Ciucea ar cunoaşte drama pe care o trăim [illegible] proape. Acum 33 de ani, el scria că opera de artă „nu mai e menită ca odinioară să fie o frumoasă jucărie, ci trebue să robească inimi, să înfierbânte, să sfarme şi să aducă o pietricică în clădirea unei lumi care va fi nouă în interpretarea datoriilor omeneşti". Iar mult mai târziu, sintetizând credinţele sale, zicea: „Am văzut în scriitor un element dinamic, un răscolitor de mase, un revoltat, un pricinuitor de rebeliuni. Am văzut în scriitor un sămănător de credinţe şi un sămănător de biruinţă".

Dar Octavian Goga nu se reactualizează astăzi numai pentru ideile sale literare, dar pentrucă întreaga sa poezie capătă din nou sensul real pe care l-a avut cândva. Ne lipseşte Ardealul şi la el găsim răsunetul acestei dureri:

Avem un vis neîmplinit,
Copil al suferinţii, —
De jalea lui ne-au răposat
Şi moşii şi părinţii...

Şi parcă simţim o mustrare când ne gândim că după ce aceste versuri au fost scrise, visul s'a împlinit şi s'a şi spulberat, lăsându-le din nou actuale. Ne lipseşte tăria morală, poezia aceasta ne îndrumează pe drumul izvorului de virtute.

Vrem să ne îndreptăm spre ţărănime şi poezia sa este calea pe care o aflăm.

Dar mai presus de toate, ceea ce face, în aceste momente actualitatea lui Octavian Goga este concepţia sa de poet care se deosebeşte, expresie a colectivităţii, subordonând tot ce este personal pentru ceea ce este al obştei. *Rugăciune*, pe care cu tâlc a aşezat-o în fruntea primului său volum de versuri, este mărturisirea omului care renunţă la tot pentru a putea sluji masa românească:

Desleagă minţii mele taina
Şi legea farmecelor firii,
Sădeşte'n braţul meu de-apururi
Tăria urii şi-a iubirii.
Dă-mi cântecul şi dă-mi lumina
Şi zvonul firii 'ndrăgostite,
Dă-i raza soarelui de vară
Pleoapei mele ostenite.

Alungă patimile mele,
Pe veci strigarea lor o frânge
Şi de durerea altor inimi
Invaţă-mă pe mine-a plânge.
Nu rostul mieu, de-apururi pradă
Ursitei maştere şi rele,
Ci jalea unei lumi, părinte,
Să plângă 'n lacrimile mele.

Dă-mi tot amarul, toată truda
Atâtor doruri fără leacuri,
Dă-mi viforul în care urlă
Şi gem robiile de veacuri.
— De mult gem umiliţi 'n umbră,
Cu umeri gârbovi de povară.
Durerea lor înfricoşată
In inimă tu mi-o coboară.
In suflet seamănă-mi furtună,
Să-l simt în suflet cum se zbate,
Cum tot amarul se revarsă
Pe strunele înfiorate;
Şi cum sub bolta lui aprinsă,
In smalţ de fulgere albastre,
Inchiagă-şi glasuri de aramă:
Cântarea pătimirii noastre.

Frumuseţea expresiei cade pe planul al doilea faţă de vigoarea şi limpeziciunea ideilor din această *Rugăciune*, cea mai frumoasă mărturisire de credinţă a unui poet-luptător din literatura noastră care, pe alocurea, cu sensuri noi faţă de aceea ce fusese altă dată, redevine actuală, ca toată opera lui Goga, şi, cu ştiinţă sau fără, va fi un adevărat breviar pentru poetul nostru de mâine. Este în acest destin al lui Goga semnul că opera sa a fost a unui „ales".

Biblioteca „Chemarea Vremii"

Primirea excepţional de bună, pe care intelectualitatea română a făcut-o revistei noastre, ne obligă să lărgim activitatea noastră, prin publicarea unor cărţi şi broşuri cu caracter teoretic şi doctrinar naţionalist, precum şi cu o serie de publicaţii care să desbată problemele culturale de actualitate.

Oricât de mari vor fi sacrificiile pe care le cer tipăritul şi difuzatul unor lucrări de dimensiuni variate cu tiraj ridicat, noua editură „Chemarea Vremii" ia astăzi fiinţă şi va căuta să răspundă aşteptărilor pe care lumea intelectuală are dreptul să şi le pună în ea.

***Vor apărea mai întâi câteva broşuri, cuprinzând nuvela lui* Heinrich Zillich: Concediul *un studiu al d-lui* Ion Sân-Georgiu: România între Balcani şi Europa Centrală, *iar apoi câteva lucrări mari datorite d-lor* Mihail Manoilescu, Ion Sân-Giorgiu *şi* D. I. Cucu.**

Editura „Chemarea Vremii" îşi va deschide astfel un drum de sine stătător în viaţa culturală a României.

Agenda

Insemnăm cu bucurie reapariţia, după doi ani dela suspendare, a săptămânalului „Vremea". Numărul prim de Duminică 15 Septembrie este închinat sfinţeniei şi eroismului generaţiei, care, peste jertfele de sânge pe care le-a dat, s'a regăsit puternică în victoria de acum. Scriu: C. A. Donescu, Gabriel Bălănescu, C. Noica, Ar. Acterian, Cristofor Dancu. O pagină reproduce fragmente din scrisul martirilor: Ion I. Moţa, Vasile Marin, Neculai Totu, Mihail Polihroniade, Nae Ionescu, Victor Puiu Gârcineanu. O altă pagină aduce un început de pomelnic al celor care au căzut pentru legiune şi căpitan, iar o a treia, mai multe instantanee din viaţa legionară.

De săptămâna viitoare, „Vremea" îşi reia vechea împărţire pe rubrici.

★

In volumul pe Septembrie al valoroasei reviste „Preocupări literare" întâlnim colaborările d-lor Petre V. Haneş, Sever A. Constant, V. V. Haneş, Mircea Tomescu, Gh. I. Neagu, I. G. Dimitriu. D. V. V. Haneş înfăţişează în studiul său „Renaşterea României moderne" dramatica luptă dusă de fruntaşii români în jurul anului 1848 pentru realizarea statului naţional românesc.

Curentul naţional dela noi, dacă era pornit şi din unele influenţe străine, el izvora mai mult din anume cauze interne. Astfel, filologia dela începutul secolului al XVIII-lea şi interesul pentru istoria noastră aduceau mărturia unui trecut comun, al unei origini comune, trezind dorinţa de a se ajunge şi la un viitor comun. Dacă în apus, lupta s'a pornit de grupări de oameni dinăuntrul guvernelor şi parlamentelor, la noi bărbaţii eminenţi ai timpului şi-au asumat misiunea de apostoli ai cauzei româneşti. Pentru aceştia lupta a fost foarte grea, cu atât mai grea, cu cât ideea unirii nu pătrunsese până în mase, ci aparţinea numai unei clase restrânse. De aceea revoluţia dela 1848 n'a avut nici un rezultat şi lupta a trebuit să fie continuată peste hotare, unde s'a făcut totul pentru a se câştiga atenţia şi simpatia pentru poporul nostru aproape necunoscut.

In restul numărului, cronica literară semnată de Alexandru Roman, Mihai Apostolescu şi Ion Roman.

★

De câtva timp, „Curentul literar" apare cu o înfăţişare care-l pune în fruntea publicaţiilor literare săptămânale. Dar nu numai ca tehnică de prezentare, ci şi ca material. Esseul, poezia, nuvela, interviewul, traducerea şi cronica, sunt întotdeauna reprezentate de condee tinere şi valoroase. Din numărul dela 15 Septembrie, relevăm un studiu despre D'Annunzio al d-lui Silvio Guarnieri, „Alchimia verbului" de Valentin Al. Georgescu, „Rodin" de Ruxandra Oteteleşanu, un interview cu d. Victor Ion Popa despre literatură, teatru şi oameni, etc. Pentrucă vin să se alăture răspunsurile pe cari ni le-au dat pentru „Chemarea Vremii" d-nii Nichifor Crainic şi Brătescu-Voineşti mai de mult, şi acum de curând d-nii Mircea Ştefănescu, Mihai Popescu şi P. Constantinescu, vom reproduce cele spuse de directorul de la „Muncă şi Voe Bună" privitoare la chipul în care ne-am putea face cunoscuţi în străinătate:

„Trebue să privim cu bărbăţie situaţia: e greu. Şi dacă te gândeşti la soarta celorlalte state mici îţi vei da mai bine seama, iată, bunăoară Ungurii: au risipit nenumărate fonduri pentru propagandă — şi totuşi n'au reuşit să-şi impună numele măcar auditiv mai mult decât 2—3, dintre care cea mai cunoscută e I. Földes. Nu trebuie forţat nimic, trebuie să aşteptăm ca străinii să ne caute şi nici atunci să nu ne entuziasmăm prea mult, până ce spiritul pur românesc nu se va simţi tare pe picioarele lui şi în altă limbă. O operă trebue înţeleasă întru totul. Ca să-i dai unui englez bunăoară o carte în care figurează interiorul conceptual românesc, specificul cum se spune, e similar cu a prezenta pe scenele noastre o piesă japoneză în manieră de asemenea niponă, care, nefiind înţeleasă, desigur ar cădea".

★

Die Ernte der deutschen Lyrik-*gesammelt von Will Vesper-(Deutsche-Buchgemeinschaft - Berlin) este desigur cea mai bună antologie a poeziei germane. Ea cuprinde nemuritoarele creaţiuni lirice ale literaturei germane din cele mai vechi timpuri până în vremea noastră, completate cu o serie de cântece religioase şi balade vechi.*

Will Vesper, care şi-a închinat o mare parte din activitatea sa reinvierii uitatelor opere literare din epoca începerilor culturale germane, se dovedeşte şi de data aceasta în redarea în limba modernă a poeziilor vechi un bun cunoscător al limbei acelor timpuri.

In ce priveşte poezia modernă intrată în antologie, Will Vesper s'a dovedit în alegerea ei a fi înzestrat cu un fin spirit critic şi cu mult simţ pentru frumuseţea poetică şi valoarea literară a acestor opere.

DOMNII CITITORI CARI PRIMESC NUMERELE DE PROBA ŞI DORESC SA SE ABONEZE LA REVISTA NOASTRA, SUNT RUGAŢI A NE TRIMITE BANII PRIN MANDAT POŞTAL PE ADRESA AD-STRAŢIEI ZIARU.

Spre o nouă rânduială economică

de Ion B. Demetrescu

III

Am arătat în cele ce am spus până acum lucrurile despre care trebue să ne dăm seama la clădirea unei noi rânduieli economice, enunţând în primul rând principiul că problema centrală nu este determinată de economicul propriu zis, ci de cerinţele politice şi sociale ale statului şi naţiunei. Am spus deci că în viaţa statului şi naţiunei nu avem un primat al economicului, ci acel al orientării politice şi sociale. De aici decurg problemele cari trebuesc rezolvate în cadrul unei noi orientări economice.

Şi ceeace nu puteam spune lămurit încă atunci, decât prin ocoliri şi subînţelesuri, pot să spun astăzi. Ceeace îmi dădeam seama că rămâne un deziderat teoretic astăzi este o îndeplinire, noua rânduială politică a neamului într'o unitate de vederi, de idealuri, în încrederea reciprocă între conduşi şi conducători, în comuna voinţă de săvârşire a naţiunei, astăzi este realizată prin **Statul naţional legionar**. Când vorbeam de încrederea celor conduşi în conducători, — frază ce a fost trunchiată şi rămasă fără înţeles—în primul capitol a acestor rânduri, când vorbeam de subordonarea intereselor individuale celor ale naţiunii, când arătăm posibilitatea de realizare în cadrul naţionalist — mă gândeam şi căutam cu ocoliri să arăt — că toate acestea nu pot deveni realităţi, decât atunci când în locul naţionalismului artificial se va introna sincerul adevăr al devenirii neamului, în statul purtat de singurul crez eroic şi cu spirit de jertfă, crezul legionar, născut din acea mişcare ce polarizează tot ce este energie tinerească de îndreptare, care sălăşlia în sufletul acestui neam doritor de regăsirea sa.

Dela sine înţeles este că în noul stat problema ce se pune dregătorilor gospodăriei naţionale, îşi are obârşia în necesităţile politice şi sociale. Cel ce se ocupă cu treburile economice nu poate fi numai tehnicianul ce are a rezolva în plan economic, cerinţele sociale ale naţiunii. El însuşi trebue să fie un convins al acestei cerinţi sociale, pentru că numai astfel poate da chezăşia realizării însărcinării superioare ce i se încredinţează; mai mult, trebue să trăiască în sufletul lui aceste probleme, pentru a fi nu numai un executor fără convingere, ci un înfăptuitor animat de puterea credinţii, în ideea conducătoare.

Am arătat apoi că problema centrală a economiei româneşti o constitue înglobarea tuturor energiilor productive în procesul economic în special al plugărimii, masa mare producătoare. Poblema aceasta este mai puţin o problemă a stimulării muncii, pentru că eu cred că poporul nostru e un popor harnic, ci **aceea a organizării muncii**, şi **procurării de muncă**.

La noi s'a muncit de massa mare a producătorilor, s'a muncit însă neegal, neregulat, disparat, nu într'o comunitate de acţiune, astfel încât rezultanta forţelor muncii a fost mică. Deci o orientare generală a muncii, crearea unei voinţe comune în acţiune, ordonarea activităţii spre un ţel potrivit şi bine precizat, în cadrul general al programului economic, este în primul rând ceeace trebue făurit.

Dacă spunem **„procurarea posibilităţii de muncă"**, este că aceasta ni se pare cea mai însemnată cerinţă a problemei economiei noastre româneşti. Am arătat cât de puţin, din cauza suprapopulaţiei agrare, sunt utilizate timpul şi energia de muncă a plugărimii. Orice măsură luată, care lasă această problemă fără rezolvare, nu poate îndrepta decât parţial gospodăria noastră naţională.

Munca producătoare de bunuri, bunuri cari prin transformarea, circulaţia sau utilizarea lor sunt născătoare de alte bunuri sau ocupaţiuni, **determină productul naţional.**

Productul naţional determină venitul naţional, buna stare a producătorului şi a naţiunii, determină buna stare a finanţelor publice şi cuantumul circulaţiei monetare, deci stabilitatea monedei.

Deoparte deci **munca organizată** utilizând în plin energiile producătoare ale naţiunei, de alta buna stare a poporului şi statului său, este bilanţul îndreptar al unei noi rânduieli economice. Bazaţi pe acest principiu, rezultă în domeniul înfăptuirilor, un program ce se poate realiza în etape, în cursul timpului, cu metode ce se vor dovedi cele mai apte.

Se vorbeşte ca de o soluţie definitivă şi salvatoare de: **intensificarea producţiei agricole.** Noi o considerăm ca prima etapă a programului, însă considerăm că acest deziderat are nevoe de o lămurire.

„Intensificarea producţiunei agricole", vrea să spună urcarea productivităţii, adică urcarea valorii produsului agrar, calitativ şi cantitativ, prin o muncă mai intensă şi prin întrebuinţarea mijloacelor de cultură mai bune, în fine prin ameliorările solului.

Credem că teoretic în decursul câtorva ani, s'ar putea obţine o producţie de 2 până la $2^{1}/_{2}$ ori mai mare ca astăzi, atingând deci producţiunea ţărilor din vestul Europei şi Europa centrală. Aceasta ar însemna o mărire a productului naţional al agriculturii cam în aceiaşi proporţie. Dacă luăm în seamă însă şi o orientare a culturilor spre acele plante, a căror valoare este mai mare, creşterea venitului agriculturii poate fi şi mai însemnată. Granita optimală este probabil între de $2^{1}/_{2}$—3 ori a valorii actuale, a producţiei agrare.

Acest rezultat, la care trebue să tindem, nu îl putem obţine decât printr'o atât de puternică voinţă de realizare, printr'o atât de judicioasă şi pricepută activitate şi printr'o fundamentală organizare a producţiunii şi valorificării produselor agricole, încât să putem înlocui ceeace în decenii alte ţări au putut realiza.

Desigur ne trebue pentru aceasta îmbogăţirea inventarului nostru agricol, mărirea utilajului tehnic. Dar departe de a fi acestea în primul rând cheia problemei. Precumpănitor este **o nouă ordine în producţiunea agricolă şi un nou spirit**. Numai într'o nouă ordine naţională pe tărâmul agriculturii maşina poate fi unealta de care se poate servi omul cu folos, întrebuinţând-o când, cum şi acolo unde trebue.

Rusia sovietică a făcut cred eroare, să plece în orientarea agricolă, dela maşină, subordonând factorul uman tehnicei. S'au proslăvit binefacerile maşinei, s'a răsturnat o ordine tradiţională, bună sau rea, în agricultură în folosul maşinei. Dacă ar fi fost mecanizarea agriculturii singura metodă de îmbunătăţire a producţiunei, Rusia sovietică ar putea îndestula, nu numai marile ei ţinuturi dar şi întreaga Europă. Dar nu este aşa şi aici nu poate fi aşa.

Şi nu poate fi aşa nu numai în agricultură, dar acolo chiar unde maşina are un rol cu mult mai mare, în industrie. Putem transplanta cele mai moderne instalaţii de producţiune, într'o ţară fără o tradiţie industrială şi fără tot ceeace într'o altă ţară formează ambianţa de propăşire industrială. Rezultatele nu vor fi aceleaş, pentru că dezvoltarea organică lipseşte, pentrucă organizarea industriei nu a ajuns la formele din ţările cu un mai îndelungat proces de industrializare.

Să nu credem deci că numai mărirea utilajului tehnic rezolvă problema producţiunii în agricultura noastră. S'ar putea întâmpla ca enormelor sacrificii cari se leagă de o asemenea înzestrare să nu-i corespundă nici pe departe rezultatele obţinute.

Şi deaceea trebue să plecăm şi aici, ca şi în celelalte probleme ale gospodăriei naţionale tot dela om care este şi subiect şi obiect în economia naţiunei.

Ştim cum se lucrează pe cea mai mare parte a ogoarelor ţării, Fiecare cultivă cum vrea, ce-i trece prin capul, ce-i indică imediata necesitate. Ştim că 75% din gospodăriile agricole posedă până la 5 ha, din care 19% pânălа 1 ha., 34%, dela 1—3 ha., şi 22,8 dela 3 până la 5 ha. Deci o fărâmiţare a proprietăţii agrare în mici şi minuscule gospodării, ce cer o integrare în o nouă formă de organizare atât în scopul unei raţionale producţiuni, cât şi a aprovizionării şi a desfacerii produselor.

S'a încercat la noi un regim cooperatist. Fără noimă, sporadic, fără spiritul necesar; începând acolo unde nu avea nici un rost, s'au înjghebat un fel de organizaţiuni negustoreşti, unde legi fals concepute, le dădea un titlu de cooperative şi drepturi ce nu corespundea întru nimic aportului lor economic. Nu vreau să insist asupra acestui capitol unde foarte bune şi frumoase intenţii au fost paralizate de nepricepere şi neputinţă.

Organizarea plugărimii îşi aşteaptă deabea de-acum încolo îndeplinirea. Această organizare nu poate fi nici numai de producţiune, dealtfel cum nu avem până acum, nici numai de desfacere, cum s'a încercat anemic prin cooperative şi nici numai de consum, ci organizarea trebue să le însumeze pe toate şi mai mult decât atât. Organizarea trebue să cuprindă toată viaţa satului, cea materială şi cea spirituală. Celula vieţii ţărăneşti trebue să fie obştea ţărănească a satului, în care să se creeze spiritul de solidarizare, de muncă în comun, să se creeze sentimentul de apartenenţă prin această obşte de naţiunea românească.

Obştea ţărănească, unitatea dela care plecăm spre organizarea în sus, nu poate fi degradată la o grupare de oameni cu interese mai mult sau mai puţin comune: Ca să trăiască trebue să aibă o fiinţă proprie şi un spirit care o însufleţeşte.

Mi-e groază totuşi să mă gândesc la o lege care ar ordona o- [illegible] şi paragrafând în nenumărate articole cu controale şi penalităţi, viaţa satului românesc. Cât de uşor este dela masa verde să-şi închipue un dregător că e suficient ca să se decreteze o organizare, pentru ca această organizare să şi existe. Aşa a fost în trecut.

Astăzi, în statul naţional-legionar, nu mai poate fi aşa. Spiritul care anină naţiunea întreagă, trebue să însufleţească orişice organizaţie, fie ea chiar cu caracter pur economic. Dacă crearea obştilor în interesul organizării economiei agrare este necesară, mai necesar este ca întâi să se **pregătească spiritul care să însufleţească aceste obşti.**

Este atât de însemnată o reformă pentru desvoltarea în decenii a gospodăriei agricole, încât graba legiferării **nu trebue să fie prea mare**. Pregătirea, în spiritul de comunitate legionară a satelor, în spirit de muncă în comun şi de răspundere în faţa naţiunii, trebue să fie premergătoare codificării acestei noi rânduieli gospodăreşti. Altfel legea va rămâne literă moartă, neînţeleasă nici de cei pentru care este făcută şi nici de cei cari o vor aplica.

Organizaţia germană a agriculturii, care nu poate avea nimic din organizaţia ce preconizăm mai sus, afară doar de principiul social fundamental, poartă devizа „Blut und Boden", sângele este naţiunea, pământul este patria. Acelaş sânge, aceiaşi viaţă, aceleaşi griji şi mulţumiri, aceleaşi năzuinţi; din această comunitate trebue să reiasă obştea, celula gospodăriei româneşti aşa cum o întrezărim noi.

Am avut până acum talentul organizării de sus în jos, numai că până jos nu s'a ajuns de multe ori. Să creăm o nouă gospodărie începând de jos în sus. Numai atunci putem avea o desvoltare organică, o creştere a acestei organizaţii în viaţa economică a statului. Nimic mai uşor decât să creem pe această bază suprastructura până în vârful piramidei.

Astfel vom avea punctul de rea-

(Continuare în pagina 6-a)

Articol cenzurat de cenzura lui Urdăreanu

Cacealmale politice *)

Bizantinismul politic are în România o formă proprie de manifestare: Cacialmaua. Şmecheria românească înlocueşte sinceritatea şi autenticitatea unei soluţii printr'o păcăleală care adoptă faţa inovaţiei, dar păstrează ticăloşia vechiului fond politic, pe care trâmbiţaşul propagandist îl vesteşte ca lichidat.

In orice încercare de înoire se introduce la noi ceva impur, iar revoluţiile româneşti sunt spurcate cu lături. Există şi azi, cum am arătat totdeauna, oculte politici, care n'au altă treabă decât să pregătească soluţii, care să compromită tentativele de înoire, subt aspectul celei mai revoluţionare măşti. Ori de câte ori au scos o soluţie radicală impunea în politica internă românească sau în relaţiile cu străinătatea, îndărătul perdelelor din anumite saloane politicianiste se punea la cale mica şarlatanie, care să ofere o soluţie momentului politic dificil prin care trecea ţara. Cacialmaua era atunci oferită grav şi cu pretenţia de a înfăţişa expresia originală şi autentică a momentului ideologic intern.

Un mare maestru în cacialmalele politice a fost răposatul Ionel Brătianu. Liberal prin decor şi totuşi el a fost în fond autocrat de braţ, care disolva elanurile de înoire ale naţiei sale, prin complicaţii politice, în care uneori domnia cea mai cinică fantezie politică. El amesteca cele mai diverse elemente politice — aşa cum la bacara amesteci pachetele de cărţi de diferite culori — şi oferia ţării care aştepta „înoirea" un kok-tail politic, în care se adunaseră cele mai eterogene elemente politice.

România a trăit mai bine de un deceniu subt magia ideii democratice. Votul universal, pe care Ionel Brătianu îl dăruise ţării, cu gândul de a-l folosi apoi pentru sine şi partidul său, mistificându-i adevărata libertate prin măestria unor prefecţi care aduceau ţăranii la vot pe căprării a fost astfel aplicat, încât ideia democratică a fost pur şi simplu înmormântată în urnele măsluite ale guvernărilor liberale şi averescane. Inlăturând sistematic de la guvern naţional-ţărănismul, când acesta a venit în cele din urmă la putere, lacom de bani şi de situaţii, el s'a tăvălit în aceiaşi mocirlă plutocratică, în care a plutit totdeauna politicianismul românesc.

Ori decâteori primejdia unei adevărate înoiri se arăta la orizont, avea gata nu numai teroarea şi prigoana cu care să intimideze pe revoluţionari, dar şi abila faţadă, care trebuia să păcălească opinia publică românească în buna ei credinţă. Un model de cacialma politică a fost guvernul Averescu din 1926, în care apăruseră ca printr'o abilă scamatorie de bâlci aceiaşi trimişi ardeleni, care se găsiau şi pe lista d-lui Iuliu Maniu.

Totuşi în politica externă cacialmaua politică a fost evitată, ea fiind se înţelege prea riscată. Răposatul Rege, a cărui încredere în regimul lui Ionel Brătianu era totală, ştia că în momente de răstrişte ale politicei noastre externe, cacialmaua sau păcăleala politică putea fi fatală. De aceea în 1918, când armistiţiul fu încheiat de guvernul Averescu, Regele Ferdinand încredinţă cârma lui Al. Marghiloman. Regele Ferdinand nu se gândi o clipă că ar putea păcăli pe Germani, inventând pe un liberal sau tachist nemulţumit şi oferindu-l germanilor drept germanofil. Jocul nu ar fi prins, Germania ar fi riposstat pe loc la provocare şi poate istoria României, cu toată apoteza de mai sus, ar fi luat alt curs.

Niciodată acest gen de a soluţiona crizele politice nu mi s'a părut mai primejdios ca'n anii din urmă. Cine s'a lăsat târât într'o cacialma politică a pătimit amarnic şi-a ispăşit grav pripeala unei soluţii impuse. Victima unei astfel de grabe politice a fost şi regretatul [illegible] **aştepte ceasul în linişte şi cu abnegaţie politică, el a participat la o guvernare urâtă, care avea mai multe atitudini în politica externă şi o serie de compromisuri şi dedesubturi în politica internă. Rezultatul? In politica internă s'au deslănţuit forţele naţiunii, Goga n'a avut răgazul să le canalizeze în opere de organică creaţie, iar în politica externă bunăcredinţa, surprinsă o clipă, a Berlinului, făcu loc unei neîncrederi care durează încă şi acum.**

De aceea astăzi când se anunţă soluţii naţionaliste şi când se schimbă linia politicei noastre externe, este bine să se ştie, că nici naţionalismul şi nici alianţa cu Germania nu pot fi înfăţişate ţării şi străinătăţii prin travestiuri politice.

Nu ajunge să spui că eşti naţionalist, trebuie ca opinia publică să te şi creadă. Şi opinia noastră publică, trecută prin dezastre şi fantasmagorii politice, şi-a ascuţit inteligenţa şi nu poate fi trasă pe sfoară. N'are nici un sens să se facă antisemitism oficial şi de aparenţă, fără adâncirea problemei şi pe toată suprafaţa ei, aşa cum s'a făcut în Germania.

Tot astfel şi în politica externă nu are nici un sens să prezinţi germanofili de ultima oră, pe care îi demască tot echivocul trecutului lor. Germania, a cărei alianţă o solicităm, ne cunoaşte pe toţi şi pe fiecare în parte. Să ne intre odată un lucru în minte: nu putem păcăli străinătatea, precum nu putem înşela opinia publică românească.

De aceea sacrificând pe uzurpatorii de idealuri şi de credinţe, să încercăm cel puţin în acest greu ceas al Românismului, să fim serioşi şi să aruncăm din mâini cărţile măsluite, cu care nu mai putem înşela pe nimeni.

ION SÂN-GEORGIU.

*) Acest articol a fost scris la 15 Iunie a. c.

Cronica dramatică

Teatrul Regina Maria: FANTANA BLANDUZIEI, de Vasile Alecsandri

de TIMEUS

Se împlineşte o jumătate de veac dela moartea bardului dela Mirceşti şi o dispoziţie patriotică a ministerului artelor a hotărît să se comemoreze acest semi-centenar în toate teatrele noastre. Foarte bine — şi nu noi vom avea să protestăm împotriva unei afirmări de atâta sens naţional. Decât mă tem că va trebui să ascultăm prea mult Alecsandri în luna aceasta — prea mult, şi nu, cu siguranţă din cel mai bun. S'a jucat *Fântână Blanduziei* în seara aceasta la *Regina Maria* — şi, iată, *Teatrul Naţional* anunţă că va deschide porţile lui cu *Ovidiu*. Apoi, ştim noi ce va mai urma? Nu cred că se va fi făcut astfel un prea mare serviciu lui Vasile Alecsandri — şi noi fără îndoială că am fi preferat o comemorare mai sobră, aproape numai documentară. E clar că teatrul lui Alecsandri în care declamă romantismul anului 1848, alternat cu naive nostalgii ale marelui secol francez, nu are nimic din ce ar putea să-l constitue. un mai real contact cu lucrul poetic. Şi acest „rege al Poesiei" cu atât soare facil în toate paginile lui, nu ştim chiar dacă nu a beneficiat de o prea largă indulgenţă a contemporanilor. Noi am avut un mare poet — şi asta nu e puţin în numai 50 sau 60 de ani de vieaţă naţională liberă şi de cultură proprie. Un singur mare poet — dar acesta n'a fost Alecsandri... şi nu credem că un Stat se serveşte dacă îşi falşifică sensul valorilor sau dacă îşi inventează valori lipsite de adevăr obiectiv.

Să însemne acasta oare că noi negăm total pe seninul cântăreţ al *Pastelurilor*, sau că am vrea să se arunce un val de uitare peste tot ce a făcut el? Nu, desigur. Alecsandri a fost un scriitor, am zice, „frumos" — *un bel ecrivain*... E mai mult un document luminos şi senin al unei burghezii care-şi articula prima ei sensibilitate literară — primele forme ale literaturii noastre culte. Nu e atunci nicio mirare dacă aproape tot Alecsandri e atât de uşor, atât de inconsistent, atât de călduţ şi palid — deşi de o perfectă şi robustă sănătate de altfel.

Dar la poesie nu vom ajunge decât prin miracolul lui Eminescu.

Şi lucrul, — daca mai era nevoe — am putut să-l verificăm odată mai mult la această premieră chiar dela *Regina Maria*. *Fântâna Blanduziei* e totuş una din cele mai acceptabile lucrări a fericitului poet dela Mirceşti.

E nobleţe, e un cald lirism care-şi face loc prin versuri imposibile fără îndoială, şi e mai ales o atmosferă de reconfortantă linişte sufletească... O uşoară emoţie chiar. Dar ce sală goală, am avut să vedem! Aproape nimeni nu s'a mai interesat de romantica iubire a încăruntitului Horaţiu pentru admirabila lui sclavă... Eh!, probabil — şi noi n'o regretăm — probabil că nu se mai poate vorbi astăzi contemporanilor în versurile lui Alecsandri, în versuri ca acelea de pildă care amintesc de

Acel brav popor
Ce ştie CA să moară,
când nu-i învingător.

Versuri care se repetă tot timpul şi care lasă un uşor rás peste toată această naivă şi frumoasă poveste.

D. Tony Bulandra e marele actor, — singurul care ştie să spună versul romînesc. Sau în orice caz nimeni nu spune versurile ca el. Cu rolul lui Horaţiu — şi noi n'am pierdut marea amintire a lui Nottara — d. Tony Bulandra s'a jucat aproape; atât era rolul de simplu şi atât era de uşor. A fost un interpret ideal.

Merită o frumoasă menţiune şi d-ra Mya Coca — şi d-na Eugenia Zaharia chiar, deşi rolurile de costum nu ni se par să-i convină prea mult. Dar *Fântâna Blanduziei* a avut onorurile celui mai generos ansamblu, fiindcă în rolurí episodice au apărut d-nii Maximilian şi Storin ei înşişi — dând spectacolului toată autoritatea lor.

D-nii I. A. Manolescu, Talianu, Rogalsky — cel dintâi mai ales — s'au încadrat perfect în acest ansamblu festiv.

Să mulţumim în sfârşit d-nei Lucia Sturdza Bulandra pentru cuvântul introductiv, atât de cuprinzător şi de cald.

Teatrul „Regina Maria"

„Papa se lustrueşte" savuroasa comedie a lui Spiros Wellas, membru al Academiei din Atena, şi totodată străluc tul succes al celui mai mare comedian al nostru, V. Maximilian, şi-a reluat seria triumfală, întreruptă în vara aceasta de închiderea stagiunii.

Spectacolul acesta, contează ca unul dintre cele mai mari succese de public şi presă al teatrului de pe chei.

Anul acesta, distribuţia numeroasă a acestei piese cuprinde multe nume noi. Alături de V. Maximilian, apar d-nii: Sandu Rădulescu (de la Teatrul Naţional din Cluj) G. Sion, Aurel Rogalski, George Voinescu, Christian Şerbănescu, C. Vustelanu, Stan Iorga, R. Niculescu, Tr. Dănescu, P. Valeriu etc., şi d-nele Tantzi Căpăţână, Elvira Petreanu-Manolescu, Florence Lupescu, Gaby Antoniu, Elvira Ştefănescu, Virginia Buciumeanu.

*

Prima premieră a teatrului „Regina Maria" va fi piesa lui Schiller „Hoţii". Partea senzaţională a acestui spectacol, va fi faptul că d. Tony Bulandra va interpreta cele două roluri principade: Karl şi Frantz Mohr, după cum le-a jucat marele actor vienez Kainz.

*

Se mai repetă: „Onoarea" de Suderman cu d-nii Tony Bulandra, V. Maximilian, G. Storin, şi „Regele Lear" cu d. Storin în rolul principal.

de 83 ori

s'a încercat să se falsifice ASPIRIN şi să se vândă ca fiind „veritabilă". De aci putem deduce renumele de care se bucură acest preparat. Dar avem un mijloc simplu de a deosebi ori ce imitaţie şi acesta este Crucea Bayer imprimată pe fiecare tabletă. Nu există ASPIRIN fără Crucea Bayer. Luaţi seama. In interesul sănătăţii Dvs. folosiţi numai ceia ce este cu adevărat bun.

ASPIRIN TABLETE BAYER

numai cu Crucea „Bayer"

Spre o nouă rânduială economică

(Continuare din pag. 5-a)

zăm de unde putem pleca la o ordine în producţiune, o distribuire a maşinilor şi uneltelor, de valorificare a produselor, de aprovizionare echitabilă şi cu metodă, în fine de coordonare şidiriguire a economiei rurale.

Astfel vom putea ajunge un timp mai puţin îndelungat la o mărire a producţiunei, la baza acţiunii stând miile de obşti sănătoase şi însufleţite de un nou spirit.

Arătam mai sus că pentru o ţară cu o suprapopulaţie agricolă, cum este a noastră, în centrul problemelor se pune **crearea posibilităţii de muncă** pentru cea mai mare parte a plugărimii noastre. Capacitatea de muncă a ţărănimii noastre, chiar la o mai mare intensificare a producţiunii, nu poate fi utilizată decât în parte.

Capacitatea noastră de industrializare nu poate fi, dat fiind numărul restrâns de materii prime şi încadrarea în noua ordine economică europeană, decât mărginită. De sigur va trebui să desvoltăm la maximum industrializarea acelor produse pe care ni le dă ogorul românesc şi bogăţiile naturale ale solului. In acest fel se va putea absorbi o parte din populaţia agrară. Nu avem de ex. topitorii de in şi cânepă suficiente şi nu avem instalaţiile de fuioare pentru torsul acestor plante. Ţărănimea noastră este tributară produsului de import, bumbacul ceeace reprezintă în consumul ţărănesc o proporţie foarte importantă, când îmbrăcămintea lui ar putea fi din produse indigene şi prelucrate în mici industrii în ţară.

Desvoltarea gospodăriilor ţărăneşti, spre creşterea animalelor ar fi iarăşi una din ocupaţiile capabile de o mare intensificare. Câte gospodării ţărăneşti au mai mult de doi boi, câte nu au nici o vacă? Creşterea vitelor, odată cu aceasta organizarea valorificării laptelui, ouălor etc, sunt vechi deziderate, însă cari nu au putut fi aduse la aplicare. Acesta ar fi un nou loc de muncă şi un nou venit plugarului.

Insă acolo unde trebueşte pusă bună parte din munca plugarului este reconstrucţia satelor. Ce imens câmp de activitate, refacerea şi construcţia nou a caselor ţărăneşti. Cu câteva unelte, cu ceva materiale, cu aprovizionarea cu materialul lemnos necesar s'ar putea transforma întregul aspect al satelor noastre: case higienice, spaţioase, cu pătule pentru vite, cu hambare şi tot ce-i trebue unei gospodării ţărăneşti. **Braţe libere sunt, ne trebue organizarea şi îndreptarea pe acest drum.**

Dar câte braţe ar putea să ocupe o operă de construcţie a drumurilor româneşti? Să nu ne gândim la înscrierile în capitolele bugetare. Pentru ceeace se crează într'o economie naţională, pentru bunurile de folos obştesc, numai o matematică financiară falsă nu poate găsi ceace trebue. Muncii productive pentru interesul naţiunii i se găseşte totdeauna corespunzătorul în tezaurul statului. Pentru că tezaurul nu merită acest cuvânt, decât întrucât corespunde marilor necesităţi ale neamului.

Am plecat dela problema centrală a economiei româneşti, schiţând metode generale de înfăptuire. M'am ferit de a schiţa măcar o umbră de program şi m'am străduit să arăt că ceeace precumpăneşte este **ţelul**, care nu trebue niciodată să-l scăpăm din vedere, metodele fiind numai de găsit în lumina lui şi **spiritul** care animă acţiunea. Şi mai presus de toate în viaţa gospodărească se cere **încredere** în neamul nostru şi în noi, **cinste, echitate** socială **optimism**, sursele veşnice ale propăşirii economice.

Ion B. Demetrescu

A APĂRUT — EDITURA APĂ VIE

„LUCREŢIA BUGEAC"

poeme de ION VELICU

Poezie şi film

Marile studiouri cinematografice au o armată întreagă de lectori, care cercetează întreaga literatură universală, dela romanul de înaltă ţinută artistică până la romanul poliţist. Subiecte de film se caută în Shakespeare şi Cervantes, Goethe, Kleist, Balzac şi Dostoyevski. Uneori se filmează respectându-se conţinutul cărţii în întregul lui. Alteori se ia numai ideea centrală, sau fragmente de acţiune, sugestii şi pointe, care servesc ca material de prelucrat şi de combinat pentru scriitorii de scenarii. De foarte multe ori, cartea dela care s'a pornit nici nu mai poate fi recunoscută în filmul respectiv. Autorul de filme trebuie să pună accentul pe acţiune, pe mişcare şi chiar pe gustul publicului. Un exemplu de transformările pe care le poate suferi o operă literară transpusă pe ecran îl constitue recentul film german turnat după o povestire de Puşkin de Casa de filme din Viena. Povestirea scriitorului rus e scurtă şi aproape banală: Dunia, fata unui bătrân este răpită de un ofiţer şi dusă la Petersburg, unde trăeşte cu ea. Când bătrânul se duce să-şi ia copilul, seducătorul îl respinge violent. Sdrobit de durere şi neştiind ce ar mai putea face, tatăl se 'ntoarce în satul lui şi, resemnat, îşi continuă viaţa, trecând dintr'o beţie în alta.

O asemenea povestire pare la prima vedere cu neputinţă de filmat.

Ea a fost însă un admirabil pretext pentru Gerhard Menzel, care a adoptat-o surprinzător de interesant pentru ecran. Un bun autor de filme ştie întotdeauna, chiar în povestirea cea mai deslânată, să găsească un punct central, pe care să-l speculeze, pentru a face acţiunea mai dinamică, efectul mai dramatic. G. Menzel şi-a luat din scrierea lui Puşkin numai elementele centrale, brodând cu ele şi cu multe altele de inspiraţie personală o acţiune dintre cele mai atrăgătoare în dramatismul ei. Şi pentru Menzel, acţiunea începe în stepa rusă, în coliba singuratică a unui surugiu. Minski coboară într'o zi în această colibă, ca în povestirea lui Puşkin, şi începe un flirt cu Dunia. Dar pentru a motiva plecarea Duniei cu Minski la Petersburg, Menzel schimbă episodul răpirii. Tatăl Duniei convins că Minski se gândeşte serios să se căsătorească cu Dunia, le dă binecuvântarea părintească. Tânăra pereche pleacă la Petersburg. Aici ni se înfăţişează în film mediul ofiţeresc al marelui oraş, cu serbările sgomotoase, cu dansatoarele sălbatice, cu minunata muzică ţigănească. In felul acesta, tăcuta şi incolora lume a povestirii lui Puşkin prinde o viaţă nouă prin decorurile şi atenţia acordată sunetului de către scenarist. Astfel, filmul se depărtează din ce în ce mai mult de cartea dela care a pornit. Dunia ajunge cocotă şi trece din braţele unuia în ale altuia, până când, cunoaşte un tânăr stegar, care caută s'o salveze din viaţa pe care o duce. Filmul la rândul lui este salvat de priceperea subtilă a scenaristului de un banal **happy end.** Când surugiul aude că fata lui a ajuns prostituată, vine la Petersburg să-l pedepsească pe ofiţerul, care nu şi-a respectat cuvântul dat. Pentru a desminţi vestele auzite de tatăl ei şi pentru a-l cruţa de o mare durere, Dunia îl convinge pe Minski să simuleze o căsătorie de formă. Bătrânul e invitat la nunta regizată în grabă, dar fericirea clipei aceleia este distrusă de apariţia neaşteptată a stegarului, care, curat şi naiv, se crede înşelat, însă are puterea să nu divulge tatălui adevărul. Dunia se sinucide.

Iată cum dintr'o poveste uşoară, superficială, a cărei acţiune este cu totul incoloră, s'a realizat un film de un dramatism impresionant.

Deosebirile constatate între romanul tipărit şi film ne arată că nu se poate vorbi de o suprapunere a acestor genuri cu totul deosebite chiar când filmul îşi ia materialul dintr'o carte.

SPIRIT MILITAR MODERN

Primim la redacţie nr. 516 al revistei lunare de psihologie, pedagogie şi etică „Spirit militar modern", care apare sub direcţia d-lui lt. col. Const. Atanasiu. Desprindem din sumar studiul d-lui profesor Traian Brăileanu, ministrul educaţiei naţionale, „Războiu şi Războaie". Autorul studiază problema războiului şi a păcii din punct de vedere sociologic, aducând concluzii extrem de interesante. Războiul şi pacea sunt două fenomene fireşti, care convieţuiesc paralel. Elita politică a unui stat are misiunea să organizeze războiul cu vecinii, pentru a putea asigura independenţa statului sau pentru a mări teritoriul acestui stat după nevoile de viaţă ale poporului respectiv. In acelaş timp această elită trebuie să asigure pacea dinăuntru. Cele două virtuţi cardinale ale elitei politice sunt deci vitejia şi dreptatea. Mai departe, d. profesor Traian Brăileanu aduce o însemnată îndreptare a războaielor clasificate după cauza lor.

Din restul sumarului: „Regiuni fortificate" de general A. Hérøys, „Consideraţiuni asupra educaţiei tineretului în vederea războiului" de general V. I. Bădulescu, „Statele Majore" de lt.-col. C. Atanasiu, Actualităţi, recenzii.

Pentru limba germană

Elementele unei metode mai eficace

de Mihail Isbăşescu

Unul dintre cetitorii şi bunii prieteni ai revistei noastre, inspirat de discuţia predării limbii germane în liceu, discuţie care a avut loc într'unul din numerele trecute, ne scrie împărtăşindu-ne opinia domniei sale asupra acestei probleme. Ca punct de plecare domnia sa ia modul cum a învăţat, sau mai bine zis cum n'a învăţat limba germană la unul din Liceel cu renume din Bucureştiul dinainte de răsboiu. Deşi studiile şi le-a făcut pe vremea când legea şi programa analitică prevedeau germana obligatoriu din clasa II-a, şi deşi profesorul respectiv a depus toată bunăvoinţa, cetitorul nostru a părăsit liceul fără a cunoaşte limba suficient pentru nevoile practice. In schimb a eşit cu o cultură generală foarte bogată despre ţara şi poporul german, despre viaţa, aşezările şi cultura lui.

In afară de faptul că toate cunoştinţele sale de limbă nu-i erau suficiente pentru a lega o convorbire uzuală, ori pentru a ceti o carte de literatură, nu căpătase în tot cursul liceului nici cea mai elementară noţiune despre vocabularul ştiinţific tehnic.

Această din urmă lipsă s'a resimţit neplăcut, când, voind să studieze chimia şi trebuind să citească tratate germane de specialitate, a fost nevoit — om în vârstă — să înveţe din nou limba.

Astăzi, având conducerea formării viitorilor chimişti, şi îndemnat de propria-i experienţă penibilă, a încercat să remedieze în oarecare măsură acest neajuns al învăţământului secundar, întocmind şi punând la dispoziţia studenţilor săi un vocabular tehnic de chimie, care să suplinească lipsurile cunoştinţelor de limbă germană cu care au eşit din liceu.

Mărturisirea cetitorului nostru, ca şi necesitatea măsurii adoptate, ne desvăluie una din laturile negative al studiului limbilor streine în general, şi al limbii germane în special, aşa cum se predă în învăţământul nostru secundar. Problema pusă este — credem — de o importanţă covârşitoare pentru viitorul nostru şi merită să fie discutată mai amplu.

Nu mai insist asupra necesităţii studiului limbii germane, a cărei cunoaştere în scopul cercetării bogatelor literaturi de specialitate în orice domeniu constituie o condiţie primordială sine qua non pentru aprofundarea oricărei ramuri a ştiinţelor teoretice sau practice. Şi nu mai insist, pentrucă pe deoparte am făcut-o într'unul din numerele trecute al ziarului, iar pe dealtă parte este o axiomă desbătută foarte des şi cunoscută de toţi.

Voiu trece la studiul propriu zis al limbii germane, voiu arăta lacunele metodei aplicată astăzi şi cauzele rezultatelor descurajatoare, şi voiu încerca să sugerez câteva elemente de soluţionare.

Studiul limbii germane, ca şi al oricărei alte limbi streine, cuprinde două părţi bine distincte, corespunzătoare celor două scopuri ce urmăreşte:

a) deprinderea şi aprofundarea cât mai desăvârşită a limbei respective şi

b) căpătarea de noţiuni complete de cultură generală asupra fiinţei, caracteristicelor şi trecutului ţării şi poporului respectiv, asupra vieţii şi culturii lui.

De cele mai multe ori, până acum, profesorul secundar de germană, trecea predarea limbii pe planul al doilea, şi consacra sforţările sale şi timpul de care dispunea cu precădere celeilalte părţi. Cauza este greu de precizat. In bună parte, desigur, o falsă concepţie a studiului limbilor străine şi o neglijare a necesităţii cunoştinţelor practice de limbă; la unii a contribuit poate şi faptul că ei înşişi cu cunoşteau suficient limba, şi chiar dacă o posedau bine, o posedau mai degrabă ca pe o limbă moartă, cu construcţii tipice logice, şi nu ca pe o limbă vie, cu un organism ce trebuie cunoscut şi stăpânit mecanic, până la punctul de-a deveni instinctivă exprimarea în limba respectivă. Nu trebuie văzută aici o vină sau o scădere a profesorului nostru secundar, ferească Dumnezeu, ci numai o slăbiciune a vechei metode, existentă nu numai la noi ci şi aiurea, în străinătate, unde a dat aceleaşi rezultate insuficiente.

Din cauza aceasta profesorul nevoind să irosească zadarnic timpul copiilor, a căutat să înlăture dificultăţile de predarea limbii şi să le înlocuiască cu noţiuni de cultură generală. Rezultatele — şi aceasta o afirmă toţi cei cari au petrecut timp mai îndelungat în ţări streine — rezultatele au fost optime: cunoştinţele de cultură generală ale unui elev de liceu dela noi depăşesc pe cele ale unuia din oricare din ţările mari. De altfel însăşi cetitorul care ne-a trimis scrisoarea, mărturiseşte că a absolvit liceul cunoscând perfect geografia, istoria şi literatura germană, dar fără să poată vorbi limba.

Nu trebuie dar repetată greşala, de-a extinde exagerat această parte a studiului limbii germane, dar nici nu trebuie nesocotită. Ea se va rezuma în multe privinţe doar la coordonarea şi reîmprospătarea cunoştinţelor deja căpătate din belşug la celelalte discipline. Ceace trebuie tratat mai pe larg şi temeinic este literatura germană: aceasta se va face însă în ultimii ani, când elevul posedă suficient limba, pentru a putea completa prelegerile cu lecturi din toţi autorii trataţi, din care să scoată însăşi valoarea operii şi frumuseţile de stil şi limbă.

Paralel cu literatura, trebuieşte orientat elevul şi asupra ideologiei şi realizărilor regimului naţional-socialist, asupra personalităţilor lui politice şi culturale, şi asupra superiorităţii acestui regim faţă de cele democrate şi plutocrate. Natural că acest ultim punct al părţii enciclopedice a predării limbii germane se va împlini în ultimul an de liceu, când ar fi de dorit să se rezerve o oră săptămânal exclusiv pentru aceasta.

Trecem acum la partea cea mai importantă: predarea limbii germane. Aici mai mult decât dincolo, metoda joacă rolul precumpănitor. Şi dacă rezultatele slabe de până acum sunt datorite numai metodei greşite folosite sau chiar a lipsei unei metode precise, să nu se înţeleagă prin aceasta că nu au existat şi profesori desăvârşiţi. Amintesc doar un exemplu: mai mult de jumătate dintrea camarazii mei de liceu de odinioară, ,toţi elevi ai profesorului Emil Flavian, unul dintre cei mai buni dascăli de germană pe care i-a avut şcoala noastră secundară, au ales la bacalaureat limba germană. Aceasta dovedeşte că, deşi limba germană se preda pe vremea aceia şase ani, câte 3 ore săptămânal în cursul inferior şi în cel superior câte 2, în timp ce francezei i se închinau şapte ani câte trei ore pe săptămână, şi deşi limba franceză este mult mai accesibilă Românului, totuşi o metodă bună şi un dascăl desăvârşit au reuşit să învingă toate piedicile şi să dea rezultate excelente.

Două condiţii se impun dar dintru început: dascălul şi timpul.

Dascălul trebuie să posede el însăşi perfect limba germană, să-i cunoască toate subtilităţile de gramatică şi s'o vorbească curgător şi cu un accent desăvârşit, fără nici-o coloratură dialectală.

Timpul este un factor tot atât de important caşi primul. Dascălului trebuie să i se acorde timp suficient, pentrucă este ştiut lucru, că limba germană are o pronunţie, o morfologie şi o topică cu totul diferite de cele ale limbii noastre. Timpul trebuie acordat dascălului în două moduri: începând studiul limbii germane cât mai de timpuriu, chiar din prima clasă de liceu, şi prevăzându-se un număr suficient de ore săptămânal. Fără aceste condiţii studiul limbii germane devine atât de dificil iar rezultatele sunt atât de problematice şi insuficiente, încât aproape că este de preferat să se renunţe la el.

Aceşti doi factori realizaţi, totul este condiţionat de un al treilea, **metoda,** care este susceptibil de potenţări diferite şi de variaţii individuale determinate de aptitudinile personale ale fiecărui dascăl.

Voi aminti şi discuta câteva din elementele mai de seamă ale factorului **metodă.**

Dintru început, dela primele noţiuni de limbă care se dau elevului se va da cea mai mare atenţie şi se va insista, exagerat chiar, asupra unei pronunţii corecte. Dela învăţarea alfabetului german şi al primelor cuvinte nu trebuie să se îngăduie copilului să le pronunţe greşit, fiindcă odată învăţat greşit, cu greu se va mai putea desvăţa. In acest scop, pentru a deprinde valoarea exactă a sunetelor şi intonaţia justă a cuvintelor şi frazei, se vor face exerciţii numeroase de memorizare şi recitare, alegându-se în acest scop poeziile cele mai adequate. Stând de vorbă cu d-l doctor F. Steuber, lectorul de limba germană al Institutului German de Ştiinţă din Bucureşti, unul dintre cei mai buni lectori ai Academiei Germane, cu o metodă extraordinară, realizată în urma unei vaste experienţe în toate părţile apusene, unde a predat limba germană, îmi spunea că după un an petrecut aici, în care timp a avut de-a face cu elevi de toate vârstele şi din toate clasele sociale, a constatat că românul are o ureche foarte muzicală şi o memorie auditivă de cea mai fină speţă. Deaceia memorizarea de poezii, învăţarea de cântece germane, au avantajul că deprind elevul cu adevărata intonare şi muzicalitate a frazei germane, care este cu totul alta decât cea a frazei române. Deasemeni se poate utiliza în acest scop şi radio-ul, la care se pot asculta conferinţe germane pentru a da elevului o impresie justă despre adevărata pronunţare a limbei germane, şi mai ales se pot folosi cu rezultate excelente plăcile de gramofon întocmite special în acest scop de Academia Germană din München.

O tot atât de mare importanţă trebueşte dată şi gramaticei [illegible] din momentul în care elevul construieşte primele propoziţiuni simple şi trebuie continuată treptat şi aprofundată din ce în ce. Nu mai insist asupra faptului că toate lucrurile învăţate trebuiesc repetate de câte ori se prezintă ocazia pentru că numai astfel se poate realiza ţinta finală, posedarea mecanică, aş zice aproape instinctivă a regulilor gramaticale. Numai când elevul ajunge să le aplice fără a trebui să se mai gândească, ne putem socoti datoria împlinită. In acest scop se vor folosi cât mai mult tabele sinoptice clare, iar regulile principale şi excepţiile se vor învăţa pe cât posibil sub formă de poezioare scurte, care ajută într'un mod nebănuit memorizarea celor mai grele lucruri.

Pentru a ajunge ca elevii să vorbească curgător limba germană este necesar să se facă cât mai multă conversaţie. Incă din primele clase este bine ca profesorul să predea numai în limba germană şi să pretindă elevului să răspundă — proporţional cu gradul cunoştinţelor căpătate — tot în în aceiaşi limbă. In clasele superioare se vor avea prilejuri mai numeroase de conversaţie, întrucât este de dorit ca noţiunile de cultură generală şi discuţia operelor literare cetite să se facă tot în limba germană.

Invăţarea corectă a ortografiei germane se poate realiza prin dictate săptămânale în clasă şi prin corectarea împreună cu elevul a greşelilor făcute. Acesta este un sistem mai sigur şi mai eficace decât temele date pentru a fi lucrate acasă, unde nu se poate avea siguranţă, că elevul n'a fost ajutat s'au n'a copiat dela altcineva.

Iată în trăsături generale elementele mai de seamă ale unei bune metode pentru predarea limbei germane, chezăşia sigură de reuşită.

Realizarea lor practică în cadrul învăţământului secundar ar avea aspectul următor.

(Continuare în pagina 11-a)

Revizuiri şi demascări

(Continuare din pag. 3-a)

fim, pur şi simplu complicii bestialelor asasinate ce au urmat. Cineva a încercat să formuleze rezerve:

„Nu se ştie încă nimic despre caracterul atentatului de la Cluj. Asasinul sau asasinii au dispărut. Corespondenţii noştri îşi exprimă îndoială, că atentatul ar fi legionar. Poliţia orbecăie în beznă. Şi-apoi ar fi o prostie din partea legionarilor să se dedea la acte de terorism, câtă vreme Corneliu Zelea Codreanu şi peste 20 de fruntaşi ai „Gărzii de Fier" zac în închisoare, ostateci în mâinile autorităţilor".

Acesta era sentimentul nostru al tuturor celor de faţă. Armand Călinescu simţind atmosfera ostilă a întrerupt nervos:

„Inţelegeţi-mă, domnilor, că am nevoie să se afirme în presă, că atentatul este un act de teroare legionară".

Nu interesează cum a încercat că atenueze efectul acestei brutale mărturisiri. Am plecat buimaci. M'am dus direct acasă la Cezar Petrescu şi i-am comunicat scena aşa cum am relatat-o aici, după notele consemnate imediat, exprimându-mi convingerea că se urzeşte un monstruos complot contra mişcării legionare.

A doua zi, în noaptea de Sf. Andrei, 28 spre 29 Noembrie, Corneliu Zelea Codreanu a fost asasinat mişeleşte împreună cu alţi 13 legionari ridicaţi din închisoarea dela R.-Sărat. Armand Călinescu se temea de indiscreţii şi s'a grăbit.

In ziua de 30 Noembrie, pe la orele 14.30 plecam dela Cezar Petrescu. Abia începuse să coboare cabina ascensorului, când am auzit bătăi desperate în uşa închisă deasupra noastră. Am oprit ascensorul şi am făcut cale întoarsă. In uşă a apărut Cezar Petrescu cu figura descompusă de groază. I se telefonase dela redacţie comunicatul care anunţa asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu. Atunci mi-a spus, că din seara de 28, când am fost la el, zadarnic a încercat să găsească pe prietenul său d. Victor Iamandi. Era mereu în conferinţă cu Armand Călinescu. Puneau la cale oribila şi laşa măcelărire a tineretului naţionalist român.

CAUTA-VEI ŞI NU-I VEI AFLA

Stabilind corelaţia acestor fapte, apare evident că Armand Călinescu şi d. Victor Iamandi executau o poruncă. De unde venea această poruncă? Iată o chestiune care rămâne încă nelămurită. In orice caz, ex-Regele Carol este foarte probabil să fi crezut în relaţiunea poliţistă a lui Armand Călinescu, că atentatul dela Cluj este un început de acţiune teroristă legionară. Uneltele iudaismului din jurul Tronului au smuls astfel o tacită aprobare regală pentru monstruosul asasinat din noaptea Sfântului Andrei. Ea era se pare necesară pentru cauza lui Israel, după întrevederea plină de îngrijorări din gara Dresdei, despre care am vorbit.

Şi dovada ne-o oferă un jidan din Franţa, Alexandre Héranger, care într'un articol pe care îl semna la 3 Ianuarie 1939 în ziarul jidovesc „Israel", dela Cairo, nu se sfia să spună, că asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu este răzbunarea iudaică. Articolul se intitulează, după o expresie curentă pe vremea Terorei iudaice din timpul marei revoluţii franceze: „La première charrette" (Prima căruţă cu victimele răzbunării lui Israel) şi poartă ca motto un citat prescurtat din Biblie, Isaia (41-12): „Căuta-vei şi nu-i vei afla" (1)

In acest articol, după ce-şi bate joc de comunicatul oficial transmis în străinătate de agenţia Rador, în care se spune că arestaţii au fost executaţi în urma unei tentative de evadare de sub escortă, Alexandre Héranger scria:

„Două lovituri teribile, CARI AMINTESC IN MOD DEOSEBIT ANTICA MANIERA A LUI IEHOVAH, au trăsnit în creştet, anul acesta, mişcarea antijudaică din România. In şase luni, cei doi curifei, locotenenţii lui Hitler pentru regatul moldo-valah, cari îşi disputau onoarea de a fi varga lui Dumnezeu contra lui Israel, au fost trimişi pe lumea cealaltă.

„In Mai, micul Goga — care abia căţărat la putere a fost dat peste cap, ca să se ridice paralitic general — pe care succesorul său, se mitra în cap îl dădea în grija Dumnezeului jidovilor şi îl tămâia în sicriul lui de sticlă, jucărie înţepenită, cu svastica la reverul fracului şi în braţe cu un buchet de foi verzi trimis de Hitler (ce paşaport pentru lumea cealaltă!).

„Iar zilele trecute a venit rândul rivalului său, Corneliu Codreanu, bandit şi şef de bandă, care a căzut, cum se cuvine la drumul mare, împreună cu treisprezece din voinicii săi, sub gloanţele jandarmilor, cari au primit ordin să-i transfere din puşcărie pe cealaltă lume, fără alte forme de judecată".

Am transcris cu repulsiune aceste rânduri de scârboasă mişelie jidovească. Ele alcătuiesc însă singurul document cunoscut până azi, care stabileşte suficient caracterul iudaic al regimului instituit în Februarie 1938 şi abolit deunăzi prin decretul generalului Antonescu, Conducătorul Statului Român descătuşat.

D. I. Cucu

(1) Textul complect după Biblia tradusă de Galaction şi păr. Radu: „Căuta-vei şi nu vei găsi pe cei ce te urăsc pe tine, şi ca o nimica vor fi cei ce vor să se lupte cu tine". Şi e semnificativ, că nici acum nu se ştie unde zac osemintele martirilor legionari din noaptea Sfântului Andrei.

Cronica militară

Ceea ce spuneam în cronica noastră din numărul trecut, că acţiunea de aviaţie a forţelor aeriene germane asupra Angliei, nu trebuie socotită numai ca o replică la bombardarea oraşelor germane deschise de către englezi, ci ca o operaţie decisivă de ordin militar, se adevereşte. Marele comandament german a ordonat deslănţuirea marelui atac, cu intenţia de a sfârşi repede această ultimă fază a războiului. Mareşalul Reich-ului Herman Goering conduce personal operaţiunile, dând exemplul bravurei într'un sbor deasupra Londrei, de cea mai importantă semnificaţie militară. Faptul că însuşi comandantul suprem al forţelor aeriene germane a sburat deasupra Londrei şi a condus o luptă aeriană dovedeşte imensa superioritate a aviaţiei germane asupra inamicului.

Acţiunea începută în noaptea de 7 spre 8 Septembrie urmăreşte două ţeluri evidente:

1) să termine cât mai curând războiul

2) să răpească Angliei orice posibilitate de a turbura Continentul printr'un războiu de lungă durată.

Al doilea ţel e în parte atins. Valurile succesive de atacuri aeriene, cari pornesc din Norvegia, Danemarca, Olanda, Belgia şi Franţa, unde Germania şi-a stabilit puternice baze aeriene, nu mai lasă niciun punct geografic pe suprafaţa Angliei neatins de pârjolul bombardamentelor. Londra este un rug înroşit, care arde în permanenţă. In 12 zile s'au aruncat asupra ei şi a portului de la estuarul Tamisei aproximativ 2 milioane kilograme de bombe. Alte centre industriale, de importanţă militară, ca Liverpool, Manchester, Birmingham, Cardiff, Bristol, Southampton, Portsmouth, Portland, au suferit aceeaş soartă. Industria engleză e aproape în întregime distrusă şi incapabilă să facă faţă cerinţelor din ce în ce sporite ale războiului. Faptul îşi găseşte cea mai categorică preţuire în scăderile catastrofale suferite de valorile engleze la Bursa din New-York. Anglia a pierdut virtualmente războiul. Câtă rezistenţă mai opune se face din consumarea aproape nebunească a rezervelor. E cazul petrecut Duminică 15 Septembrie, când într'un efort desperat, apărarea antiaeriană a Londrei a tras peste 500.000 de obuze asupra formaţiunilor aeriene germane. Faţă de rezultatele cu totul minime ale acestei risipe, care costă peste 3 milioane lire sterline, tactica defensivă a comandamentului englez este absolut nebunească. Ceea ce înseamnă că englezii sunt la limita puterilor lor de rezistenţă. Cu o populaţie îngrozită şi înfometată şi cu o armată care îşi epuizează stocurile disponibile de muniţiuni, Anglia nu va mai putea duce războiul multă vreme. Astfel se va realiza şi primul obiectiv al acestei formidabile ofensive germane.

★

Intrarea trupelor italiene în Egipt trebuie considerată în cadrul marei operaţiuni militare a puterilor Axei pentru doborîrea imperiului britanic. Spuneam într'o cronică mai veche, că Italia execută în Africa o vastă operaţie militară, care îşi are cele două flancuri în Somalia, cu obiectiv golful Aden şi în Egipt, cu obiectiv intrarea canalului de Suez pentru închiderea drumului maritim prin Marea Roşie şi despărţirea flotei engleze din Mediterana de restul imperiului colonial britanic. Primul obiectiv a fost atins. A doua operaţie a început şi ea pune în mare primejdie flota engleză din Mediterana, care nu va mai avea posibilitatea să se retragă nici spre Indii, nici în oceanul Atlantic spre Canada.

Constatări dintr'o recentă călătorie în Germania

Declaraţiunile făcute de d. prof. I. Sân-Giorgiu, directorul revistei noastre, ziarului „Curentul"

D. prof. I. Sân-Giorgiu, directorul revistei noastre, revenind de curând dintr'o călătorie în Germania, a făcut ziarului „Curentul" declaraţiunile pe cari le reproducem mai jos şi pe cari, desigur, cititorii noştri vor şti să le aprecieze în toată preţioasa lor însemnătate.

GERMANIA IN RAZBOIU

Intrebat de noi asupra situaţiei materiale şi a stării de azi din Germania, d. prof. Sân-Giorgiu ne-a răspuns următoarele:

— Am găsit Germania neschimbată, de parcă nu ar fi de un an de zile în războiu. Doar circulaţia s'a redus prin micşorarea numărului taximetrelor. Raţionarea alimentelor şi a obiectelor de primă necesitate nu împiedică bunul traiu. Am mâncat excelent chiar şi în cele mai modeste restaurante.

Dispoziţia de mândrie satisfăcută şi de încredere în destinul eroic al Germaniei m'a impresionat adânc. Mai ales că la această bună dispoziţie se adaogă munca uriaşă dusă până la epuizare a întregului popor german. Acum în plin războiu s'a făcut prin muncă şi jertfă desăvârşita închegare a comunităţii germane, fără deosebire de clase sociale. Femeile din locul bărbaţilor, muncesc şi ele fără preget şi nu există nici o energie, care să nu fie pusă în serviciul patriei.

Dar ceea ce trebue cu deosebire remarcat este faptul că toată naţia germană face războiu. Acest războiu total, preconizat de ideologii Germaniei mai de mult, este astăzi o realitate unică în lume.

Şi cu toată această încordată muncă am constatat o voie bună generală. Lumea are bani fiindcă câştigă enorm. Teatrele şi cinematografele sunt pline până la refuz, iar editorii şi librarii nu au făcut niciodată mai bune afaceri ca astăzi când dela muncitor până la soldat — mai ales soldaţii — toată lumea citeşte.

Dar ceea ce impresionează este concepţia adânc înrădăcinată azi în Germania, că poporul German are de îndeplinit o misiune europeană. Europa de mâine va fi o comunitate unitară formată din naţiuni însufleţite de acelaş crez şi aparţinând aceleaşi familii europene eliberate de jugul iudeo-anglo-saxon. America va rămâne doar un azil ideal pentru regi detronaţi şi pentru politicianii alungaţi.

Războiul împotriva Angliei e dus de Germani cu regretul că vor distruge un imperiu care cu greu ar putea fi înlocuit. Lichidarea decadentismului european a dus la concluzia surprinzătoare pentru conducătorii Germaniei, că Franţa este o ţară cu desăvârşire epuizată care nu va mai putea juca un rol directiv în organizarea de mâine a Europei. Halul de desorganizare şi iudaizare în care au găsit-o Germanii, marile întinderi de pământ necultivat, mai ales în Sudul Franţei, şi lipsa tineretului, precum şi sărăcia naşterilor, sunt fenomene tragice de descompunere. Un astfel de popor — se crede în Germania — şi-a încheiat ciclul său de naţie conducătoare.

De aceea Germanii privesc cu a- [illegible] vea de înlocuit la conducerea lumei două mari puteri ajunse la istovire şi deci incapabile să-şi reia misiunea istorică: Franţa şi Anglia. Marea operă de reconstrucţie şi de îndrumare europeană este ceea ce stăpâneşte azi ultimul gând al conducătorilor germani.

RELAŢIUNILE ROMANO-GERMANE

— Ce s'a spus în Germania de ultimele evenimente din România?

— **Germanii au apreciat cum se cuvine marile sacrificii teritoriale făcute de România. Poate că aceste sacrificii ar fi fost cu mult mai mari dacă România n'ar fi dus o politică de încercuire şi apoi de duplicitate, pe care ultimul guvern Tătărescu a agravat-o în chip condamnabil. Dacă revoluţia naţională înfăptuită grandios de Legionari şi de Generalul Antonescu s'ar fi produs cu câteva luni mai devreme, cine ştie care ar fi fost astăzi harta României.**

De aceea să apreciem gestul Germaniei. Să nu se uite deasemenea încrederea ce ni s'a arătat la Viena, când ni s'au lăsat majoritatea teritoriilor cuprinzând compacte populaţii germane. Să nu se uite iarăşi că a rămas în România aproape totalitatea bogăţiilor din Ardeal, ceeace înseamnă că proporţional cu întinderea teritoriului nostru actual, suntem o ţară mai bogată ca până acum.

Şi însfârşit să nu se bagatelizeze garanţia ce ni s'a dat de a ni se apăra hotarele, garanţie care este totală şi care intră în vigoare automat. Care ar fi fost soarta României dacă Germania nu ne-ar fi garantat hotarele şi ne-ar fi lăsat pur şi simplu invadaţi de vecini, sau la discreţia unei puteri străine? Las pe orice român cuminte să dea singur răspunsul la această întrebare.

Azi avem o garanţie care ne pune la adăpostul oricărei presiuni externe. Dovada cea mai bună despre eficacitatea garanţiei dată de Germania ne-a oferit-o eliberarea mişcării legionare atâta timp zăgăzuită şi revoluţia pe care excepţionalul Horia Sima a putut-o deslănţui şi duce cu strălucire la bun sfârşit, lichidând o domnie, care se transformase într'o odioasă tiranie. **Care sunt adevăratele sentimente ale Germaniei faţă de poporul românesc, se poate vedea şi din comparaţia ce o putem face între tratatul minorităţilor, aspru şi necruţător, impus ungurilor şi între lapidara formulare, din protocolul nostru privitor la minorităţile germane în România.**

Este bine să privim în faţă tot adevărul, fiindcă numai astfel, ne putem da seama că soluţia dela Viena, a dat posibilitate României să ia un nou avânt în desvoltarea ei viitoare. Lichidarea sistemului catastrofic din ultimii ani şi reapariţia în viaţa politică a mişcării legionare au pus România în situaţia de a relua tradiţionala alianţă cu Germania de pe vremea Regelui Carol I. Frăţietatea sinceră între naţional - socialism şi naţionalismul românesc descătuşat, este cea mai bună chezăşie pentru un viitor strălucit pe care orice german îl doreşte azi României.

Recapitulând voiu spune, mult mai greu şi mai dureros ar fi fost sacrificiul României, dacă nu ar fi veghiat de undeva de departe umbrele marilor sacrificaţi Octavian Goga şi Corneliu Zelea Codreanu; dacă n'ar fi fost în fruntea ministerului de externe d. Mihail Manoilescu, acest admirabil doctrinar al colaborării noastre cu Axa, care ca un predestinat paratrăsnet a primit fulgerele sau dacă România n'ar fi avut între hotarele ei pe cei mai vechi colonişti germani.

OMAGIUL GERMANILOR DIN ROMANIA

Dacă România mai ales în ceasurile grave prin care a trecut a avut în străinătate diplomaţi nuli, incapabili să contracteze şi să împiedice acţiunea contelui Teleki, în schimb norocul a vrut ca Germanii din România să înlocuiască diplomaţia noastră deficientă.

Când se va scrie odată istoria diplomatică a tragediei româneşti din 1940 se va afla cu câtă îndârjire şi cu câtă credinţă pentru Statul românesc, Germanii din România au cerut să rămâie la noi. Niciodată statul românesc compromis de guverne ticăloase, nu a avut propagandişti mai devotaţi şi mai autentici ca pe Saşii şi Şvabii din România.

Luni de zile ei au apărat pas cu pas teritoriul transilvănean şi au obţinut în cele din urmă ca cea mai mare parte a regiunilor locuite de ei să rămână în România. Iar dacă contelui Teleki i s'a dat în ultima clipă Clujul, acesta se datoreşte poate şi faptului, că primul ministru al Ungariei a oferit Germaniei, întemeierea la Cluj a unei universităţi germane, asemănătoare cu cea dela Praga, pe când la noi omul de caracter şi de inimă care este învăţatul Caracostea, era împiedicat să dea limbei germane întâietate în liceele noastre.

De aceea ţin să aduc în faţa întregei ţări un cald şi recunoscător omagiu Germanilor din România, care şi în 1940 ca şi în 1848, când a murit pentru noi eroul sas Ştefan Ludwig Roth, au fost alături de noi în lupta pentru stăpânirea Ardealului.

De azi încolo Germanii din România, trebuie să fie socotiţi ca adevăraţii noştri fraţi de cruce care au dovedit prin luptă că ştiu să ne preţuiască şi să ne iubească. Să fie această frăţie de cruce un început norocos pentru ziua de mâine, pe care acei cari am crezut, neclintiţi, în colaborarea româno-germană, o vedem plină de nădejdi şi de făgăduinţe...

Nu mă îndoiesc că omul providenţial care este Generalul Antonescu, capacitate unică şi pildă de moralitate personală, apreciat în Germania pentru excepţionalele sale însuşiri, va şti, peste dezastrele din ultimele luni, să arunce o punte de sinceră prietenie şi de trainică încredere între România şi Germania.

Războiu sau Pace?

Tradiţia de piraterie a Angliei

Cum s'a creat „imperiul colonial englez"? Descoperirile geografice ale marilor navigatori spanioli şi portughezi jefuite de englezi. Dreptul marinei regale „de a face comerţ", îndemn oficial la piraterie. Sensul caracteristic a lui „Merchant-Adventurer". Cavalerii piraţi ai reginei Elisabeta, creatorii tradiţiei marinei engleze de acaparare mondială

Astăzi când puterile Axei Berlin-Roma dau atacul decisiv pentru stârpirea cuibului de piraterie din Anglia, nu e lipsit de importanţă să cunoaştem cum s'a creat marele imperiu colonial englez. E cu atât mai importantă această recapitulare istorică, cu cât războiul acesta tinde să restabilească în lume o repartiţie justă a drepturilor ginţilor, iar guvernul dela Londra, urmând o tradiţie de condamnabile încălcări şi silnicii, intenţionează să-şi mute câmpul de operaţiuni ale organizaţiei britanice de piraţi pe toată întinderea globului. Sensul acordului anglo-american, recent încheiat, nu trebuie să facă nimănui nici-o iluzie. Marea Britanie va părăsi poziţia ei europeană şi nu va ceda în refugiul ce se pregăteşte decât după ce va epuiza toată lunga ei experienţă în ale pirateriei.

De aceea reproducem în cele ce urmează interesantul studiu pe care îl semna astăvară în „Zeitbilder" von W. E. Süskind:

Regina Elisabeta investind pe marele pirat Drake cu insignele gradului de cavaler

Orice popor se vede cu plăcere înfăţişat într'o figură caracteristică şi cu cât mai bicisnici este cu atât mai mult va căuta ca trăsăturile caracteristice ale acelei figura să arate cât mai inofensive şi binevoitoare. Astfel şi-a creat Englezul pe lângă John Bull, ca o figură naţională, în care să poată fi recunoscut, pe Jack Tar, pe bătrânul şi cinstitul corăbier, cum am spune noi. El apare în diferite anecdote englezeşti ca un om cumsecade, smolit la faţă prin natura meseriei sale, după cum sună şi numele, şi în conştiinţa celorlalte popoare a pătruns fără îndoială ceva din această concepţie a firei englezeşti. Pentru o corijare nu este deloc inoportun, a aminti de începuturile supremaţiei maritime engleze şi de a arăta că mai înainte de cinstitul Jack Tar a apărut în arborele genealogic al marinei engleze pirateria, piratul de apă limpede, sau pentru a-i spune pe nume corsarul mărilor.

Se uită mereu că Englezii n'au jucat dela început un rol în istoria marinei europene, ci numai târziu încoace. Abia în sec. 15 apar peste tot în Mediterană corăbiile lor, şi în cursul sec. 16 pătrund încet în regatul levantin, cam în timpul când ruta lui clasică începe să se demodeze pentru a face loc drumului mai modern în jurul Africei. Cu toată brutalitatea parvenitului au pătruns ei în toate centrele coloniale şi negustoreşti existente, şi era într'adevăr o pătrundere forţată, căci ei n'au procedat, spre deosebire de Spanioli şi Portughezi, la o adevărată colonizare sau la noi descoperiri sistematice, ci s'au aşezat în culcuşurile calde şi au cules roadele de acolo, unde alţii — au semănat. Pentru aceasta au avut nevoe de aproximativ două secole. După trecerea acestui timp apar ca o mare putere colonială şi maritimă şi abea acum începe activitatea de descoperire. Până atunci este un simplu joc de piraterie sau, privită din cealaltă parte, o tragedie greu de măsurat azi: decăderea puterii coloniale spaniole fără îndoială de un nivel spiritual mult mai ridicat în faţa celei engleze cu simplu scop comercial.

Sir John Hawkins

Pentru a putea răpi posesiunea străină, avea nevoe Anglia de războiu şi l-a purtat în cursul celor două secole amintite cu rivalii săi principali: Spaniolii şi Olandezii. Dar mai mult îi convenea o stare de pseudo-războiu, fie că apărea pe mare dar ca aliat sau frate mai mare şi să prinză înghiţituri grase, ca în războiul spaniol pentru succesiune, fie pe ocolite pe bază de titluri de drept neclare sau comerţ particular. Când în 1850 Portugalia se uni cu Spania într'o uniune de persoană, părea a trece într'o oarecare măsură ca un suflu de uşurare prin rândurile făuritorilor de planuri din Londra, căci acum se putea năvăli peste posesiunile naţiunei până atunci în mod tradiţional prietenă. Incă în 1857 atacă Sir Francis Drake în Azore galera portugheză „San Felipe", ce se întorcea din India, făcu o pradă de 100.000 de phunzi sterlingi, incendie cu această ocazie portul portughez Sagres, unde cu un secol şi jumătate în urmă întemeiase şcoala de navigaţie priceputul marinar marele principe Heinrich. Pe la 1859 stă scris într'o dare de seamă a negustorilor londonezi cu tot patosul: „Prin aceasta (anume prin trimeterea de corăbii de negoţ înarmate spre India răsăriteană) se aduseră mari câştiguri patriei noastre, atât prin necăjirea Spaniolilor şi Portughezilor (acum duşmanii noştri) cât şi prin vânzarea mărfurilor noastre". Partea nostimă la această inscripţie o formează observaţiile din paranteză despre duşmanii portughezi, în dosul căreia se poate ceti un „slavă Domnului" ne scris.

Dacă lipsea motivul pentru această stare de războiu raţională, atunci se trimetea înainte întreprinderea particulară. In Anglia s'a înrădăcinat concepţia acelui „Merchant-Adventurer", nu a negustorului regal ci aventurier, şi în acele timpuri nu se ascundea în spatele lui altceva decât pirateria. De fapt ca o mărire oficială a escadrei era arătată însărcinarea de „a face comerţ", dar ei nu ezitau de a tălmăci acest drept de a face comerţ până la a răpi avutul străin şi de a prăda oraşele paşnice. Dacă puterea păgubită protesta — şi Filip II a făcut-o ani de-arândul cu o răbdare de înger — atunci puteau fi îndepărtaţi căpitanii respectivi, dar în ascuns se putea gusta din roadele faptelor lor cu atât mai sigur.

Doi bărbaţi stau ca strămoşi la începutul pirateriei engleze: John Hawkins şi Francis Drake, amândoi înălţaţi mai târziu de către regina Elisabeta la rangul de cavaleri. Dintre ei Hawkins se bucură de renumele, a fi fost întemeetorul negoţului englezesc cu sclavi. In anul a şaizecelea al sec. 16 întreprinse el expediţii sistematice de pradă spre Guineea; ca o pietate nu a comerţului său, ci a felului său de a umbla este semnificativ, că a sa corabie pe care el — „parly by the sworde, and partly by other meanes" — căra carnea omenească, se numea „Iisus din Lübeck". In 1868 se îndreptă el pentru prima dată spre coloniile spaniole din America de mijloc, şi la această întreprindere, — mai întâi fără succes — i-a fost locotenent Francis Drake, omul care-l va înlătura de aci înainte pe Hawkins din rangul de şef al pirateriei. Amândoi au fost ucişi, — ceeace e o trăsătură împăciuitoare — într'o expediţie de piraterie în Indochina.

Drake a fost o natură uşuratecă dar întreprinzătoare şi prin aceasta într'un anumit grad o figură strălucită. El şi-a câştigat, pe de lături, şi renumele de a fi al doilea corăbier ce a ocolit pământul. Când a pornit în toamna lui 1577 din Plymouth, nu avea de gând această ei voia să atace, repetând drumul lui Magellan, coasta răsăriteană a Americei cu totul nepărată. Bineînţeles: deplină pace, din care cauză întreprinderea trebuia să treacă drept ca ceva particular. Dar printre financiatori erau nobilii înalţi ca Lord Leicester şi secretarul de stat Sir Francis Walsingham. Regina, după cum îi era felul, se ţinu între da şi nu; oficial lipsea dintre partenerii afacerii, dar după întoarcerea lui Drake primi cu plăcere partea ei din pradă, primi în dar o coroană de smaragd şi-i dădu celui întors pe loc lovitura prin care-l făcu cavaler. El avusese un mare succes de navigator, nu militar, căci după cum am spus, el atacase o ţară cu totul nepregătită, dacă nu voim a considera ca un semn prevestitor marea cometă americană din 1577.

Drake găsi un elev bun în Thomas Cavendish, care în 1586—87 urmă întocmai viaţa lui Drake, răpind galera spaniolă de comerţ „Santa Maria" care făcea în fiecare an drumul din Philipine la Panama. Cavendish se lăuda în public cu oraşele arse de el şi cu cele 19 corăbii scufundate; el putea aduce în favoarea sa faptul că între timp între cele două state isbucnise războiu, dar metodele sale erau şi mai brutale. In orice caz Spaniolii îl considerau un pirat ca şi pe Hawkins şi pe Drake, în timp ce pentru Englezi aceştia treceau, — pentru a numi cu tălmăcirea biblică a istoricului Froude — ca „the champions of Israel sont forth to spoil the Philistires". Astfel nu e de mirare că şi în scrisorile Elisabetei către Drake şi către Hawkins e vorba încontinuu de

Mary Read, pirată engleză, îşi omoară cârmaciul

„Harul lui Dumnezeu şi Predestinare" care va fi pentru piraţi mereu „un loc bun de ancorat".

Ceeace era drept pentru Elisabetha, era echitabil şi pentru urmaşi. Numai că atacurile se concentrau: nu se debarca acum în lungul coastei răsăritene a Americei, ci în marea Carabică unde năvăliră cei mai neomenoşi piraţi după bătălia lui John Morgan şi unde Cronwell întreprinse o expediţie regulată în 1655. Pe lângă aceasta se găsi un nou ţel de atacat în oceanul Indian şi Manila, unde pe lângă Spanioli le erau adversari şi Portughezii. Fraţii Middelton şi John Saris au fost în această parte conducători; ei prădau după pofta inimei în marea Roşie şi aduseră în arhipelagul Indian o vâzanie între Portughezi şi Olandezi, şi, anticipând sistema de mai târziu, răsculau pe autohtoni promiţându-le ajutorul englez. Cea mai nostimă întâmplare a fost cucerirea Ormusului de către o armată formată din Persani şi Englezi. Din nou a fost atacat un oraş paşnic portughez şi de [illegible] Anglia se ridicase acuzaţia de piraterie în contra conducătorilor acestei întreprinderi, aceştia fură nevoiţi să trimeată cea mai mare parte a prăzii lor ca mită regelui şi ministrului său Buchingham, pentru a nu fi pedepsiţi.

Aceasta s'a întâmplat sub Jakob I, dar şi Cronwell, puritanul, nu gândea altfel despre neutralitate şi pace. Pe la sfârşitul lui 1652, mai înainte de a isbucni primul războiu englezo-olandez, Statele generale aduc într'o scrisoare către consilierul lor din India plângerea: „In timp ce discuţiile erau încă în curs, ni se arată prin confiscarea corăbiilor noastre toată duşmănia ce poate fi gândită". De aceea numeşte Directoriul olandez pe Englezi: deschis „aceşti hoţi" şi găsesc cuvinte care pot sta ca Motto la începutul oricărei cercetări a politicei de dominaţie engleză, „...Ei tind în mod necinstit la o dominaţie totală a mărilor, ceeace nu poate admite nici un popor".

Trad. de **Al. R.**

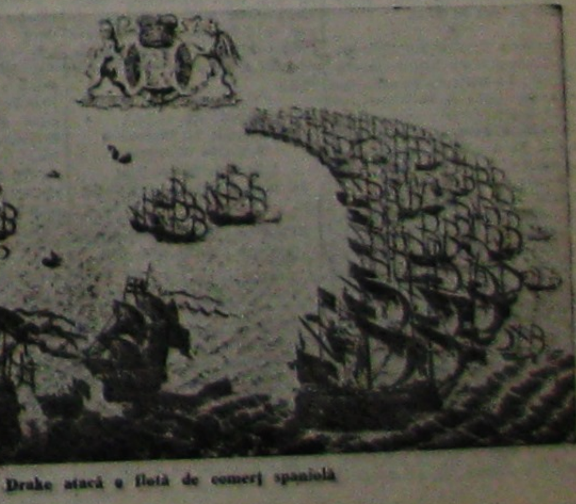

Drake atacă o flotă de comerţ spaniolă

Cronica externă

Intr'o conferinţă preliminară, care s'a ţinut deunăzi la Viena, cu participarea reprezentanţilor statelor direct interesate în navigaţia pe Dunăre, s'a luat o hotărîre de cea mai mare însemnătate diplomatică: s'a desfiinţat Comisiunea internaţională a Dunării. Incă una din monstruoasele creaţiuni ale conferinţei de pace de la 1919 dispare. Comisiunea internaţională a Dunării constituia aici în Sud-Estul european şi la capătul acestei vaste artere de comunicaţie fluvială, care e Dunărea, un important punct de control politic şi militar pentru cele două mari democraţii, care acum 22 de ani şi-au împărţit Europa, ca un pământ al nimănui. Ce căutau în această comisiune delegaţii Angliei şi ai Franţei? Asta nu s'a putut explica plauzibil niciodată. Nici Franţa şi cu atât mai puţin Anglia insulară n'aveau interese economice directe de apărat în navigaţia pe Dunăre. Inainte de războiul mondial comisiunea internaţională de la gurile Dunării se compunea din reprezentanţii statelor riverane şi avea competinţă în regularizarea navigaţiei dela Brăila la ieşirea fluviului în Marea Neagră. Intreţinerea şi supravegherea Porţilor de Fier cădea în sarcina guvernului austro-ungar de la Viena. Totul era în rânduiala firească a lucrurilor şi în perfectă consonanţă cu dreptul ginţilor.

Pacea din 1919 a întors lucrurile pe măsura intereselor speciale ale Franţei şi Angliei. Ca în multe alte chestiuni, aceste Puteri, cari câştigaseră războiul în numele ademenitoarelor lozinci de mincinoasă dreptate şi libertate, au călcat drepturile statelor riverane instituindu-se în consiliu de tutelă la gurile Dunării. Palida încercare a guvernului român, în conferinţa de la Sinaia, de-a-şi reafirma suveranitatea încălcată timp de 18 ani a fost, se pare, — de ce n'am spune-o azi — o manevră a perfidiei anglo-franceze pentru a înşela vigilenţa Germaniei asupra rolului, pe care trebuia să-l jucăm noi în manevrele pe Dunăre ale aliaţilor în războiul ce avea să se deslănţuie la 1 Septembrie 1939.

Desigur nu se putea prevedea în 1919 războiul ce avea să răstoarne după două decenii, toate aşezările ei fictive. Dar oamenii de afaceri, cari mişunau atunci la Paris, agenţii marilor trusturi iudaice, cari vânau concesiuni în toate părţile, au găsit potrivit momentul să-şi asigure supremaţia exploatării navigabilităţii Dunării. Capitaliştii iudei ai Franţei s'au înţeles cu capitaliştii iudei ai Angliei să-şi împartă beneficiile acestei afaceri. Franţa a dat un împrumut pentru regularizarea navigaţiei la Porţile de Fier; Anglia a făcut investiţiuni în întreprinderile maghiare de navigaţie. Apoi diplomaţiile şi-au formulat pretenţiile şi au găsit astfel prilejul de a se înscăuna cu drepturi suverane în Comisiunea internaţională a Dunării, pentru scopurile politice ale celor două ţări apusene. Era o acaparare în toată regula. Franţa şi Anglia, puteri străine de acest spaţiu european, au înţeles să facă din acest for internaţional, cu atribuţiuni strict technice şi economice, un instrument în plus pentru interesele lor politice egoiste. Metodic s'a împiedecat orice iniţiativă a statelor riverane pentru îmbunătăţirea şi intensificarea navigaţiei pe Dunăre. In schimb orice folosea scopurilor nemărturisite ale democraţiilor găsea sprijin la comisiunea de la Galaţi.

Lucrurile s'au lămurit în cursul războiului recent. Prin toate mijloacele ei, Comisiunea internaţională a Dunării a luat poziţie contra Germaniei, împiedecând sau făcând greutăţi transporturilor pe Dunăre pe seama Reichului. Tentativa de sabotaj descoperită în Aprilie la Giurgiu a fost pusă la cale în birourile de la Galaţi ale faimoasei comisiuni. Atunci abia s'a constatat, că e necesar să se regularizeze atribuţiunile la Porţile de Fier, iar rolurile au fost împărţite între România şi Jugoslavia prin convenţia de la Belgrad. Nu era însă destul. Delegaţii Germaniei şi Italiei au demisionat din Comisiune şi instituţia de la Galaţi îşi pierduse raţiunea ei de a fi în spiritul care a creat-o pacea din 1919. Conferinţa recentă de la Viena o desfiinţează formal, după desfiinţarea ei de fapt.

Un nou statut al Dunării, care să ţină seama de realităţile locale, va restabili raporturile la normal. Franţa şi Anglia nu mai au ce căuta la gurile Dunării. Această arteră de comunicaţie în interiorul Europei, cu vaste posibilităţi de desvoltare prin planul german de construire a unui canal între Rin şi Dunăre, va asigura în noua aşezare în Europa, una din cele mai rodnice posibilităţi de prosperitate pentru ţările dunărene.

Premiu I de nuvelă al revistei „Chemarea Vremii"

INTOARCEREA DE PE URMA

de V. COPILU-CHEATRA

III

— Tu Uliană, așa ți-i de alb trupul că de ți-ai împunge degedul cu un ac, ar cură lapte din tine. Și era măi vere așa de albă, de gândeai c'o mâncat numai colac tătă viața ei. Amu mi-o spurcat casa cu un brigadier. Cu un haidău, care nu-i vrednic să mai vadă obrazul lui Dumnezeu. Și-i stâng soarele Partenie, să știi c'o să taie curele din pielea mea.

Tărîmpoc se sculă și vru să iasă afară. Partenie în opri:

— Nu te las de aici să știi că te țin în măsele! Nu mă brânțălesc aicia cu tine. Merem la mine acasă. Trimit io sluga după pruncii tăi. Și-om mai vedea ce-o să se aleagă din crîmtița asta. Ai să uiți mâine poimâine.

— Cum să uit mă? Tu ai uita? O să mă scocorească asta la inimă, până când m'or culca între patru scânduri!

⁂

Zăpada n'a vrut să cadă. Moții o așteptau, ca pe o mană cerască, să poată începe lucru. Se gătea de nins de multă vreme, dar omătul nu se lăsa.

Partenie s'a sculat mai de vreme, a'mpăturit în merindare pita și slana, apoi se duse la poiată. Deschise ușa și un val de căldură năvăli afară în vălătuci de aburi.

— Scoală Tărîmpoace că râd plozii de noi, când om ajunge la delniță. Tărîmpoc nu dormea. Se sculă din iesle scuturându-se de ogringi. Se opri în ușa poeții și privirile i se opriră, dincolo de Arieș, unde sub un stei înalt ca un plop, era ogoită căsuța lui.

— Mai las-o 'n bala ei spurcată de cățea și nu-ți începe ziua, totdeauna cu inimă rea. Hai în casă să sorbim o lingură de zamă, c'am auzit c'o început să taie purcelul. Am gătat straița și merem și noi.

Imbucară vârtos, Tărîmpoc cu lăcomie chiar. Și'n timp ce Ana-i sfătuia să fie cu ochii'n patru, înpăturindu-și cămașa și rigâind, Tărîmpoc se sculă dela masă. Ana nedănăită se uită la el, cu ochii mirați:

— Ia, uită-te la el, își împătură cămeșia, de gândești că pleacă la ospăț.

— Mă gat de praznic, cuscră. Dacă te duci pe la guda mea, să duci niște mălai la copii și niște grițari.

Plecară amândoi, sorbind aierul rece cu poftă. Cum coborau, se vedea toată spinarea muntelui, fremătând. Brazii părîiau. Săcurile bocăneau și cetinile suspinau înfiorate. Se auzeau țipete largi: hep! hep! și vojăitul sâlhelor descojite, care alunecau la vale, pleoscăind în Arieș.

Când au ajuns, pădurea gemea de chiote și se văicărea de muchile săcurelor. In bulboana stăvilarului, trunchii glogoziți unii într'alții, erau porniți la vale de holtei cu țopinele în mână, pășind prin valuri, de pe un trunchiu pe altul.

Tărîmpoc îl lăsă pe Partenie în vale, și urcă pe lângă pălmași în sus, la bradul alb pentru doaje. Molidul se uscă mai cu greu și nu-i bun de ciubară.

— Noroc să vă deie Dumnezeu, tâlharilor, da mie nu-mi lăsați nici-o țandără?

— Cum să nu frate Tărîmpoc, da se vede că ți-o fost vaca la imaș de n'ai putut-o mulge mai de vreme.

— Găsi-oi eu și-amu cât îmi trăbă mie.

— Vezi numai să nu treci hatul, că te scuipă brigadierul în flămânzare.

Hatul? Brigadierul? Lui Tărîmpoc i se păru că se întoarce rânza în el. Că oamenii aceștia îl râd în obraz. Rîgâi de necaz și-și simți cerul gurii, năpădit de venin.

Trânti sculele din cârcă. Iși agăță straița într'o cetină și apucând barda în mâini, izbi cu sete într'un butuc, despicându-l până în rădăcină. „Așa am să-i crăp capul, steaua lui de brigadier". Apoi se așeză cu fălcile în pumni, pe butuc. Văzu pe Uliana lui, muerea lui, tăvălită în pat, goală goluță și pe brigadier morsocindu-i dinapoia. Se scutură strepezit și se apucă de lucru să uite. Să nu gândească nimic. De trei săptămâni se sbate așa și nu știe cum să scape de vedenii. Isbește cu sete în tulpina bradului care sângerează, sămuind de rășină. Aschiile sar, bradul se clatină și el nu se uită unde dă, nici n'aude strigătul pălmașilor care lucrează de-asupra lui.

Hep! hep!... și un trunchi descojit, mâzgos, trecu pe lângă el, ca un trăznet rămând în bot răgălii și despicând bolovanii în urma lui. Dar Tărîmpoc nici nu se uită la el. Nu mai vedea și nu mai auzea nimic.

Cineva-l bătu peste umăr. Dar se îndârji și nici nu se intoarse.

— Hei mă Tărîmpocule ce te-ai așezat chiar aici sub postată. Vrei să ne bagi în temniță? Du-te încolo c'o să te fleudurească vre'un trunchiu, ca pe-o plăcintă.

Tărîmpoc ridică umerii și se uită nedumerit. Omul care-l bătea pe umăr, omul care-l sfătuia să se păzească de moarte, era el, brigadierul care l-a spurcat casa și muierea.

Mi-ai picat în cleoambe, praporii tăi de brigadieri. Nu te nădăești? Ai crezut tu c'o să vii așa din sărin la mine? De știai că io's ici nu mai veneai să mă sfătuești. Corneai un trunchiu păstă mine și pace. Tărîmpoc nu-ți mai facea bai în amin. Puteai să-ți faci mendrele cu muierea mea, pă plac.

Um pumn ca o muche de săcure, îl plesni în fălci și brigadierul se nărui grămadă. Arma îi sări din mâni, de-o svârlită.

— Roagă-te celui de sus să-ți ierte greșelile! Amu până-i vreme! Brigadierul, cu ochi holbați, se uita disperat la Tărîmpoc. Cum nu l-a cunoscut? Cine l-a adus la el? Poate că Dumnezeu l-a pedepsit. O! dacă nu i-ar fi sărit pușca din mâini. Acum nu mai avea ce face decât să închidă ochii.

— Nu te smiorcăi! Vorovește! Sau cu mine ți-e păstă mână. Ai crezut că n'o să-ți pună nimeni dă mămăligă, și-ai trăit așa ca un junc de prăsilă. Ar trebui să te jugănesc, să-ți tai jașcanăle și zăbîrnoaga, cu foarfecile cele mari de tuns oile. Uite așa, cranț!

Tărîmpoc se nărui asupra lui. Barda hodinea împlântată întrunchiu. Brigadierul, se svârcoli s'o apuce. Dar Tărîmpoc îi trânti genunchiul în piept și încleștându-i dejetele ca o menghină în grumaz, îl țintui la pământ. Brigadierul își scoase un genunchie de sub Tărîmpoc și proptindu-i-l în piept îl svârli într'o dungă și se repezi la săcure. Palmele o culeseră setioase, ca pe o salvare. In bobotaia luptei, Tărîmpoc nu-i gici gestul. De sus, țâșni un strigăt, două, trei:

— Hep! hep!... Trunchii coborau vertiginos, strecurându-se printre stânci și sărind peste bolovani.

Tărîmpoc se desmetici. Ca o cujbă sări pe brigadier și apucându-i brațul i-l suci, până scăpă barda din mâini. Brigadierul întors cu fața spre postavă, văzu cum vuesc tufele, cum țâșnesc buștenii, gata, gata să-i înghită sub ei. Se svârcolea să scape, trudindu-se să-i arate lui Tărîmpoc valul de lemne ce vine spre ei, dar Tărîmpoc n'auzea și nu vedea nimic. Li se umplură la amândoi gura de sânge. Moartea era la o svârlită. Brigadierul își adună toate puterile și smulse de sub ei săcurea. O ridică de un căluș și izbi, dar buștenii trecură peste ei, puhoi, sfârticându-le mădularele.

Ecoul se mai repeta undeva, în văi, îngânându-se slab și din ce în ce mai palid... hep!... hep!...

Cum s'a ajuns la realizarea statului național-legionar

In numărul trecut am înfățișat cum s'au produs marile schimbări politice de acum două săptămâni, schimbări care au adus sfârșitul unei epoci triste din istoria noastră. Astăzi vom arăta etapele marei prefaceri etice și politice a României și momentele importante ale înfăptuirii statului național-legionar. Insemnăm toate acestea, după cum spuneam săptămâna trecută, pentru a alcătui un document sintetic al vremurilor de răscruce pe care le trăim.

✶

Pentru a desminți svonurile tendențioase puse în circulație de răuvoitori și pentru a lămuri țara cum s'a ajuns la abdicarea fostului Rege Carol, conducătorul Statului, d. general Ion Antonescu a dat Vineri, 13 Septembrie a. c. următorul Comunicat Nr. 51.

Pentru a pune capăt tuturor svonurilor care circulă în țară și în străinătate în privința modului în care s'au desfășurat evenimentele în ziua de 5 și 6 Septembrie trecut, cât și pentru precizarea adevărului istoric, se comunică următoarele:

1. In ziua de 5 Septembrie, ora 12, am fost chemat de M. S. Regele — care, după o lungă, limpede și deschisă prezentare a situației țării, pe plan intern și pe plan extern, mi-a încredințat Guvernul.

2. La ora 21 în aceiași zi, m'am prezentat Regelui pentru a depune mandatul, fiindcă toți cei consultați mi-au dat concursul cu condiția abdicării Regelui.

3. Regele neavând altă soluție, și la insistența mea și a d-lui Valer Pop, mi-a încredințat, după lungi ezitări, la 4 dimineața, în ziua de 5 Septembrie, conducerea Guvernului, cu puteri dictatoriale, pe baza următorului Inalt Decret Regal:

CAROL AL II-LEA
Prin grația lui Dumnezeu
și Voința Națională
REGE AL ROMÂNIEI

La toți de față și viitori sănătate.

Având în vedere Decretul-Lege Nr. 3052 din 5 Septembrie 1940.

AM DECRETAT
ȘI DECRETĂM:

ART. 1. — Investim pe domnul General Ion Antonescu, Președintele Consiliului de Miniștri, cu depline puteri pentru conducerea Statului Român.

ART. 2. — Regele exercită următoarele prerogative regale:

a) El este Capul Oștirii;

b) El are dreptul de a bate monedă;

c) El conferă decorațiunile române;

d) El are dreptul de grațiere, amnistie, și reduceri de pedepse;

e) El primește și acreditează ambasadorii și miniștrii plenipotențiari;

f) El închee tratate;

g) Modificarea legilor organice, numirea miniștrilor și subsecretarilor de Stat se vor face prin Decrete Regale contrasemnate de Președintele Consiliului de Miniștri.

ART. 3. — Toate celelalte puteri ale Statului se exercită de Președintele Consiliului de Miniștri.

Dat în București, la 5 Septembrie 1940.

ss. CAROL

Președintele Consiliului
de Miniștri
ss. General ION ANTONESCU
Nr. 3053.

4. In tot cursul zilei de 5 Septembrie, am căutat să formez un Guvern capabil să domine situația care se agrava din secundă în secundă. Incercările mele au dat greș.

Prevăzând acest lucru și cunoscând starea de spirit din Țară și Capitală, avertizasem pe fostul Suveran că fiecare situație cere o nouă soluție. Era indicația discretă pe care i-o dam că poate voi fi nevoit, dacă situația se va agrava, să-i cer abdicarea.

5. La ora 21 fiind la Președinție, personalul Cancelariei mă anunță că se aud focuri de armă în jurul Palatului Președinției.

In aceiași clipă, toate telefoanele mă anunță că mulțimea a atacat Prefectura Poliției, unde căzuseră 3 jandarmi, că se trag focuri în Piața Teatrului și că manifestația înaintează către Palat.

Prima mea deciziune a fost să mă duc în mijlocul manifestanților și să-i opresc.

Fiind deconsiliat de toți din jurul meu, am hotărît să mă mărginesc a mă duce la Rege, ca să-i cer abdicarea.

6. La ora 21.30 am fost la Rege. După o lungă și dramatică discuțiune cu Regele, în care am făcut tot procesul guvernării din ultimii 10 ani, am cerut Regelui să abdice și i-am dat termen de gândire până la orele 4 dimineața.

A susținut cererea mea și d. Valer Pop.

Adjutanții Regali consultați de mine în prealabil, erau de aceiași părere.

7. La ora 23 am părăsit pe Rege și i-am dat voe să se consulte până la 4 dimineața cu cine voește.

8. Eșind dela Rege, am cerut să văd pe Voevod, Căruia I-am spus textual:

„MĂRIA VOASTRĂ.

„Am voit să mă prezint Măriei „Voastre încă de eri; evenimentele „din aceste 48 de ore s'au desfă-„șurat însă cu atâta repeziciune în-„cât nu am avut nici o clipă li-„beră.

„Situația este foarte gravă.

„Măria Voastră să nu fie îngri-„jorată; Vă dau asigurarea că Ge-„neralul Antonescu își va sacrifi-„ca chiar viața pentru îmbunătăți-„rea acestei situații.

„SĂ TRĂIȚI MĂRIA VOASTRĂ".

9. Regele a consultat pe d-nii: General Teodorescu Paul și Generalul Mihail, cari l-au sfătuit să nu abdice, și pe d-nul General Baliff care nu știu ce sfat a dat Regelui. Deasemenea a consultat pe d-nii George Brătianu, A. C. Cuza, Manoilescu și General David Popescu, care au fost de părerea mea.

10. La ora 4 fără zece minute, văzând că Regele ezită, i-am trimis prin Lt. Col. Elefterescu, scrisoarea următoare:

(Continuarea în pag. 12-a)

Ungaria de azi

Un stat poli-etnic, cu o structură socială medievală și cu o clasă conducătoare iudaizată și demo-liberală. Incadrarea Ungariei în noul stil politic și social al Europei nu se poate desăvârși fără o revoluție purificatoare, care să pornească de jos în sus

de ȘTEFAN IONESCU

Una din problemele de mare importanță politică pe care o actualizează consecințele războiului european, câștigat de forța armată germană, — este, desigur, aceia a încadrării statelor și deci a popoarelor în dinamica noului stil definit de cele două mari revoluții naționale: fascismul și național-socialismul.

Și în această privință, a fost mult desbătută problema că nici fascismul și nici național-socialismul nu sunt „marfă de export" și ca atare nu se impune nici o modificare a structurii sociale sau a formei de guvernământ a statelor europene. Iată însă, că Führerul Hitler, în ultimul său discurs rostit cu prilejul deschiderii campaniei pentru ajutorul de iarnă național-socialist, a declarat precis că **în actuala ordine europeană care începe să se definească vor trebui să se încadreze toate statele; iar acelea care nu se vor adapta nouilor realități politice mai curând sau târziu, vor pieri.** Realitățile europene despre cari vorbește Führerul tuturor germanilor, sunt isvorite din spiritul fascismului și național-socialismului. Adică, va fi vorba de o structuralizare spirituală a vieții politice a neamurilor și a vieții lor statale, iar nu de o imitare a instituțiilor pe cari le-au creat fascismul și național-socialismul. Cât privește structuralizarea spirituală, despre care vorbim, ea se referă la caracterul anti-democrat, adică totalitar și anti-liberal, adică exclusiv național, pe care vor trebui să-l aibă, unitar, toate statele europene.

In fața acestei noui probleme politice să încercăm acum o analiză a structurii statului maghiar, căci despre el vrem să vorbim, dat fiind că se situiază în Europa centrală și în regiunea ei sud-estică și dat fiind că presa budapestană crede că Ungaria va fi, în viitoarea așezare a Europei, punctul de reazim al Axei.

Ungaria și noul stil european

Se va putea încadra Ungaria în noul stil politic și social, al Europei? Să vedem.

D. Keresztesz Fischer, ministrul de interne al Ungariei vorbind despre îndatoririle politice ale statului maghiar a declarat că „orice ungur ar trebui să fie conștient că în evoluția vieții unare multe lucruri reclamă o revizuire serioasă, căci altfel Ungaria ar împărtăși soarta acelor națiuni, puternice odinioară, care sunt astăzi pe marginea prăpastiei numai pentrucă n'au înțeles la timp imperativele vremii".

Iată o declarație care prezintă o semnificație deosebită pentrucă ea manifestă voința de încadrare în noua ordine a Europei, a statului maghiar, ce reprezintă, în inima continentului nostru, ultimele vestigii politice ale ev-mediului și ale demo-liberalismului.

Tocmai din această pricină, voința înnoitoare care începe să se manifeste în lumea conducătorilor Ungariei, trebue privită ca un semn al vremii dacă, bine înțeles această voință înnoitoare este sinceră și totală.

O analiză însă cât de sumară a structurii statului maghiar ne arată că reformele pe cari vor trebui să le facă conducătorii Ungariei vor fi foarte greu de realizat, dacă nu imposibil, dat fiind că clasa conducătoare a Ungariei este formată din magnați posesori ai unor uriașe proprietăți, moștenite din epoca medievală, ce au o mentalitate liberală, și care nu au nici o înțelegere față de noulle realități ale vremii.

UN STAT POLI-ETNIC

Și într'adevăr, în actuala configurație politică a Europei, care se bazează pe primatul ideii de naționalitate, numai Ungaria nu are forma unui stat național. Din cele 10 milioane de locuitori, numai 72 la sută sunt unguri, inclusiv evreii, cari, — slavă Domnului sunt foarte numeroși și în Ungaria! — Restul populației este format din minorități compacte cari se grupează dealungul și dealatul frontierelor statului maghiar. Astfel, dealungul Dunării până la Budapesta, spre frontiera cu Germania, se găsesc 700.000 germani; spre Jugoslavia, în Valea Dunării sunt 100.000 sârbi; spre Slovacia, se află o minoritate de 400.000 slovaci; în nordul Ungariei, se află 600.000 ruteni.

La aceste date se adaugă cca. 80.000 români situați între Tisa și fosta frontieră româno-maghiară. Aceasta era situația etnografică a Ungariei, înainte de verdictul dela Viena.

Ungaria după arbitrajul dela Viena

Prin arbitrajul care ne-a fost impus, România pierde 42.000 km.² și o populație de 2.607.007 locuitori, astfel repartizați pe naționalități:

Români	1.307.903	(50,2%)
Unguri	968.064	(37,10%)
Germani	72.109	(2,76%)
Evrei	148.649	(5,70%)
Ruteni	28.098	(1,1%)
Alte neamuri	87.184	(3,4%)

In această statistică s'au trecut în grupul ungurilor atât secuii cât și românii din județele secuești, cât și evreii maghiarizați. De aceia numărul ungurilor e mai mic decât cel indicat în această statistică, iar al evreilor mai mare.

Ținând astfel seama de această, procentajul românilor din Teritoriul Transilvaniei cedat Ungariei, în urma arbitrajului dela Viena, trece de 50 la sută așa că elementul etnic român din acest teritoriu formează majoritatea populației iar elementul etnic maghiar, asociat cu cel secuesc, este în minoritate.

Aceasta fiind realitatea etnografică a Ungariei de azi, ea apare ca un stat format dintr'un mozaic de naționalități care nu satisface sub nici o formă principiul naționalității.

Sensul revizionismului maghiar

In celace privește structura socială și politică a statului maghiar ea, după cum am afirmat, e rămas înțepenită la stilul medieval. Magnații latifundiari au rămas conducători iar populația maghiară propriu zisă se află în aceeași fază de exploatare ca acum jumătate de mileniu. In Ungaria de după războiul mondial, a existat în permanență o gravă criză socială care a fost camuflată de magnați, prin explicația că starea de mizerie și de sărăcie a poporului s'ar datora „ciuntirii" Ungariei milenare, iar nu lipsei de pământ de care suferă țăranul maghiar. Și ne amintim că în Februarie 1939 când guvernanții dela Budapesta au ordonat mobilizarea unei părți a armatei la frontiera noastră — exista o stare de spirit foarte îngrijorătoare în populația statului dela Vest, care populație nu pricepea de ce să se sacrifice pentru cucerirea unui pământ, — dacă, bine înțeles ar fi fost posibil, — pe care să-l exploateze tot grofii și magnații. Și această stare de spirit era cu atât mai încordată cu cât în teritoriile ocupate dela fostul stat cehoslovac, guvernul dela Budapesta a luat pământul țăranilor, dându-l grofilor.

Dar nu numai atât: de doi ani, Ungaria a legiferat o serie de reforme, — agrare, sociale etc., — prin cari se urmărea o încadrare a Ungariei în stilul cel nou al Europei, așa cum se schița el de pe atunci, — și cari reforme încă, nu au fost aplicate nici până azi!

Idealurile politice ale Ungariei nu sunt îndreptate spre viitor, ci spre trecut, — așa că tinzând să refacă vechiul conglomerat național prin care să se supună neamuri străine, dominației unei caste feudale și exploatatoare atât din punct de vedere social cât și din punct de vedere național, — Ungaria nu se poate încadra noului stil al vieții europene, ci este în directă opoziție cu el. Pentru a crede în voința înnoitoare a Ungariei va trebui, în prealabil să se schimbe sistemul de guvernare demo-liberal, modificându-se, în acelaș timp, structura feudală a statului maghiar. Dar pentru aceasta este nevoe de înlăturarea actualei conduceri a grofilor și a magnaților cari, ținând seama de interesele lor personale, este firesc să nu aibă nici o înțelegere și nici o simpatie față de aceste probleme.

DE CE NU SE FACE REFORMA AGRARA

Or, din punctul de vedere social se constată că deși Ungaria este o țară agricolă, poporul maghiar trăește totuși într'o neagră mizerie. Incercările de a schimba această stare de lucruri, prin o reformă agrară [illegible] — s'au lovit în totdeauna de rezistența dârză a latifundiarilor unguri cari, în acelaș timp, formează și clasa conducătoare a Ungariei.

Cine sunt acești latifundiari?

Iată câteva nume dintr'o listă fără de sfârșit:

Prințul Paul Eszterhásy 223.413 jugăre; Prințul George Festetich 75.196 jugăre, Contele Alfons Palavicini 54.204 jugăre; Contele Moritz Eszterhásy 56.175 jugăre; Contele Ladislau Károlyi 45.687 jugăre; Contele Toma Eszterházy 47.608 jugăre; Prințul Filip de Coburg Gotha 41.034 jugăre; Arhiducele Friderik 42.855 jugăre; Contele George Károlyi 33.506 jugăre; Contele Alex. Festetich 24.712 jugăre; Contele Ladislau Semsey 25.826 jugăre; Contele Iosif Hudyadi 29.528 jugăre.

Și lista aceasta poate fi continuată pe pagini întregi.

In Ungaria din 3.417 comune rurale 2.367 se află sub dominația latifundiarilor, scăpând de acest regim doar 1050 comune.

Prin urmare, două treimi din comunele Ungariei înainte de sentința dela Viena sunt împânzite de rețeaua distrugătoare a marei proprietăți. Din 16.000.000 jugăre cadastrale ale Ungariei, abia 2.500.000 constitue partea care nu este apăsată de marea proprietate.

Literatura privitoare la mizeria agrară din Ungaria e foarte bogată. E cunoscută lucrarea lui **Iulia Illyés**: „Poporul Pustei" în care se arată că situația agrară ungară nu se deosebește cu nimic de aceea de pe vremea iobăgiei, țăranul ungur fiind considerat nu ca om, ci simplă anexă a moșiei oligarhului.

„Situația din Tard" de **Zoltan Szábo** dovedește între altele, că populația inclusiv copiii, sunt subalimentați. In cantități calorice, cea mai mare parte din populație, abia se apropie de jumătatea cantității minime necesare.

In „Colțul Furtunei" de **Geza Feja** se arată felul de viață al țăranului maghiar, sclav chinuit și batjocorit. Stăpânii trăesc în castele ca în povești, desfășoară un lux strigător și fac politică „patriotică". In timp ce vitelor magnaților se dă cea mai atentă îngrijire, țărănimea îmbrăcată în zdrențe și flămândă, e exploatată în chipul cel mai neomenos.

In cartea sa „Proectul de muncă al noui reforme agrare", [illegible] **Matolcsy prezintă** în toată amploarea lui „morală" pe marele proprietar ungur, egoist, lacom și lipsit de orice simț uman. Seria dezastrelor Ungariei — spune d. Matolcsy — este pricinuită de ciocnirile dintre aristocrații latifundiari a căror origine este de cele mai multe ori străină și țărănimea ungurească care nu este lăsată să se ridice. Toate tendințele de emancipare ale țărănimei s'au lovit de zidul de granit al rezistenței magnaților. Și, care este originea latifundiilor? De cele mai multe ori, act de trădare de neam, răsplata unor atitudini ticăloase și nedemne.

Francisc Erdély în lucrarea sa intitulată „Țăranii" se ocupă de aspectul biologic al țărănimii din Ungaria, ajungând la constatări din cele mai triste. Acestei țărănimi îi scade într'una vitalitatea din cauza mizeriei și a foamei ce o copleșesc. In România — afirmă d. Erdély — standardul de viață al țărănimii e mult superior și forța ei biologică este la un etalon incomparabil.

In „Sărăcia cu ciucuri", **Zoltan Szabo** prezintă cu mijloace științifice mizeria țărănimii, din regiunile ungurești Cserhat, Motva Bükk, care locuește în taverne preistorice, la un loc cu animalele. Probabil că pe coastele dealurilor din această regiune se aflau câteva caverne preistorice, ceeace a dat nobilimei maghiare ideia „ingenioasă", să-și constrângă iobagii să locuiască în ele, scăpând astfel de obligația de a le da case la lumina zilei. Țărănimea aceasta este de o incultură și impotere de nedescris. Amoralitatea e proverbială în aceste ținuturi. Țăranii își trimit fetele să se prostitueze pentru un pachet de tutun; dacă au ceva de rezolvat la moșier sau la autorități își trimit fetele și nevestele care rezolvă totul în timpul cel mai scurt.

Emeric Kovacs în cartea sa „Revoluția mută" zugrăvește cu mult talent, desnădejdea țăranului ungur, ținut pe loc, legat de glia magnatului latifundiar.

Și cum credeți că reacționează guvernul ungar față de aceste stări de lucruri intolerabile?

Autorii lucrărilor științifice de mai sus în care adevărul e spus întreg și fără reticențe, au fost dați în judecată și condamnați pentru „trădare de neam", „instigație contra claselor sociale", etc. Astfel, Emeric Kovacs autorul cărții „Revoluția mută" a fost condamnat la trei luni închisoare, Geza Feja („Colțul furtunii") la cinci luni închisoare etc.

Iudaizarea păturii conducătoare a Ungariei

Dar nu numai atât. Pătura conducătoare maghiară precum și viața administrativă și economică a statului maghiar sunt iudaizate. Până în anii dinainte de războiul din 1914—1918 evreii au pătruns în toate ramurile de activitate ale statului ungar, în funcțiunile publice, în comerț și industrie, în presă, teatru și literatură.

Penetrația elementului evreesc a fost atâta de puternică încât statul maghiar a avut o structură pur iudaică.

Abia după revoluția comunistă din 1919 — revoluție condusă aproape exclusiv de evrei — societatea ungurească a început să reacționeze. Reacțiunea a fost însă destul de slabă.

La un moment dat unii erau de părerea că ungurii sunt pe cale să înlăture primejdia evreiască din țara lor. Acțiunea antisemită a „Ungurilor care se deșteaptă" a devenit cunoscută în toată Europa. Tot felul de mișcări naționaliste s'au ivit în cursul anilor. Dar în ciuda tuturor eforturilor problema evreiască din Ungaria tot nerezolvită a rămas.

In 1935, s'a întocmit o statistică din ale cărei cifre reese cât de puternică se menține încă influența evreiască în Ungaria. In industria minieră, dintre 28.822 funcționari de conducere (directori, proprietari, funcționari technici și administrativi), nu mai puțin de 10.066 sunt Evrei. La bănci și întreprinderile comerciale, dintre 23.943 funcționari de conducere, 8.764 erau Evrei. Așa dar, după datele oficiale 36—37 la sută dintre funcționarii de conducere ai întreprinderilor economice din Ungaria sunt Evrei. Și aceasta după ce la Universitățile ungurești se introdusese de aproape două decenii „numerus clausus". Din Camera de Presă Ungară fac parte și azi, 137 ziariști evrei.

Alte măsuri ale guvernelor ungurești împotriva evreilor au rămas la fel de ineficace.

Infiltrația iudaică în nobilimea maghiară

Ineficacitatea aceasta se explică în parte și prin faptul că pătura conducătoare ungară e mult mai evreizată de cum s'ar crede.

Iată câteva exemple de infiltrare evreiască în nobilimea maghiară.

Familia Szemere „de genere Huba" (când au venit ungurii din Asia au avut 7 conducători dintre care unul a fost Hubas. Cel mai marcant membru al acestei familii Bertalan Szemere, fost prim-ministru al Ungariei, a avut un nepot, Gaspar Szemere, căsătorit în 1927 cu Irene Halmos fiica avocatului evreu Carol Halmos Hoffman.

Consilierul Regal Alexandru Eres, s'a căsătorit cu Francesca Tedesco, Evreică din ghetto-ul Bratislavei. Fiul lor, Bela, a luat în căsătorie pe baroana Sarolta Laptay.

Familia Baron Königswarter își trage originea dela vestitul Iudeu Iuda Arie Iosif. In 1885, baronul Königswarter a trecut la catolicism.

Familia baron Madarassy Beck e de asemenea de origine evreiască. Strămoșul lor e Evreul Mandel-Beck. In 1895 Max Beck a primit investitura de nobil maghiar iar în 1912, titlul de baron. El a devenit președintele Băncii de Scont Maghiară.

Soția marelui scriitor maghiar Mauriciu Jokai a fost evreica Bella Nagy.

Familia conților Csaky are în vine sânge evreesc. Contele Teodor Csaky s'a căsătorit în Geneva cu Matilda Kaan, o evreică elvețiană. Din căsătoria lor s'a născut contele Grigore Csaky și contesa Vilma Csaky, măritată cu Bela Burghardt.

Soția baronului Teodor Nicolics (1837—1905), fost consilier secret, a fost evreica Wilhelmina Hirsch. Dintre copiii lor, baroana Nicolics s'a căsătorit cu baronul Geza Duka, baroana Elisabeta Nicolics cu contele Eugen Hardegg.

Familia Hevés Botfay a fost înainte Hirschfeld. Iosef Hirschfeld, Consilier regal și constructorul metropolitanului din Budapesta a primit titlul de nobil și pronumele de Botfay.

Familia conților Battyany din rândul căreia s'au ridicat numeroși generali maghiari, a primit în rândurile sale pe evreica Ilona Iehossberger căsătorită cu contele Ștefan Batthyany.

Fostul ministru de justiție Geza Polonyi s'a căsătorit cu evreica Ana Steinitzer. Ei au avut ca urmaș pe Desideriu Polonyi.

Contele Tamas Erdödy s'a căsătorit cu baroana evreică Tereza Rast și au avut un fiu, contele Eugen Erdödy.

Cunoscutul compozitor maghiar Ernest Lanyi, devenit nobil, se trage din familia evreiască Langsfeld, iar fratele său Victor Bawg este profesor la Sorbona din Paris.

Fostul prim ministru ungar Imredy, autorul legiuirilor rasiale de acum câțiva ani, a trebuit să demisioneze, căci unul din bunicii săi a fost căsătorit cu evreica Irene Heller.

Dar evreii din Ungaria dețin nu numai titluri de noblețe ci și latifundii. Iată câțiva dintre latifundiarii evrei:

Okanyi Schwartz cu 6.385 jugăre, Iuliu Schwartz cu 12.589 jugăre, familia Mandy cu 18.437 jugăre, baronul Schlossenberg cu 1.236 jugăre, moștenitorii baronului Weiss Manfred 2.619 jugăre, baronul Mauriciu Herzog cu 4.198 jugăre, baronul Hatvany 7.031 jugăre, baronul Filip Orosdy 3.398 jugăre, familia Lederer 3.966 jugăre, familia Lichtenstein 17.369 jugăre, etc., etc.

Ungaria de azi nu este în stare să rezolve problema evreiască, după cum n'a fost în stare să-și rezolve nici problema agrară.

Aceasta este realitatea etnografică, socială și politică a Ungariei de azi.

Cum s'a ajuns la realizarea statului național-legionar

(Continuare din pag. 10-a)

„SIRE,

„M'am angajat să apăr cu trecutul, cu cinstea și cu viața mea, Țara și Tronul.

„Incercările mele de a găsi oameni cu adevărat patrioți și pricepuți, cu care să fac o echipă nouă de redresare a Statului și de reînfrățire a Majestății Tale cu Țara au eșuat.

„Toți cer abdicarea Majestății Tale.

„In fața acestei situații și a agitațiilor pe care eu nu pot să le înec în valuri de sânge, pentru a arunca Țara într'un război civil și a determina ocupația străină, mi simt dator să supun și în scris Majestății Tale, glasul Țării.

„Cine afirmă altfel, face o crimă.

„Atrag însă serios atențiunea Majestății Tale în privința răspunderilor grave care vor apăsa pe vecie asupra Majestății Tale, dacă nu dă ascultare imediat și fără ezitare, cererii mele, care este a Armatei și a Țării".

Lt. Col Elefterescu a avut ordinul meu să comunice Regelui că aștept răspunsul său, cel mai târziu până la ora 6 dimineața.

A fost gestul determinant. Regele, copleșit sub greaua povară a evenimentelor și răspunderilor, s'a decis să abdice și să treacă Tronul MARELUI VOEVOD.

D-na Lupescu a intervenit pentru a lua în exil și pe Moștenitorul Tronului.

A fost o încercare de ultimă clipă de a se arunca Țara în haos.

Criminala încercare a eșuat sub presiunea aghiotanților.

11. La ora 6,10 mi s'a prezentat abdicarea Regelui și la ora 8 Voevodul Mihai a depus jurământul de credință Nației, în fața mea, a Patriarhului Țării și a d-lui Prim Președinte Lupu, după următoarea formulă:

„Jur credință Națiunii Române. Jur să păzesc cu sfințenie legile Statului. Jur să păzesc și să apăr ființa Statului și integritatea teritoriului României".

„Așa să-mi ajute Dumnezeu".

MIHAI

Prin aceasta am vrut să subliniez că pe viitor, Națiunea va trece întotdeauna înaintea Regelui și Regele, atâta timp cât se va menține și încadra în interesele superioare ale Nației, va avea sprijinul acesteia.

12. Momentul fiind solemn, față de Țară și de istorie și dramatic față de ceeace se petrecea alături de Sala Tronului, în apartamentele fostului Suveran, am găsit de cuviință să nu închei acest act al vieții mele decât cu urarea ca:

„Dumnezeu să ajute Nației, Majestății Voastre și mie".

După aceste cuvinte am rugat pe Majestatea Sa Regele Mihai să-mi acorde prima mea audiență la Majestatea Sa, în care i-am spus textual:

„Acum, după ce ați depus jurământul, ați pășit într'o viață nouă. Soluțiunea prin care s'a ajuns la situațiunea de astăzi, a fost singura care ducea la salvarea Țării, Neamului și Dinastiei.

„Două scopuri voi urmări în zilele ce mi-au mai rămas să le trăiesc:

„Intâi, ridicarea morală a acestui popor din mocirla în care s'a abătut atâția ani cum și unirea tuturor Românilor împrejurul ideii de cinste, muncă și dreptate.

„Vă asigur că acest rezultat îl voi obține.

„In al doilea rând, repunerea Țării în drepturile ei veșnice".

Acesta este adevărul și ordinea cronologică în care s'au desfășurat evenimentele în cursul celor două lovituri de Stat date în zilele de 5 și 6 Septembrie; lovituri care au înlăturat pentru totdeauna posibilitatea de a mai veni la cârma Statului, un regim ca acela care a fost spulberat.

Este timpul ca să înceteze orice vorbe de violență după o luptă care a fost încheiată. Dacă n'am putut să le opresc până azi, cer ca de acum înainte să se înconjure TRONUL, cu respect, iar trecutul, cu tăcerea condamnatoare și loială.

Conducătorul Statului Român
și Președintele Consiliului
de miniștri,
General ION ANTONESCU

D. Prof. ION PROTOPOPESCU, Subsecretar de Stat pe lângă Ministerul Finanțelor, pentru Inventarul Avuțiilor Publice.

D. Lt.-Col. ALEX. RIOȘIANU, Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Internelor, pentru Poliție și Siguranță.

Dat în București, la 14 Septembrie 1940.

Conducătorul Statului
Președintele Consiliului de Miniștri și Ministru al Apărării Naționale
General ION ANTONESCU
Nr. 3152.

D-nii miniștri au depus legiuitul jurământ în fața Conducătorului Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri, d. General Ion Antonescu.

Crearea consiliului de cabinet

Pentru conducerea și rezolvarea afacerilor curente ale Statului s'a instituit un Consiliu de Cabinet, prin decretul-lege cu nr. 3153'

GENERAL ION ANTONESCU, CONDUCATORUL STATULUI ROMAN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI,

In baza dispozițiunilor Decretelor-Legi Nr. 3052 din 5 Septembrie și 3072 din 7 Septembrie 1940.

AM DECRETAT ȘI DECRETAM:

DECRET-LEGE
privitor la constituirea Consiliului de Cabinet

ART. I. — Se constitue Consiliul de Cabinet pentru conducerea și rezolvarea afacerilor curente ale Statului.

ART. II. — Din Consiliul de Cabinet fac parte:

Conducătorul Statului și Președintele Consiliului de Miniștri,

Vice-Președintele Consiliului de Miniștri,

Miniștrii Secretari de Stat ai Departamentelor:

Apărării Naționale, Afacerilor Interne, Afacerilor Străine, Justiției, Economiei Naționale și Finanțelor.

Dat în București la 14 Septembrie 1940.

Conducătorul Statului Român
și Președ. Cons. de Miniștri,
General ION ANTONESCU
Nr. 3153.

Apelul la muncă și armonie al d-lui prof. Horia Sima

La înfăptuirea României național-legionare, d. Horia Sima, Comandantul Mișcării legionare și vice-președinte al Consiliului de miniștri a adresat legionarilor următorul apel:

LEGIONARI,

După 13 ani dela întemeierea mișcării legionare, după jertfe nenumărate și suferințe cumplite, România Legionară a devenit o realitate. Prin înțelepciunea Conducătorului Statului Român și Șeful Regimului Legionar, Generalul Ion Antonescu, singurul care, prin suferință, luptă și idei comune, ne-a înțeles adânca noastră iubire de Patrie, prigoana a încetat și tineretul României a fost chemat să clădească și să asigure viitorul Neamului nostru.

Acest act istoric al proclamării României Legionare înseamnă totala eliberare a Poporului Românesc din tirania unui trecut întunecat și realizarea destinului său istoric după propria sa voință și putere. Prin actul său istoric, Generalul Antonescu a dat posibilitate sufletelor românești să crească în duhul nou al vremii, în spiritul legionar, a creiat cadrul de reînoire morală pentru întreaga Națiune. Dar se cere și din partea noastră a tuturora o mare putere de înțelegere, spre a ne da seama de sensul nou al acestei schimbări și a ne încadra în noua ordine morală. Numai când întreaga Națiune română va fi legionarizată se va putea vorbi de biruința deplină a mișcării. Spre acest scop suprem se îndreaptă năzuințele Generalului Antonescu: o transformare a sufletelor spre a se realiza o Națiune legată numai de interesele superioare ale Patriei.

După răsturnarea dela 6 Septembrie, pe Tronul României se află un Rege tânăr, legat de generația noastră prin vârstă, legături sufletești și înconjurat de iubirea unei Mame fericite că revine în Patrie, după un lung exil. Regele Mihai I este Regele generației tinere. In El întruchipăm toate biruințele de mâine ale poporului nostru și este așezat în inima noastră a tuturora.

LEGIONARI,

Să fim vrednici de cutremurătoarele jertfe ale martirilor și eroilor noștri, de nădejdile îndurerate ale Neamului întreg, de încrederea Majestății Sale Regelui și a Marelui Ostaș, Generalul Ion Antonescu, Salvatorul Patriei în ceasurile cele mai grele ale existenței ei, al cărui nume trece azi ca o binecuvântare a lui Dumnezeu peste întreg poporul românesc.

După ce am fost împiedicați permanent până astăzi să ne mântuim Patria, sub noua conducere ostășească a Generalului Antonescu, începem mobilizarea tuturor elanurilor românești, încep ceasurile grele ale tuturor jertfelor pentru refacerea Țării și cucerirea ei în adâncuri, începe munca aspră și fără odihnă, începe organizarea în locul haosului care ne-a stăpânit până acum. Va fi considerat dușman al Neamului oricine părăsește cinstea, oricine nu urmărește dreptatea în toate faptele lui, sau oricine risipește zăcămintele morale și materiale ale Neamului nostru.

In fața Națiunii Române și în fața Generalului Ion Antonescu, Conducătorul Suprem al Statului Național-Legionar, repetăm jurământul pe care Căpitanul l-a cerut elitei legionare în fața Mormântului lui Moța și Marin:

1. Să trăim în sărăcie, ucigând în noi poftele de îmbogățire materială;

2. Să trăim o viață aspră și severă, cu alungarea luxului și a îmbuibării;

3. Să înlăturăm orice încercare de exploatarea omului de către om;

4. Să jertfim permanent pentru Țară;

5. Să apărăm mișcarea legionară cu toată puterea noastră împotriva a tot ce ar putea s'o ducă pe căi de compromisuri sau compromiteri, sau împotriva a tot ce ar putea să-i scadă măcar înalta linie morală.

Cu aceste gânduri, pășim pe drumul nou al Istoriei.

București 15 Septembrie 1940.

HORIA SIMA

A apărut:
PARTIDUL UNIC
de Mihail Manoilescu

CETIȚI:
GOETHE
de Ion Sân-Giorgiu
Ed. Fundațiilor Regale

Proclamarea Statului Național-Legionar

Din ziua de 14 Septembrie a. c., România a devenit stat național-legionar. De acum înainte se pășește la o nouă organizare nu numai politică, ci și etică a națiunii. Un trecut odios a fost distrus. Iar făgăduința d-lui General I. Antonescu, Conducătorul Statului, de a se reconstrui România pe alte baze, a devenit imediat un fapt împlinit. Munca începută acum este dintre cele mai grele. Sunt deprinderi rele înrădăcinate în mentalitatea românului, deprinderi care trebuiesc grabnic înlăturate. Mișcarea legionară, care și-a asumat din dorința întregului popor, misiunea de reconstrucție a țării și purificare a moravurilor, are toate elementele necesare pentru o asemenea lucrare. Iată un fapt de care nu se îndoește nimeni. Martirii Legiunii și suferințele legionarilor, puterea de jertfă a acestora, sunt chezășii sigure pentru aceasta. Orice neînțelegere, orice nesiguranță; din clipa aceasta piere. Ca un fluviu puternic, mișcarea legionară va câștiga, suntem siguri, foarte curând întreaga națiune, care este, de altfel, pregătită sufletește pentru o adeziune fără rezerve.

Infăptuirea României legionare a fost anunțată națiunii prin următorul:

COMUNICAT
14 Septembrie 1940

Președinția Consiliului de Miniștri comunică:

I. — Domnul General Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniști a adresat Țării și Mișcării Legionare o chemare la unire și acțiune pentru întărirea Statului.

II. — Mișcarea Legionară a răspuns la acest Apel prin următoarea declarație: „Mișcarea legionară răspunde cu toată însuflețirea și toată bucuria la chemarea Generalului Antonescu fiind gata să-l urmeze în orice împrejurare și să se identifice cu ființa noului stat".

III. — Urmând acestui legământ și ținând seama de nevoia schimbării așezămintelor românești și a însiși temeliilor Statului, pentru a asigura viitorul Neamului nostru, unitatea în libertate și autoritatea cu consimțământul tuturor, s'a dat următorul Inalt Decret:

MIHAI I

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională
REGE AL ROMANIEI
La toți de față și viitori sănătate.

Am decretat și decretăm:

1) Statul Român devine Stat Național-Legionar;

2) Mișcarea legionară este singura mișcare recunoscută în noul Stat, având ca țel ridicarea morală și materială a poporului român și desvoltarea puterilor lui creatoare.

3) Domnul General Ion Antonescu, este Conducătorul Statului Național-Legionar și Șeful Regimului Legionar.

4) Domnul Horia Sima, este Comandantul Mișcării Legionare.

5) Cu începere dela data acestui Inalt Decret, orice luptă între frați încetează.

Dat în București, la 14 Septembrie 1940.

MIHAI I

Conducătorul Statului Român
și Președ. Cons. de Miniștri
General ION ANTONESCU

Primul guvern al României legionare

Conducătorul Statului, d. General I. Antonescu, a alcătuit un guvern nou, care va avea misiunea să realizeze așteptata reorganizare a statului. Guvernul este alcătuit în felul următor:

D. HORIA SIMA, Ministru Secretar de Stat, Vice-președinte al Consiliului.

D. Prof. GEORGE LEON, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Economiei Naționale.

D. General CONST. PETROVICESCU, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Interne.

D. Prof. TRAIAN BRAILEANU, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Educației Naționale, Cultelor și Artelor.

D. Prof. MIHAI A. ANTONESCU, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Justiției.

D. MIHAIL STURDZA, Ministru Plenipotențiar, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Străine.

D. GEORGE CRETZIANU, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Finanțelor.

D. Prof. POMPILIU NICOLAU, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Lucrărilor Publice și Comunicațiilor.

D. V. IASINSCHI, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

D. Ing. NICOLAE MAREȘ, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor.

D. prof. Lt.-Colonel NICOLAE DRAGOMIR, Ministru Secretar de Stat al Coordonării și Statului Major Economic.

D. General GHEORGHE DOBRE Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Apărării Naționale, pentru înzestrarea și Administrația Armatei.

D. General CONST. PANTAZI, Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Apărării Naționale, pentru Armată.

D. Comandor GHEORGHE JIENESCU, Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Apărării Naționale, pentru Aer și Marină.

D. CONSTANTIN PAPANACE, Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Finanțelor.

D. PETRE NEMOIANU, Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Agriculturii, pentru Agricultură și Zootehnie.

D. CORNELIU GEORGESCU, Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Economiei Naționale, pentru Colonizare și Populația Evacuată.

D. V. DIMITRIUC, Subsecretar de Stat pe lângă Departamentul Economiei Naționale, pentru Petrol și Exploatări Miniere.

Masoneria și funcția ei politică

Relatări senzaționale după un reportaj a lui Ferri-Pisani publicat în „Gringoire"

Dizolvarea recentă a lojilor masonice din Franța s'a făcut așa cum trebuia: întreaga arhivă a fost confiscată. In felul acesta s'a pus mâna pe un vast material documentar, care va lămuri multe pagini obscure din istoria contemporană a Franței și a lumei. La noi am asistat la o auto-dizolvare a lojilor sub ministeriatul lui Armand Călinescu. Această auto-dizolvare a îngăduit membrilor lojilor să ia și să pună la adăpost toate documentele compromițătoare pentru ei, nespus de prețioase pentru noi. Ar trebui obligați, prin orice mijloace, marii masoni români să scoată la iveală dosarele lor secrete. Ni se cuvin. Le-am plătit înfiorător de scump. Cât de bogat în surprize este materialul arhivelor masonice aflăm dintr'un recent reportaj al d-lui Ferri-Pisani, publicat în „Gringoire" sub titlul „La nuit maçonnique". Autorul cercetează o noapte întreagă „Marea lojă" a Franței, unde fusese condus de un ofițer al armatei germane de ocupație. Pe un perete al primei încăperi îl întâmpină un cap de Christ sculptat chiar în perete. Loja de aici este cu totul deosebită de cea a Marelui Orient, unde profanul nu este inițiat decât după ce a călcat în picioare o cruce și a străpuns cu pumnalul trei manechine care reprezintă superstiția, pe rege și pe papă. „Marea loje" a Franței simulează că adoră pe Dumnezeu sub numele de *Marele Arhitect al Universului*. Această lojă propune membrilor săi regule în aparență foarte morale și are grijă să amintească în orice împrejurare numele marilor personagii, adesea chiar regi, care au ilustrat masoneria: ducele d'Antin, contele de Clermont, Louis-Philippe de Orleans, Voltaire, Franklin, Murat, etc.

La subsol se află, corespunzând celor opt clase masonice, opt celule întunecoase, asemenea unor camere de developat fotografiile. Fiecare celulă însă are în perete câte un craniu și pe stofa neagră se citesc sentințe ca: *„Război tuturor fanatismelor"* sau *„Jos tirania"!* In acest subsol macabru este închis candidatul, în timpul probelor de inițiere, și e îndemnat să mediteze la lumina unei candele asupra vanităților lumii acesteia. Apoi, e condus la primul etaj, în templul rezervat celor trei grade inferioare. I se pun acolo numeroase întrebări de ordin politic, religios și chiar intim, ca de pildă: „Soția dumneavoastră este informată de cererea d-voastră de admitere?"

Decorul și solemnitățile ciudate prin care trebue să treacă un candidat impresionează evident numai pe cei simpli, condamnați mai dinainte să nu treacă niciodată dincolo de gradele inferioare. Un Blum, un Herriot, un Chautemps, știu foarte bine că Marele Secret, a cărui relevare e făgăduită mereu pentru ziua următoare, nu e altceva decât organizarea unei înfricoșătoare credințe în profitul marilor demnitari.

Când un frate își îngăduie a ieși din regulele stricte ale lojii, el este denunțat *venerabilului*, care-l interoghează și-i ordonă să *„acopere templul"*, adică să părăsească sala. Nu poate reintra decât după deliberarea adunării. Cei doi *experți* îl așează între cele *două coloane* și obligat drept pedeapsă să stea numai pe piciorul stâng, în timp ce dreptul trebue să-l ție îndoit într'un perfect unghi drept. După ce a stat un minut sau două în această poziție, jură că nu va mai greși niciodată. Și numai astfel e admis să-și reia locul.

★

Deasupra scării primului etaj al lojii vizitată de Ferri-Pisani se află un portret al lui Roosevelt... Să urmărim amintirile lui Ferri-Pisani:

„In templul cu numărul 2, tapisat în verde (fiecare templu are altă culoare), lua parte la ședințele lojii un cunoscut al meu. F∴ Pécuchet. Acest descendent al unui anumit erou al lui Flaubert este funcționar subaltern al primăriei din Paris. In fiecare Sâmbătă seara lua parte la ședințele lojii. Fiind de gradul patru, se așeza în templul al doilea, alături de celelalte *grade* ale clasei sale: *maeștrii perfecți, secretarii intimi, judecătorii*. Prezența acestu personaj obscur este foarte interesantă și lămurește multe lucruri, peste care uneori se trece prea ușor. Inaintarea lui Pécuchet în loje este legată în realitate de o afacere de pavaje: un F∴ de gradul 25, s'a simțit dator să-l răsplătească astfel pentru felul în care s'a achitat de o misiune importantă, care a adus acelui F∴ 250.000 de franci.

Banii îi va plăti contribuabilul parisian"... Iată un lucru care ne dă de gândit. Poate că făcându-se controlul gestiunii primăriei dela noi, se vor găsi unele afaceri misterioase de felul acesteia la care a contribuit un Pécuchet indigen, aici la București.

Ferri-Pisani ne dă unele indicațiuni de materialul documentar al arhivelor Marei Loji, aflate în subsolul imobilului din rue Puteaux:

Loja 324, Veritas... Ferrri-Pisani își amintește de o călătorie în Tahiti, unde a cunoscut politica practicată de loji în Pacific. Era în ajunul alegerii unui delegat în Consiliul superior al coloniilor. F∴ C. era candidatul oficial mason. Politica lojilor era diabolică și consta în a ridica misiunile protestante împotriva celor catolice și pe acestea împotriva misiunilor protestante.

In timpul alegerilor, însă, aceste misiuni erau bune pentru masonerie. Astfel la 29 Septembrie 1934, directorul școlii protestante primește o telegramă datată din Paris, cu următorul conținut: „Votați toți pentru C." Semnat: *Marele Sinod francez*. Pastorul, bănuind o înșelăciune, cercetează și află că telegrama fusese fabricată în oraș de venerabilul lojii. In aceeaș seară, după ce desmințirea fusese dată, episcopul catolic din Tahiti primește o telegramă cu acelaș conținut: „Votați tot pentru C. Binecuvântare specială". Era semnată de însuși Sfântul Părinte!

★

Iată o corespondență bogată cu marea lojă austriacă. Venerabilul Schultz, fostul primar al Vienei, a tronat o vreme în capitala Austriei înconjurat de vre-o șaptezeci și cinci de consilieri municipali, toți jidani sau masoni, de cele mai multe ori întrunind amândouă însușirile. Acest venerabil a reușit să distrugă toate proprietățile vieneze, afară de cele social-democrate, se'nțelege. Ajunsese să ia 99 la sută din chirii, lăsând proprietarilor 1 la sută pentru reparații! Cea mai mare parte a impozitelor erau folosite în favoarea bunilor F∴ Capitala Austriei întreținea pe vremea aceea 17 inspectori de vespasiane publice, cu lefuri echivalând aproximativ 100.000 franci. La sârșitul acestui regim, toate funcțiile fură desființate și astfel veni revoluția. Municipalitatea democrato-creștină care a urmat, abia a putut întemeia azile pentru a aduna pe vechii proprietari, aduși, în stare de mizerie. Atunci intră în scenă Hitler.

Cazierul cu numele de Marele Orient al Italiei este aproape gol. Se găsește un singur document: copia unei scrisori a președintelui Harding, prin care Directoriul fascist era somat să suspende urmăririle judiciare împotriva lojii, atrăgându-se atenția că în caz contrar, Wall-Street va refuza orice împrumut italian. Și pentru un timp — numai pentru un timp — Directoriul trebui să cedeze.

„Marea loje a Franței era în relații strânse cu marea loje a României, scrie Ferri-Pisani. In cazierul acesteia din urmă, am găsit rapoarte privitoare la viața privată a regelui Carol, amănunte asupra prieteniei dintre doamna Lupesca și ambasadoarea Franței, Doamna Thierry (născută Rotschild) și chiar o notă privind pe Excelența Sa domnul Thierry, diplomat cu pielea prea subțire (impresionabil la frig, se teme grozav de curentele de aer). Și-mi amintesc Bucureștiul, unde încă ieri masonul iudaizant era stăpân al băncilor, ziarelor, radio-ului, teatrelor, cinematografului, Bucureștiul unde supraviețuitorii Gărzii de Fier m'au primit noaptea într'o pivniță (Codreanu, șeful lor, fusese asasinat în ajun și ordinul de a extermina pe ultimii apărători ai țăranului și muncitorului român, venise dela Paris, sub forma unei dorinți formulate de lojile franceze!)

★

Cartoanele cele mai bine alcătuite sunt acelea ale Marei loji ceho-slovace. Praga a fost prima etapă a unei urmăriri necruțătoare. Vreme de un secol, un fel de Sanhédrin, compus din 300 de membri a comandat dela Hamburg pacea și războiul lumii. Dar într'o zi a venit Fuehrerul Hitler la Hamburg și Consiliul suprem masonic internațional ceru azil lui Beneș.

Masoneria a domnit în mod succesiv în toate țările europene: în Rusia cu Kerensky, în Italia cu Giolitti, în Anglia cu Mac Donald, în Germania cu Brüning, în Spania cu guvernamentalii, în Franța cu Chautemps și cei 365 parlamentari. De peste tot această plagă a fost izgonită începând cu Cehoslovacia. Parlamentul cehoslovac era condus din 1919 de masonerie. Ferri-Pisani a avut ocazia să-și dea seama de lucrul acesta, vizitând pe neașteptate biroul partidului fascist din chiar palatul parlamentului din Praga. Cei patru deputați care l-au întâmpinat acolo s'au arătat înspăimântați de această vizită, care nu trecuse mai întâi pe la Serviciile Propagandei!

„Dacă F∴ cehi la putere ...

(Continuare în pagina 14-a)

„Visul oceanic" al Japoniei

de Costin I. Murgescu

Nu putem începe un articol asupra politicei imperiale japoneze, decât cu afirmație, care apare ca o concluzie a precedentelor noastre încercări de definire a problemelor nipone, anume, că situația economică și demografică impun Japoniei, ca o condiție de viață, asigurarea unui „spațiu vital" care să-i ofere posibilitatea unui traiu normal 1). Dar asigurarea acestui „spațiu vital" nu se poate face decât prin înlăturarea marilor puteri cu posesiuni coloniale în Pacific; de aici marea luptă de interese care se dă în Extremul orient. O luptă care a devenit inevitabilă din clipa în care Japonia a căpătat o conștiință imperială, ceeace s'a întâmplat aproape imediat după integrarea sa în sistemul politic al Oceanului Pacific. O integrare destul de grea, pentru care au fost nevoe de lupte de 300 ani; și ceeace este curios, lupta nu o dădea Japonia, ci celelalte țări care vroiau s'o atragă în jocul lor politic și comercial.

Dela primul contact cu Europenii care pare a fi avut loc în 1542 când trei negustori portughezi debarcă la Tonegashina, oferind prințului din acea provincie primul archebus ajuns în Japonia și până la 31 Martie 1854 când Shogunul a fost obligat să semneze tratatul care deschidea porturile Shinoda și Hakodate comerțului american trec mai mult de trei veacuri. In toată această perioadă, legăturile comerciale cu țările Europei sunt foarte slabe și cu mari perioade de întreruperi 2).

Odată integrată însă în această „cursă imperială" din Pacific, imperialismul nipon — susținut de „shinto" idealul de devotare lui Dumnezeu și „bushido", 3) idealul de devotare Impăratului — începe să se manifeste. Okakura întrezărește chiar: o unificare a Asiei sub legea japoneză, în interesul galbenilor, a căror apărare și conducere ar reveni — grație lui Dumnezeu — Japoniei 4).

Desigur că în calea acestui imperialism cu parfum religios-mistic, dar ancorat adânc în realitățile și necesitățile vieții naționale și economice, prima etapă nu putea fi alcătuită decât de China.

Poziția geografică, dar mai ales haosul interior al acestui colos transformat într'un fel de societate în care fiecare mare imperiu are acțiuni, obligau Japonia să ia atitudine; deaceea nu este de mirare că primul războiu imperial, la sfârșitul veacului trecut, Japonia îl susține contra Chinei. Tratatul dela Simonolsky, care aduce independența Coreei și posesiunea insulei Formosa reprezintă din 1895, primul pas al Japoniei în interiorul Asiei. Ea îi aduce odată cu aceasta inamiciția Rusiei și implicit pune bazele colaborării anglo-japoneze, care avea să dureze până în clipa când înseși interesele engleze devin periclitate, adică în zilele noastre.

Lupta pentru primatul influenței în China, este în fond lupta dintre Rusia și Japonia, începută în 1904. Vladivostok, în traducere: Stăpânul Orientului, portul militar din Extremul Orient; Provincia maritimă dela Nicolaiewsk; războiul 1904—1906, încheiat cu tratatul dela Portsmouth care aduce Japoniei Coreea, Port Arthur, jumătate din insula Sakhalin; războiul mondial care-i aduce posesiunile germane și în sfârșit, cucerirea Mandchouriei care completează „cercul" din jurul provinciei maritime, iată etapele luptelor din trecut și premizele unei mari încordări războinice.

Pentrucă ceeace trebue subliniat este faptul că rolul direct al Chinei în războiul pe care Japo-

(Continuare în pagina 14-a)

1) Acelaș concluzie în cartea englezului J. Grande: „Situația geografică și demografică a Japoniei îi fac necesar să posede în jurul imperiului său insular o zonă deschisă penetrării sale pacifice și comerțului său, capabilă să-i asigure aprovizionarea cu produse alimentare și materii prime".

2) Vezi istoricul acestor legături în Prew Sawoy: La chrestion japonaise aux Etats Unis. Paris 1922.

3) In această privință, există o carte impresionantă și convingătoare a Profesorului Inazo Nitobé: „Bushido", tradusă în toate limbile. Traducerea românească: profesor Constant Georgescu.

4) René Maunier: Sociologie coloniale Domat-Mont gutien, Paris, 1932.

Liniile principale de navigație ale soc. Japoneze!

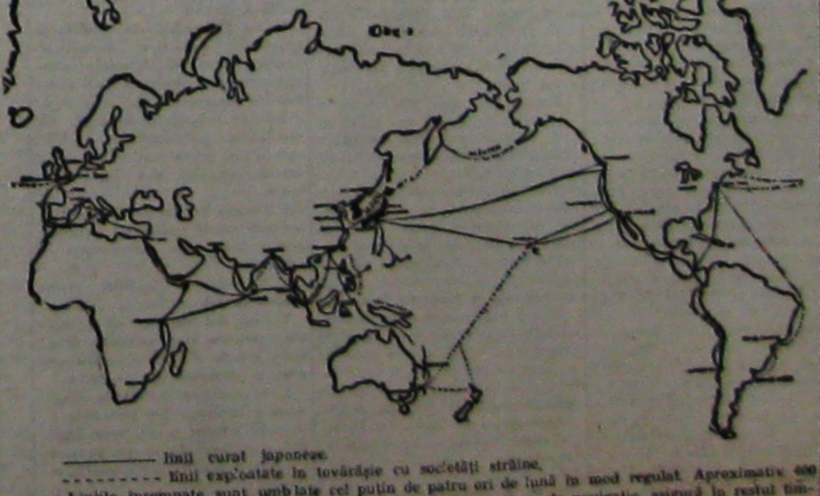

——— linii curat japoneze.
- - - - linii exploatate în tovărășie cu societăți străine.

Liniile însemnate sunt umblate cel puțin de patru ori de lună în mod regulat. Aproximativ 400 de cargoboturi, care nu sunt legate de o anumită rută sau timp de navigație, asigură în restul timpului legătura dintre Japonia și celelalte porturi ale lumii.

INCALŢAMINTE SOLIDĂ şi ELEGANTĂ
CIORAPI TOATE MARCILE şi CALITĂŢILE pentru Domni, Doamne şi Copii
PEDICURE salon special sub conducerea cunoscutului pedicurist d. ALEX. ARNAUTU
REMAIAM CIORAPI in timpul cel mai scurt
Arata
Str. LIPSCANI No. 34
Cal. GRIVIŢEI No. 159
Str. DOAMNEI No. 15

„Visul oceanic" al Japoniei

(Continuare din pag. 13-a)

nia îi poartă, este destul de mic: în dosul lui Chiang Kai Shek stă Rusia şi America, dela un timp şi Anglia, adică vechii posedenţi care se văd astăzi expropiaţi din ceeace devenise un drept al lor. China, prin ea însăşi, nu poate fi un inamic al Japoniei; aşa cum observă un ziarist englez ea fi va fi mâine un auxiliar; dar pentru aceste mâine, când Japonia va avea nevoe de China, a isbucnit războiul de azi, menit să distrugă influenţele streine ce împiedecau o legătură normală între China şi Japonia 5). Evident este o luptă gigantică, de care conducătorii Japoniei îşi dau perfect seamă; ea trebue însă dusă cu orice preţ, căci de rezultatul ei depinde imperiul japonez, adică însăşi viaţa Japoniei.

„Ar fi o mare greşeală să se pretindă că marele rol de a reforma complet elementele antijaponeze în China ar putea fi îndeplinit fără dificultăţi. Dar, dacă această grea operă n'ar fi îndeplinită în timpul nostru, ar trebui ca generaţiile următoare — sau copiii noştri — s'o îndeplinească, şi în condiţiuni mult mai grele. Oricare ar fi dificultăţile inerente unei astfel de întreprinderi, noi avem intenţiunea de a o efectua în timpul nostru, oricare ar fi preţul!" 6). Spuse de Prinţul Fumimaro Konoye, afirmaţiunea aceasta mărturiseşte conştiinţa tuturor răspunderilor, dar şi hotărîrea de a realiza nu numai o operă naţională, ci de apărare a civilizaţiei. Nu trebue să se uite în adevăr, forţa cu care U.R.S.S.-ul şi-a alcătuit un program de lucru din afirmaţia lui Lenin: Prin cucerirea Asiei, la cucerirea lumii. 7) Şi China este terenul cel mai prielnic şi cel mai lucrat depe întregul glob! Datele pe care oficiile de presă japoneză le pun la dispoziţia cercetătorilor, prin numeroase broşuri apărute, sunt convingătoare în această direcţie.

Pe plan economic, lupta din China aduce însă Japoniei un alt puternic inamic: Statele Unite ale Americei. Considerând Cerescul imperiu, drept o prelungire naturală a Far-Westului 8), desigur că U.S.A. nu putea privi cu calm pătrunderea Japoniei pe piaţa chineză.

De altfel, prevăzând că vor rămâne într'o zi, singuri, adversari înverşunaţi în lupta pentru stăpânirea Pacificului, oamenii politici ai Americei au căutat din primul moment, adică din clipa tratatului dela Portsmouth (1906) să împiedice ascensiunea Japoniei. Fricţiunile au sporit an de an şi nu este de mirare nici că problema „pericolului galben" au pus-o Americanii din Statele Unite întâi, nici că tot de acolo a pornit ofensiva ideologică a lui Mahan care preconiza imperialismul alb — la avant-garda căruia ar fi aflat U.S.A. — pentru a opri ascensiunea „galbenilor".

Aceasta cu atât mai mult cu cât interesele celor două mari puteri nu se ciocnesc numai în China; dimpotrivă, Pacificul întreg, cu insulele lui reprezintă marele teatru de luptă. Angrenată în China, Japonia nu poate uita că

în această expediţie ea nu-şi asigură viitorul, ci curăţă numai terenul pentru a avea spatele liber în marea sa luptă colonială. Aşa cum afirmam la începutul acestui articol, China este o etapă; nu un ţel. Este o măsură de siguranţă, nu asigurarea unui imperiu. Cum bine observă René Maunier în citata sa „Sociologie colonială", Japonia are un „vis oceanic" care să-i asigure viitorul. Pentru realizarea acestui vis însă, siguranţa coastelor chineze este o necesitate.

Visul oceanic este determinat de situaţia geografică şi demografică a insulelor din Pacific. Un exemplu va lămuri destul diferenţa dintre situaţia economică a Japoniei şi cea a insulelor Pacificului, ca şi obligaţia pe care prima o are faţă de ea însăşi şi de istoria ei, de a-şi asigura stăpânirea acestor insule. Elementul al doilea al comparaţiei noastre va fi Noua Zelandă, aflată azi înglobată în imperiul englez.

Japonia — cu sol muntos, în mare parte impropriu culturii — are o suprafaţă depăşind cu 50 la sută aceea a Noueí Zelande, dar în timp ce aceasta are 1.500.000 locuitori, Japonia are 66.000.000. Noua Zelandă posedă 27.500.000 oi, iar Japonia 23.000, cam cât un singur proprietar din Noua Zelandă, pentru care acesta foloseşte aproximativ 12 oameni! Noua Zelandă creşte aprox. 4.000.000 vite mari cornute, cu vacile de lapte, iar Japonia 498.000, la care s'ar putea adăoga vreo 270.000 capre.

Cu oarecari variaţiuni, raportul este cam acelaş, în privinţa populaţiei ca şi al bogăţiilor, şi în ceeace priveşte celelalte insule.

In această situaţiune este, evident că orice argument juridic, etic, trebue să cadă; în faţa drepturilor unei naţiuni de a trăi, nu poate să mai existe niciun considerent. Oricât deci, o politică de abilităţi şi amabilităţi a împiedicat Japonia să-şi afirme în mod hotărît voinţa de a-şi asigura imperiul oceanic, este în firea lucrurilor că această politică nu va mai putea fi continuată.

Cu atât mai mult cu cât va fi ajutată la aceasta, de slăbirea vechii alianţe cu Marea Britanie, trecută în privinţa Pacificului la remorca Statelor-Unite, marele duşman al Japoniei.

Momentul politic este cât se poate de favorabil Japoniei; scăpată de o alianţă de care se folosise destul timp, dar care în ultima vreme îi stânjenea mişcările; putând să profite de prăbuşirea politică a acestui aliat atât de bogat, folosind deci şi nepregătirea Statelor-Unite rămase fără concursul esenţial al marinei anglo-franceze, Japonia are nevoe numai de asigurarea partidei din China, de siguranţa coastelor chineze mai bine spus. Astfel, ea va putea prezida prăbuşirea sistemului imperial din Pacific, asigurând dreptul la viaţă al poporului său.

Costin I. Murgescu

5) Julian Grande: op. cit.
6) Citat după un articol al lui ... Uchizama, redactorul şef ... revistei Economiste oriental.
7) L. Barthélemy. Le Japon et ... dial.

Elementele unei metode mai eficace

(Continuare din pag. 7-a)

Va trebui să se formeze un corp profesoral bine selecţionat şi bine pregătit, fără de care nu se poate porni la lucru.

Dascălului astfel format trebuie să i se acorde condiţiile favorabile absolut necesare împlinirii menirii lui. Pentru aceasta este necesar ca germana să fie introdusă încă din prima sau primele clase ale liceului. Deasemeni este absolută nevoie ca profesorul să aibă la dispoziţie trei ore săptămânal, iar numărul elevilor într'o clasă să nu fie excesiv, pentru ca să fie posibilă conducerea cu fiecare dintre ei.

In cursul superior germana este tot atât de necesară, atât la secţia ştiinţifică, cât şi la cea literară. Logica ar cere ca la secţia ştiinţifică să se predea în primă linie un vocabular tehnic, care să cuprindă toate noţiunile elementare, ale disciplinelor practice; iar la secţia literară să se insiste mai mult asupra termenilor şi expresiilor literare şi de filologie. Cum însă elevii, în momentul în care hotărăsc să urmeze una din secţii, nu ştiu încă ce carieră vor îmbrăţişa, şi cum nu sunt prea rare cazurile când un absolvent al secţiunii literare se dedică ştiinţelor fizice sau naturale, ori invers, distincţia între cele două secţiuni trebuie să sufere oarecari retuşări. In esenţă programul ambelor secţiuni trebuie să fie acelaş. Atât elevii uneia dintre secţiuni cât şi cei ai celeilalte trebuie să capete şi noţiuni de vocabular literar şi noţiuni de vocabular ştiinţific tehnic. Căci şi unul şi celălalt trebuie să ştie tot aşa de bine ce înseamnă *Brennpunkt* ori *Salzsäure*, sau cum se spune pe nemţeşte **palatalizare** ori **legendă apocrifă**.

Dar — şi aceasta este partea de contribuţie personală a profesorului — la secţia literară se va da o mai mare desvoltare limbajului filologic-literar, pe când la secţia ştiinţifică se va acorda precădere şi extindere mai mare vocabularului tehnic.

Repet însă: atât absolvenţii unei secţiuni cât şi cei ai celeilalte trebuie să posede cunoştinţe complete de limbă germană la absolvirea liceului.

Este inutil să mai adaog, că, odată recunoscută importanţa limbei germane şi odată acordate condiţiile de predare de mai sus, ea trebuieşte introdusă ca materie facultativă la bacalaureat, alături de italiană şi franceză.

Acum, când directivele politicei noastre externe au fost definitiv lămurite şi stabilizate, şi când în interior s'a purces la aşezarea întregii noastre vieţi de stat pe baze noi, simple, reale şi solide, sperăm că se va acorda şi limbei germane, în cadrul învăţământului secundar teoretic, locul la care are dreptul prin importanţa ce-o prezintă pentru viitorul nostru, sub toate aspectele lui.

Dr. M. Isbăşescu

Masoneria şi funcţia ei politică

(Continuare din pag. 13-a)

pirau o astfel de groază la patru deputaţi de ai lor, scrie Ferri-Pisani, care era tratamentul minorităţilor ungureşti, slovace şi sudete dăruite lui Masaryk şi lui Beneş prin tratatul dela Versailles?

Cu ocazia unei călătorii în Egipt, Ferri-Pisani a cunoscut personal metodele prin care erau induşi în eroare ziariştii pentru a fi transformaţi în unelte ale intereselor Marei Britanii. A fost invitat de reprezentanţii înaltei societăţi, în palate de basm, pe plaje şi promenade fermecătoare. „Prietenii" care-l măguleau astfel erau, după cum a aflat ceva mai târziu, evrei masoni, care acumulaseră toate bogăţiile, în timp ce revoltele felahilor săraci, erau reduse la tăcere de cartuşele şi bicele soldaţilor englezi.

Intr'un alt saltar al Marilor loji vizitate de Ferri-Pisani, se găsea un repertoriu al membrilor din Franţa: 16.000 de nume pe fişe. Marele Orient grupa 30.000 de mebri, Loja numită a Drepturilor Omului, 4000 fraţi şi surori. In total, 50.000 de masoni. 50.000 de cancere care rodeau corpul Franţei. Fişierul alfabetic lămureşte multe întâmplări neînţelese până acum în semnificaţia lor.

In cazierul „publiciştilor" se găsea între alţii ziaristul Rateau, mason de clasa I în 1914, când reprezenta *L'Echo de Paris* la Salonic. *L'Echo de Paris* era un ziar jidănesc, condus de un jidan, având un trimis special francmason. Şi un asemenea ziar apăra în vremea aceea biserica! La venirea lui Sarail la Salonic, Rateau a fost însărcinat cu aprovizionarea cu lemne a armatei orientale. In aceeaş seară, Rateau încheia un angajament cu un sindicat iudeo-greco-armean, câştigând un mare comision. Din fişele marei loji, rees limpede cauzele acestei afaceri: Rateau făcea o afacere în calitatea lui de mason din bună voinţa altui mason: Sarail.

★

Iată alte câteva nume din fişierul lojii: Auriol, Bedouce, Béranger, Franklin-Bouillon, Blum, Châron, Dreyfus, zece Dreyfus, Dumesnil de Gramont, om de litere, director al oficiului de cercetări ştiinţifice, Frossard, Gurant, Grunstein, Grunwald, Kohn, Levy, Levy-Brunswick, Levy-Déker, Levy del Porto, Lévy-Lorrain, Levy-Oulman, Nicoloni, căpitan al primei legiuni din Garda Mobilă, Soullé, Offendstadt. Toţi aceştia n'au acum nici-un drept la indulgenţă, în purificarea actuală a Franţei. Alţi masoni: Schramek, Vermér şi mulţi alţii care fără să fie oficial masoni, slujeau masoneria în *Liga drepturilor omului*, în *asociaţia liber-gânditorilor*, în *Liga educaţiei*, în *Partidul radical*, în *Partidul republicanilor*: Herriot, Hennessy, Bergery, Patenôtre, Régnier, Weil... Aproape toate cadrele vechiului regim. Toată istoria politică a Franţei contemporane, până la tragedia de astă-vară, se închide în aceste arhive. Notele lui Ferri-Pisani sunt extrem de interesante, deşi ele nu redau decât o mică parte din toată această documentare pusă cu grijă sub obroc.

O justiţie nouă

Ca un început al reorganizării diferitelor departamente, d. general I. Antonescu, Conducătorul Statului, a dat următoarele norme cu caracter general pentru organizarea şi funcţionarea ministerului de justiţie:

D. ministru al justiţiei va pune în studiu şi va realiza şi prezenta urgent:

1. Coordonarea într'un cadru legal a tuturor măsurilor luate sub imperiul necesităţilor, în săptămâna următoare loviturii de Stat.

2. Prezentarea proectului pentru organizarea unui Consiliu de Stat. Regulamentul funcţionării lui.

3. Măsuri pentru armonizarea şi simplificarea legislaţiei.

Rău s'a făcut că s'a dat o nouă titulatură codurilor.

Pe viitor ele nu vor mai purta nici un titlu.

4. Reorganizarea şi purificarea magistraturei. Meritul şi probitatea, conştiinţa şi patima de a o servi, vor fi singurele criterii de bază care se vor avea în vedere la îndeplinirea acestei reforme care este urgentă fiindcă stă la baza asanării Statului.

5. Va găsi până la stabilirea normelor definitive, formulele practice şi realizabile pentru simplificarea procedurei, pentru accelerarea proceselor, mai ales a acelora de asanare morală şi de restituirea patrimoniului public, care a fost prădat sau ruinat, prin măsuri conştient sau inconştient luate.

6. Justiţia militară trebue să intre sub tutela justiţiei generale pentru îndrumare, soluţionare şi control.

7. Organizarea justiţiei eftine pentru săraci.

Trebue dat săracilor şi nevoiaşilor putinţa să-şi găsească dreptatea repede şi fără a umbla prea mult pe drumuri şi a se ruina.

8. Se vor întrebuinţa la maximum magistraţii din teritoriile evacuate pentru accelerarea justiţiei, creindu-se la nevoe, provizoriu sau definitiv, secţii suplimentare.

9. Se va studia în cadrul Statului în Consiliul de Stat, asigurarea unui trai al magistratului printr'o leafă suficientă, pentru ca el să fie scos din starea inferioară în care a fost ţinut în cadrul Statului şi din care cauză, sau a fost supus la tentaţiuni, sau a căutat diferenţa de posibilităţi normale de viaţă în diferite date pe merite nu pe vechime.

10. Pe viitor gradaţiile vor fi date pe merit.

11. Să se înceteze total sistemul ca magistraţii cu grade înalte să ocupe funcţii inferioare, aceasta căleşte prestigiul nu numai al judecătorului, dar chiar al justiţiei.

12. Organizarea asistenţei pentru magistraţi şi familiile lor.

13. Toţi magistraţii care au fost puşi în locuri înalte prin influenţe oculte sau care au judecat în contra conştiinţei lor, din ordin — atât în Justiţia de stat cât şi în cea militară — vor trebui să tragă consecinţele.

14. Rezolvarea problemei localurilor, care trebue să fie spaţioase, curate, luminoase.

15. Reorganizarea penitenciarelor şi punerea lor pe baze umane şi civilizate.

Deţinutul nu poate fi tratat de nimeni ca un animal. Este un om şi mai presus de toate el este un Român.

Orice ar fi făcut, trebuie, chiar şi când este condamnat, să nu se uite că el trebue redat societăţii refăcut ca educaţie şi morală şi nu transformat în epavă fizică.

De aceea, personal înfierez şi voiu stârpi orice abuz care se va mai face de azi înainte, în această privinţă.

16. Trebuiesc luate măsuri ca garantarea libertăţii individuale, a inviolabilităţii domiciliului, a secretului corespondenţei şi a conversaţiilor telefonice să fie asigurate la maximum.

Fac excepţie duşmanii neamului — Români sau străini.

Acestea sunt primele indicaţiuni sumare ce găsesc de datoria mea să dau Justiţiei.

Altele vor urma cu noua mea ... ce voiu avea onoarea să fac la Ministerul Justiţiei şi la Înalta Curte.

G-ral Ion Antonescu

AGHIAZMA IZBAVIRII

Capitala a făcut M. S. Reginei Elena o primire de o caldă şi înduioşătoare însufleţire. De mult n'am mai trăit clipe atât de emoţionante. Peste străzile înţesate de lume, venită din toate părţile să-şi exprime bucuria revederii, dela toate ferestrele, din balcoane, de pe culmea caselor, de oriunde în lungul parcursului urmat de cortegiul regal, fluturau fluturii veseli ai uralelor, parfumând atmosfera sărbătorească cu petalele tuturor trandafirilor marilor şi curatelor iubiri. Mâna mică a Reginei Mame, care atâţia ani a mângâiat doar o scumpă imagine îndepărtată, se sbuciuma ca o pasăre albă deasupra cuibului regăsit. Spunea în răspunsul acesta tremurat, toată emoţia unui suflet copleşit de fericire nouă, tămăduitoare de răni vechi, nevindecate încă. Iar când vuetul însufleţirii s'a potolit şi din înaltul clopotniţelor tuturor bisericelor, clopotele au început să glăsuiască spre tăriile cerului vers grav de rugă Domnului, mulţimea a îngenunchiat pioasă mulţumind celui Atotputernic pentru darul acestei bucurii. Era în ruga tuturor înfrăţirea a două dureri, cari au suferit împreună şi se bucură devalma: suferinţele sfârşite ale Augustei Mame şi ale naţiei în mijlocul căreia s'a reîntors. Şi lacrimile ce-au curs pe obrajii palizi, ori pe chipuri istovite au spălat urâtele amintiri, ca o aghiazmă a izbăvirii.

CINSTIREA LUI CORNELIU ZELEA CODREANU

Mişcarea legionară a sărbătorit, în ziua de 13 Septembrie, pentru întâia oară ziua Căpitanului, proclamată ca zi a biruinţei legionare. Inălţătoarea evocare a făcut să trăiască vie, dincolo de cadrele credincioase ale mişcării, figura de erou a lui Corneliu Zelea Codreanu, ca o mustrare blândă pentru cei ce, măsurând gândul şi fapta lui, cu măsura de rând a înţelegerii comune, n'au cuprins decât acum târziu proporţiile lui de uriaş. In marea, imensa, covârşitoarea familie legionară, Corneliu Zelea Codreanu trăieşte aievea, ca o făptură vie, cu toată spiritualitatea lui de românitate veşnică. S'a văzut asta în toată atmosfera acestei cinstiri de cuget curat şi faptă dreaptă; s'a simţit un duh nou, dincolo de formele exterioare ale solemnităţii, care nu se poate compara cu niciuna din cunoscutele manifestaţiuni publice de până acum. Morţii şi viii au răspuns toţi la apel: Prezent. Cel dintâi Corneliu Zelea Codreanu, apoi Ionel Moţa şi Vasile Marin, apoi toţi cei răpuşi mişeleşte în închisori şi în lagăre.

Cu drept cuvânt, d. prof. Horia Sima, conducătorul mişcării legionare, putea să spună, deunăzi, evocând pe Corneliu Zelea Codreanu:

„Acum când biruinţa lui e deplină, să ne amintim de marile lui virtuţi, de dragostea nesfârşită prin care să dezarmăm şi pe ultimii adversari ai Mişcării legionare. El ne-a fixat liniile mari de desvoltare ale poporului nostru pentru sute de ani înainte. Noi nu mai avem nimic de adăugat decât să-i aplicăm cinstit gândurile lui. Prăbuşirea teritorială să nu ne înspăimânte. Biruinţa dela 6 Septembrie e mult mai însemnată decât tot trecutul istoric de până acum, pentrucă poporul românesc devine, pentru întâia oară, stăpân pe destinul lui.

„CAPITANUL E CU NOI, CAMARAZI!"

ARMATA DE MAINE

Una din cele mai importante reforme în stat se pregăteşte sub supravegherea personală a d-lui general Antonescu, conducătorul statului naţional legionar şi prim ministru: reorganizarea oştirii. Zece ani de regim personal şi alţi doisprezece ani de politicianism, ne-au adus în situaţia de până mai deunăzi, de a avea o armată extrem de costisitoare, dar incapabilă să răspundă chemării ei în clipe de cumpănă. D. general Antonescu îşi propune să reintegreze oştirea în nobila ei funcţiune în stat. Marele ostaş şi comandantul de înaltă competenţă, care e d-sa nu se putea să nu înceapă de aici. Modernizarea serviciilor, dotarea armatei cu materiale suficiente şi corespunzătoare cerinţelor războiului modern, instruirea cadrelor ca să fie apte a lupta „cu armele de mâine, nu cu cele de eri", reîmprospătarea personalului din ierarhia de comandă şi înlăturarea elementelor dubioase şi incapabile, ce s'au strecurat în corpul ofiţeresc şi subofiţerilor, iată atâtea aspecte ale problemei pusă spre soluţionare celor trei departamente reunite în această operă de coordonare. Reforma va fi profundă în adâncime şi pe largă suprafaţă. Ţara va avea astfel armata aptă să răspundă marilor misiuni ce i se rezervă pe ziua de mâine.

INCONŞTIENŢA, SAU...?

Autorităţile maghiare au luat dispoziţia de a opri trecerea persoanelor din România în teritoriile ardelene luate în administraţia statului maghiar. Măsura ni se pare o prea grăbită încălcare a condiţiunilor arbitrajului dela Viena, care acordă un termen de şase luni pentru declaraţia de opţiune relativ la cetăţenie şi apoi un termen de şase luni pentru lichidarea bunurilor, pe cari le posedă în aceste teritorii cetăţenii români sau cei ce au optat pentru cetăţenia română. Inchiderea graniţei la astfel aspectul unei şicane. Sunt oameni, cari nu înţeleg să aştepte scurgerea acestor termene, ca să se hotărască şi vor să lichideze acum. E dreptul lor şi nu pot fi obligaţi să-şi lase avutul la voia întâmplării, cu atât mai mult cu cât proprietarii agricoli au a-şi strânge şi valorifica recolta.

Măsura e nu numai abusivă, dar şi complet păgubitoare pentru Ungaria. Mai zilele trecute, Radio Budapesta trebuia să-şi răcorească entuziasmul „cuceririi", constatând că populaţia secuiască redată Ungariei este ameninţată să moară de foame, dacă România nu-i deschide tranzit pe liniile ferate pentru transportul produselor ei. In adevăr, secuii n'au câştigat nimic din alipirea lor la Ungaria. Din potrivă pentru punerea în valoare a masivului păduros din secuime lipsesc căile ferate de scurgere spre Budapesta. Linia se înfundă la Tg.-Mureş, de unde nu mai are continuitate spre Cluj, decât ocolind prin România pe la Războieni. Şi chiar dacă s'ar obţine acest tranzit, transportul până la Budapesta al produselor lemnoase secuieşti se scumpeşte enorm din cauza distanţei. Gravitaţia economică a acestei regiuni e în România, la Galaţi, nu în Ungaria. Şi ungurii, recunoscând târziu absurditatea pretenţiilor lor teritoriale, cer totuşi bunăvoinţa României în timp ce se iau măsuri de şicană împotriva cetăţenilor români, cari au proprietăţi rămase „dincolo".

Asta e ceva mai mult decât inconştienţă.

TOT DESPRE ŞCOALA PRIMARA CONFESIONALA

Reforma învăţământului potrivit structurei naţionaliste a statului legionar e una din marile şi principalele preocupări ale noului guvern. După directivele date de conducătorul statului pentru organizarea şi îndrumarea învăţământului în şcoala românească, o grea şi complexă problemă se pune spre rezolvare. Vechiul învăţământ, de imitaţie, uneori franceză, alteori de aiurea, a creat o şcoală seacă, nepotrivită cu realităţile noastre naţionale. Nu e locul aici să discutăm problema, care este aşa de vastă şi de complexă şi pe care noul ministru al şcoalelor, d. prof. Traian Brăileanu, dascăl şi cercetător sociolog o cunoaşte în toată adâncimea ei. Ceeace ţinem neapărat să menţionăm, este necesitatea organică a reîntoarcerii la învăţământul primar confesional în spiritul tradiţiei şi potrivit evoluţiei noastre culturale. Demarcaţiunea dela învăţământul laic de structură iudeo-democrată, la învăţământul real naţional aici se face, la şcoala primară. Ori şcoala primară trebuie redată bisericei, pusă sub scutul autorităţii ei spirituale. Fireşte nu înţelegem să întoarcem lucrurile pe dos şi fiindcă eri am avut şcoală laică, azi să punem cealaltă firmă. Dar şcoala confesională, controlată de stat şi subvenţionată de stat e forma cea mai potrivită spre a ne regăsi isvoare proprii de desvoltare în viitor.

Cadran pe 7 zile

GENERALUL GH. BAGULESCU

Mă vizita în redacţia unui alt ziar, acum vre-o doi ani, un venerabil preot de ţară: era tatăl ataşatului nostru militar dela Tokio, colonelul Gh. Băgulescu. Venia sfios să afle ce se mai petrece dincolo de pânza de minciună rău colorată a aparenţelor de renaştere naţională şi pleca totdeauna cu'acelaş cuvânt de nădejde: „Bun e unul Dumnezeu din Ceruri". Ii era departe fiul cel mai drag Cucernicului Preot, aproape în surghiun, iar aici înăbuşiau din ce în ce mai greu miazmele răului. Nădejdea nu l-a părăsit totuşi niciodată şi Dumnezeu a fost bun cu noi. Azi e altceva în ţară.

Rechemarea în armată a generalului Gh. Băgulescu e un act de reparaţie pentru cel ce a fost ţinut atâta vreme deoparte. Dar e în acelaş timp un mare câştig pentru ţară. Generalul Gh. Băgulescu este nu numai unul dintre cei mai distinşi ostaşi, energic şi cult, este înainte de toate un mare român şi un naţionalist fanatic. In surghiunul dela Tokio a fost trimis spre a nu sta aici mustrare vie desmăţului din armată, îndemn pentru cei ce luptau întru mântuirea de acum. Dar vrednicia sa şi de-acolo din îndepărtare servea cinstirii neamului său. Ataşatul militar al unei ţări mici s'a impus prin calităţile lui de militar şi de om. Mărturiile de înaltă preţuire, pe care le-a adus cu sine din Japonia, sunt o mândrie pentru România cucerite de generalul Băgulescu.

Cu ani înainte, când se mai putea spera şi lupta, colonelul Băgulescu era fratele mai mare al tinerimei din mişcarea naţionalistă. Azi gândul lui e împlinit şi puterile lui de muncă sporite, în marea familie naţionalistă legionară în care generalul Băgulescu se regăseşte, ca altădată între luptători. Şi vorba venerabilului preot de ţară ne revine în minte: „Bun e unul Dumnezeu din Ceruri" (C.).

MARTURII DE BUNA NADEJDE

Intre multe alte cuvinte, cari s'au exprimat cu înţelegere şi cu bunăvoinţă faţă de toate cruntele noastre jertfe pentru asigurarea păcii în această parte a Europei, cele pe care le rostia deunăzi din Capitala Germaniei victorioase „Berliner Boersen-Zeitung" sunt cu deosebire preţioase, fiindcă d. Karl Megerle autorul articolului „Indatoririle României" este unul din ziariştii germani de azi al cărui cuvânt preţueşte cu deosebire. Legăturile pe cari le are ziarul cu ministerul Afacerilor Străine ale Reichului naţional-socialist dau şi mai multă greutate acestor mărturii de bună nădejde ce ne vin dela Berlin.

D. Karl Megerle spune cu mult înţeles, că Germania ştie din propria ei experienţă, cât de grea este îndatorirea în faţa căreia se află azi România. E mare vorbă asta. Meditaţi-o, examinaţi-o serios şi îndelung. Nu se vorbeşte aşa decât prietenilor. E un sfat. Germania naţional-socialistă a renăscut victorioasă, puternică şi mărită, din suferinţă, din jertfa de sine a tuturor, din munca aspră a fiecăruia, din disciplina într'un ideal rasist copleşitor. Din această probă a virtuţilor noastre, pe care o trecem azi, vom renaşte mâine o altă Românie. Va fi desigur nevoie, cum spune d. Megerle, să rupem deplin, fără compromisuri cu trecutul. Astfel ni se vor deschide „cele mai mari posibilităţi de viitor". D. Megerle adaogă:

„Prin garanţiile Axei, România va fi eliberată de povara şi riscul unor experienţe dubioase de politică externă. ROMANIA AR PUTEA SA-ŞI CUCEREASCA PRIN MUNCA ŞI PRIN PUTERILE EI PROPRII O POZIŢIE SIGURA ŞI ONORABILA IN EUROPA ORDINEI NOUI.

„Germania urmăreşte acest proces de refacere CU CELE MAI BUNE URARI şi cu un interes cinstit şi pozitiv, ceeace rezultă şi din obligaţia sa faţă de integritatea României noui".

Sub aceste auspicii, România naţional-legionară poate păşi cu încredere la munca ce o aşteaptă pentru toate roadele unui viitor mai bun.

UN OM, O FUNCŢIE, UN SALARIU

Ce admirabilă reformă! Un om, un salariu; salariul funcţiei lui unice, pe care să o îndeplinească cu dragoste, cu devotament, cu cinste şi cu conştiinciositate. Reforma e umană şi dreaptă şi, desigur, aşa a fost gândită în judecata conducătorului Statului, când a strigat lapidara formulă, care o exprimă. Dar ea comportă, în sine, o vastă operaţie technică. Lumea muncitoare a ţării a înţeles ce înseamnă această vorbă scurtă. A înţeles şi s'a bucurat pentru spiritul de omenie şi dreptate, pe care îl proclamă. Rămâne însă de realizat toată prefacerea necesară în rânduielile de până acum. O funcţie şi un salariu înseamnă în primul rând statornicirea unui sistem de salarizare satisfăcător nevoilor traiului şi cerinţelor sociale ale fiecărei funcţii. Indeobşte, acaparajele şi cumulurile de salarizări şi funcţiuni se fac în compartimentele superioare ale ierarhiei bugetare. Un cantonier a fost totdeauna un om cu o funcţie şi cu un singur salariu. Tot aşa un învăţător tânăr, un secretar comunal, un agent de percepţie, un gardian public, un impiegat de birou, ş. a. m. d. Toţi âştia au trăit prost. Alţii s'au aranjat, cum se spune. Unii mai fac treburi cu cooperativele, cu mici negoţuri rurale. Profesorii secundari se încarcă de ore şi de meditaţii, ca să-şi complecteze bugetul unui traiu destul de comprimat. Salariul, egal pentru cei tineri cu cel al unui plutonier, nu le ajunge nici de traiu, nici pentru cerinţele profesiunei. Inainte de războiul mondial, el era egal cu salariul unui căpitan şi creştea până la egal cu al unui colonel, prin gradaţii. Profesorul putea răspunde bine misiunii lui. Aşa dar, o altă armonizare a salariilor se impune spre a se face deplină dreptate. Asta e numai o latură a problemei. A doua latură rezidă în înseşi posibilităţile bugetare ale Statului. Aici chestiunea se complică, fiindcă ea comportă o largă revizuire a cadrelor de salariaţi, cari stau util sau inutil în sarcina bugetului. Şi această operaţiune cere timp, ca să fie deplin soluţionată.

— Ce facem, cucoane Fănică, ăsta ne ia pâinea dela gură!

Humorul altora

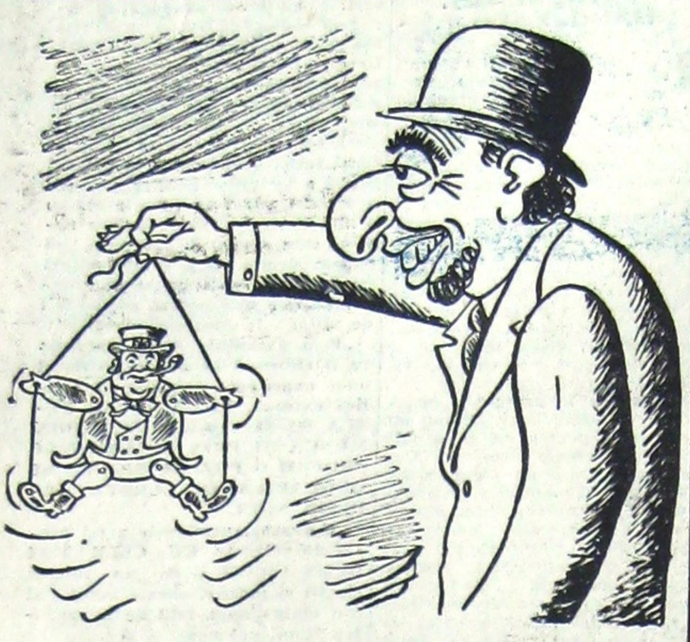

Jucăria lui Israel.
(*Gringoire*)

Apoteoza lui Jean Zay, văzută de „Gringoire".

— In zilele fără prăjituri nu primesc vizite; dar mă duc în vizită.
(*Candide*)

Leul britanic fuge speriat de un roiu de viespi.
(*Kladeradatsch*)

— Ce crezi, tăticule, d. Churchill o să confişte şi laptele mamei?
(*Candide*)

Dansul pe Vulcan
(*Kladeradatsch*)

Foametea şi războiul joacă în zaruri soarta Angliei.
(*Desen de Hövker-Weltbild*)

— O, mare plutocrat, muritorii te salută!
(*Kladeradatsch*)

Imprimeriile „CURENTL", S. A. R., strada Belvedere Nr. 6, Bucureşti